

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרץ 2017

תוכן העניינים הראשי

6	דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה
7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
12	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
40	סקירת הסיכונים
79	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים
82	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
84	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
85	תמצית הדוחות הכספיים
179	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
185	נספחים לדוחות הרבעוניים
185	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה

הצהרות לגבי גילוי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

תמצית דוחות כספיים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני

דוח סיכונים

תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017

תוכן העניינים

6	פתח דבר
6	מידע צופה פני עתיד
7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
7	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
10	סיכונים עיקריים
10	יעדים ואסטרטגיה עסקית
10	התפתחויות במבנה ההון
10	התפתחויות במקורות המימון
10	התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע
11	התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית
11	נושאים נוספים
12	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
12	מגמות, תופעות התפתחויות ושינויים מהותיים
12	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
14	סיכונים מובילים ומתפתחים
14	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
14	אירועים לאחר תאריך המאזן
14	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
15	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל האחר
20	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
20	נכסים והתחייבויות
25	הון, הלימות הון ומינוף
28	פעילות חוץ מאזנית אחרת
28	מידע כספי לפי מגזרי פעילות
39	חברות מוחזקות עיקריות
40	סקירת הסיכונים
40	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
42	הערכת גורמי הסיכון
43	סיכון אשראי
65	סיכון שוק וריבית
75	סיכון תפעולי
76	סיכון נזילות ומימון
77	סיכונים אחרים
77	סיכון ציות ורגולציה
78	סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון
78	סיכון מוניטין
78	סיכון אסטרטגי
79	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
79	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
80	בקורות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

7	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
7	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
8	מאזן - סעיפים עיקריים
9	יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
15	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
16	פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
16	היתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
16	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות) על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים)
17	פירוט התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי
17	פירוט הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
18	נתוני Cost-Income Ratio
19	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף בתום הרבעון (באחוזים)
19	רווח ודיבידנד למניה
20	ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
20	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
21	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
21	פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
22	ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
22	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
23	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
23	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
23	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
24	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
24	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
25	הרכב ההון העצמי
25	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים
26	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
27	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק
28	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת
29	מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
30	מגזר משקי הבית
32	מגזר בנקאות פרטית
33	מגזר עסקים זעירים וקטנים
34	מגזר עסקים בינוניים
35	מגזר עסקים גדולים
36	מגזר גופים מוסדיים
37	מגזר ניהול פיננסי
38	פעילות חוץ לארץ

42	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה
43	לווים גדולים
44	אשראי למטרת עסקאות הוניות
44	אשראי לחברות ממונפות
44	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
45	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
45	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
45	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
50	סיכון אשראי לפי ענפי משק
56	חשיפה למדינות זרות
59	חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
61	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
61	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדיור
64	פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור
65	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
65	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
66	חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
74	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית
74	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית
75	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן

דוח תמציתי של הדירקטוריון וההנהלה לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 15 במאי 2017 (י"ט באייר התשע"ז), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון וההנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרץ 2017.

דוח הדירקטוריון וההנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות המפקח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה ותמצית דוחות כספיים אלה ערוכים בהתאם למבנה שקבע המפקח על הבנקים, לפיו נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים << מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).

אתר האינטרנט של הבנק כולל גם מידע פיקוחי נוסף ובו פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאוגרפיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאוגרפיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לזוים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בקבוצת הבנק ותחומי פעילותה ברבעון הראשון של שנת 2017, בביצועים, בסיכונים אליהם חשוף הבנק וכן ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2016.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

שנת	לרבעון שהסתיים ביום						
	31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017		
2016							
	במיליוני שקלים חדשים						
דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים							
	3,778	760	1,014	1,056	948	1,027	הכנסות ריבית, נטו
	295	67	69	40	119	(1)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
	1,567	454	363	380	370	369	עמלות והכנסות אחרות
	5,640	1,281	1,446	1,476	1,437	1,395	סך ההכנסות
	200	3	57	59	81	49	הוצאות בגין הפסדי אשראי
	3,299	779	836	815	869	823	הוצאות תפעוליות ואחרות
	2,071	477	520	508	566	498	מזה: משכורות והוצאות נלוות
	2,141	499	553	602	487	523	רווח לפני מיסים
	833	203	200	218	212	192	הפרשה למיסים על הרווח
	1,266	288	340	373	265	321	רווח נקי ⁽¹⁾

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-321 מיליוני שקלים חדשים לעומת 288 מיליוני שקלים חדשים אשתקד, גידול של 11.5%.

בהתאם למדיניות הדיבידנד המעודכנת של הבנק, יחולק דיבידנד בשיעור של 30% בגין רווחי רבעון זה (96.3 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים, ראה פרק דיבידנד בעמוד 27.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד:

- סך ההכנסות גדלו ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 8.9%, בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, שיעור גידול הגבוה מקצב הגידול בהיקף האשראי לאורך התקופה (6.8%).
לפרטים בדבר השפעת מדד המחירים לצרכן והשפעות אחרות שאינן ליניאריות על ההכנסות, ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת, להלן.
- סך ההוצאות התפעוליות והאחרות גדלו ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 5.6%, בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. עיקר הגידול נובע מהשפעת הטמעתה של מערכת ליבה בנקאית חדשה בבנק יהב, החל מיום 1 בינואר 2017. ללא ההשפעה החריגה של גידול בהוצאות בנק יהב כאמור לעיל, אשר בחלקן הן חד פעמיות, חל גידול של 2.7% בלבד בהוצאות התפעוליות והאחרות.

(1) בכל מקום בדוח הדיסקרטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

ליום					
31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016	31.3.2017	
במיליוני שקלים חדשים					
					מאזן - סעיפים עיקריים
216,809	217,758	225,520	230,455	234,071	סך כל המאזן
162,073	165,515	168,620	171,341	173,068	אשראי לציבור, נטו
38,193	36,842	40,753	41,725	41,683	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,013	8,419	9,407	10,262	11,791	ניירות ערך
1,546	1,545	1,537	1,585	1,550	בניינים וציוד
165,001	169,621	173,748	178,252	180,722	פיקדונות הציבור
26,859	24,337	27,253	27,034	26,924	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,416	1,183	1,255	1,537	1,474	פיקדונות מבנקים
12,098	12,384	12,726	12,714	13,015	הון עצמי ⁽¹⁾

- ההתפתחות הרבעונית בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה רבעונית עקבית בפעילות הבנק כאשר:
- סך כל המאזן ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-234.1 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 17.3 מיליארדי שקלים חדשים (8.0%), בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (עלייה של כ-3.6 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).
 - האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-173.1 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 11.0 מיליארדי שקלים חדשים (6.8%), בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (עלייה של כ-1.7 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).
 - פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמו ב-180.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 15.7 מיליארדי שקלים חדשים (9.5%), בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (עלייה של כ-2.5 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).
 - ההון העצמי ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-13.0 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 0.9 מיליארדי שקלים חדשים (7.6%), בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד (עלייה של כ-0.3 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2016).

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

סיכונים עיקריים

במסגרת מיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכיזיות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (סיכון הריבית בתיק הבנקאי בפרט), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגית המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי - עסקי. מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק ואת תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

מידע על התפתחויות בסיכונים מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן. דוח סיכונים מפורט מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים בדבר יעדי הבנק והאסטרטגיה העסקית שלו לשנים 2017-2021, ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לא חלו שינויים ביעדים ובאסטרטגיה העסקית מאז פרסום הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016.

התפתחויות במבנה ההון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תכנית אופציות לעובדים ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת איגרות חוב לסוגיהן והון עצמי. הקבוצה בוחרת את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, הלימות הון ומינוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

כתבי התחייבות ואיגרות חוב מהציבור

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

נכון למועד הדוחות הכספיים סך תעודות ההתחייבות, לרבות כתבי התחייבויות נדחים, שהונפקו לציבור על ידי טפחות הנפקות הסתכמו בערך נקוב כולל של כ-23.5 מיליארדי שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2016 - 23.5 מיליארדי שקלים חדשים), מהם 2.3 מיליארדי שקלים חדשים כתבי התחייבות נדחים (נכללים בהון רובד 2 לעניין שמירת יחס הון מזערי ומופחתים בהדרגה בכפוף להוראות מעבר).

ביום 2 באפריל 2017, לאחר תאריך המאזן, הנפיקה טפחות הנפקות איגרות חוב (סדרות 40 ו-41) בדרך של הרחבת סדרות נסחרות, בערך נקוב כולל של 2,579 מיליוני שקלים חדשים, תמורת כ-2,703 מיליוני שקלים חדשים.

התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע

פרויקט החלפת מערכת הליבה הבנקאית בבנק יהב

בנק מזרחי טפחות רכש בשנת 2008 את השליטה בבנק יהב (50% מהמניות) מבנק הפועלים בע"מ (להלן-בנק הפועלים).

עד ליום 31 בדצמבר 2016 קיבל בנק יהב שירותי מחשוב ותפעול מבנק הפועלים. השירותים האמורים ניתנו לבנק יהב בהתאם לאישור המפקח על הבנקים והממונה על ההגבלים העסקיים.

לצורך התנתקות ממערכות בנק הפועלים, בהתאם להנחיות בנק ישראל, התקשר בנק יהב עם חברה בינלאומית מקונצרן TATA להקמת מערכת ליבה בנקאית וקבלת שירותי מיקור חוץ בנושאי מחשוב ותפעול.

ביום 1 בינואר 2017 החל בנק יהב לקבל שירותים מהחברה, כמתוכנן. המעבר למערכת הליבה החדשה הסתיים בהצלחה לאחר סיום הסבת נתונים ובדיקות תקינות פנים מערכתיות וחוף מערכתיות (מול צדדים שלישיים).

בימים הראשונים לאחר המעבר טיפל בנק יהב בהיקף נרחב של פניות לקוחות. נכון למועד הדיווח היקף הפניות התייצב וזמני ההמתנה במוקד פחתו משמעותית וחזרו להיקף השגרת.

במהלך שנת 2017 ממשיך בנק יהב לפעול בהתאם לתוכנית העבודה, לייצוב המערכת, תיקונים, השלמת פיתוחים לפי לוח הזמנים שגובש בתקופת הפיתוח של המערכת, וכן פיתוחים נוספים כמתוכנן.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן, ביחד-הנחות) שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 נסגרה פעילות נציגות הבנק באורוגוואי, הודעה נמסרה לרגולטור המקומי והבנק ממתין לקבלת אישורו.

נושאים נוספים

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה ביאור 10 ב.4-2) לדוחות הכספיים.

חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית

לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ולפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה נגזרת ובקשה לאישור תובענה ייצוגית בהקשר זה, ראה ביאורים 10 ב.2.ח, 10 ב.3.א ו-10 ב.4 לדוחות הכספיים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות התפתחויות ושינויים מהותיים

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

- למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2016.

- התפתחויות נוספות בשנת 2017:

בהמשך להוראת ההתייעלות התפעולית של המערכת הבנקאית בישראל פרסם בנק ישראל טיוטה המרחיבה את הגדרת ההתייעלות ומעודדת צעדי התייעלות נוספים לרבות צמצום עלויות הנדל"ן והתחזוקה של יחידות המטה, בין היתר, באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי, זאת באמצעות מתן הקלות בדרישות הלימות ההון. לפרטים בדבר הטיוטה ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו (חקיקה והוראות פיקוח) בדוחות כספיים אלה.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית בשנת 2016

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

הנתונים המאקרו כלכליים ברבעון הראשון של שנת 2017 (בניכוי השפעה חריגה של יבוא כלי רכב שהתרחשה ברבעון האחרון של שנת 2016), הצביעו על המשך צמיחה בקצב דומה לזה שנרשם ברבעונים האחרונים. שוק העבודה ממשיך להציג תמונה חיובית ונמצא בקרבת תעסוקה מלאה. בחודשים האחרונים נמשך הקיפאון ביצוא הסחורות, בעוד שיצוא השירותים ממשיך לצמוח.

התוצר המקומי הגולמי צמח בשנת 2016 בשיעור שנתי של 4.0%, לעומת שיעור שנתי של 2.5% בשנת 2015, ולעומת צמיחה בשיעור של 3.2% בשנת 2014.

שיעור האבטלה הממוצע בחודשיים הראשונים של שנת 2017 עמד על 4.3%, בהשוואה לשיעור אבטלה של 5.1% אשתקד. זאת, במקביל ליציבות בשיעור המועסקים הממוצע ברמה של 64.1%.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.1%, בעוד שברבעון המקביל אשתקד ירד המדד בשיעור של 1.0%. עליית המדד הושפעה בעיקר מהתייקרות במחירי הדיור, תחזוקת הדירה, הירקות והפירות ובמחירי המזון. ההתייקרות קוזזה על ידי ירידה במחירי ההלבשה וההנעלה ובמחירי התחבורה והתקשורת. במהלך 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש מרץ 2017 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.9%.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שער החליפין של:	31 במרץ 2017	31 בדצמבר 2016	שיעור השינוי (באחוזים)
הדולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)	3.632	3.845	(5.5)
אירו (בשקלים חדשים)	3.882	4.044	(4.0)

ביום 10 במאי 2017 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.605 - ייסוף של 0.7% מיום 31 במרץ 2017. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 3.917 - פיחות של 0.9% מיום 31 במרץ 2017.

על מנת לתמוך בשער החליפין, רכש בנק ישראל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 מטבע חוץ בהיקף של כ-3.0 מיליארדי דולרים, בהמשך לרכישות בהיקף של כ-1.4 מיליארדי דולרים בממוצע לרבעון בשנת 2016 (כ-250 מיליוני דולרים נרכשו במטרה לקזז את השפעת הפקת הגז ממאגר "תמר" על שער החליפין, לעומת כ-450 מיליוני דולרים בממוצע לרבעון המקביל אשתקד).

מדיניות מוניטרי ופיסקלית

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא חל שינוי בשיעור ריבית בנק ישראל, אשר ממשיכה לעמוד על רמה של 0.10%. המדיניות המוניטארית של בנק ישראל הושפעה מתחילת השנה, בין היתר, מהמשך התחזקות השקל אל מול סל המטבעות, חולשה מתמשכת ביצוא הסחורות, ציפיות אינפלציה מתונות והמשך מדיניות מוניטארית מרחיבה במשקים מרכזיים בעולם, על רקע המשך צמיחה בקצב איטי של הכלכלות העיקריות בעולם.

ברבעון הראשון של שנת 2017 נרשם בתקציב הממשלה גירעון מצטבר בסך של 2.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת עודף תקציבי מצטבר בסך של 0.9 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הגירעון ביחס לתוצר המקומי הגולמי ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש מרץ 2017 הינו 2.3%, בדומה לשיעור של 2.2% בשנת 2016. גביית ההכנסות בפועל ברבעון הראשון של שנת 2017 הייתה גבוהה ב-1.6 מיליארדי שקלים חדשים מהצפוי בהצעת התקציב המקורית.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה) במהלך החודשיים הראשונים של שנת 2017 ב-7.2 אלף דירות, ירידה של 11.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ושל 11.4% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2015. הירידה לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובעת, בין היתר, מירידה בכמות המבוקשת של דירות על ידי משקיעים, ומציפיותם של הרוכשים פוטנציאליים לכך שתכנית "מחיר למשתכן" תתממש. בתקופה זו חלה ירידה של 6.1% במספר הדירות החדשות שנמכרו. שיעורי השינוי במחוזות העיקריים: חיפה 34%, דרום -19%, צפון 16%, תל אביב 12%, וירושלים 3%. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 ניתנו לציבור הלוואות לדירור בסך של 13.0 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 14.9 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, ו-14.8 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל של שנת 2015.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדירור, במונחי שנים עשר החודשים האחרונים, עלו בחודש פברואר 2017 בשיעור של 6.0%, לעומת שיעור של 6.6% בשנת 2016 ושל 7.8% בשנת 2015.

שוק ההון

המסחר בשווקי המניות בארץ ובעולם, ברבעון הראשון של שנת 2017, התנהל במגמה חיובית בהובלת הבורסות בארצות הברית שהגיבו באופן חיובי לממשל החדש.

שוק המניות - המדדים העיקריים, תל אביב 35 ותל אביב 125, ירדו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-5.0% ו-2.4% בהתאמה, לאחר ירידות של כ-3.8% ו-2.4% בשנת 2016. את הירידות הובילו מניות חברות הפארמה הגדולות. מדד תל אביב 90 עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-8.4%, לאחר עלייה של 17.3% בשנת 2016.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 בכ-1.65 מיליארדי שקלים חדשים ליום לעומת 1.27 מיליארדי שקלים חדשים בממוצע ליום בשנת 2016.

שוק איגרות החוב - שוק איגרות החוב דשדש בתחילת הרבעון הראשון של שנת 2017 והחל לעלות לקראת סופו. אגרות החוב הממשליות צמודות המדד המשיכו לרדת במקביל לירידה בציפיות האינפלציה, בפרט ירדו אגרות החוב צמודות המדד במח"מ ארוך. אגרות חוב ממשלתיות שיקליות ואגרות חוב קונצרניות המשיכו להניב תשואה חיובית למשקיעים, בהעדר אלטרנטיבות ברמת הריבית הנמוכה במשק.

מדד איגרות החוב הכללי רשם ברבעון הראשון של שנת 2017 עלייה של כ-0.6%, לאחר עלייה של כ-2.7% בשנת 2016. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד ירד ב-0.6%, לאחר עלייה של כ-0.7% בשנת 2016. מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 בכ-0.6%, לאחר עלייה של כ-1.2% בשנת 2016. מדד תל בונד 20 סיים את הרבעון הראשון של שנת 2017 בעלייה של 1.2%, לאחר עלייה של כ-3.2% בשנת 2016. מדד תל בונד 40 רשם ברבעון הראשון של שנת 2017 עלייה של כ-0.7%, לאחר עלייה של כ-1.7% בשנת 2016.

כלכלה עולמית

קצב הצמיחה של כלכלת ארצות הברית הואט בשנת 2016, כאשר התוצר האמריקאי צמח בשיעור של 1.6%, לעומת שיעור של 2.6% בשנת 2015 ו-2.4% בשנת 2014. ברבעון הראשון של שנת 2017 חל שיפור במדדי הייצור התעשייתי והמסחר הקמעונאי, ומדד מנהלי הרכש המשיך להעיד על התרחבות בפעילות הכלכלית. בשוק העבודה הנתונים שהתקבלו ברבעון הראשון של שנת 2017 היו מעורבים: ממוצע מספר המשרות שנוספו למשק עודכן כלפי מטה, אך קצב הגידול של השכר הריאלי נותר ברמה גבוהה ושיעור האבטלה ירד במקביל ליציבות בשיעור ההשתתפות.

קצב הצמיחה של תוצר כלכלת גוש האירו הסתכם בשנת 2016 בשיעור של 1.7%, לעומת שיעור של 2.0% בשנת 2015 ו-1.2% בשנת 2014. בחודשיים הראשונים של שנת 2017 חלה התמתנות בקצב הגידול של מדדי הייצור התעשייתי והמסחר הקמעונאי, אך רמת האינפלציה במונחי שנים עשר החודשים האחרונים הגיעה בחודש מרץ 2017 לרמה של 1.5%. מדדי הסנטימנט הכלכלי וביטחון העסקים נמצאים ברמתם הגבוהה ביותר מאז המחצית הראשונה של שנת 2011. שיעור האבטלה המשיך לרדת, אך בקצב איטי.

ביום 23 ליוני 2016 הכריעו אזרחי בריטניה במשאל עם על פרישתה של בריטניה מהאיחוד האירופי (Brexit). בתחילת חודש פברואר 2017 הצביע הפרלמנט הבריטי בעד הפעלת סעיף 50 לתקנון האיחוד, שמשמעותו היא פתיחת משא ומתן בין בריטניה לבין האיחוד האירופי לקביעת תנאי הפרישה, ולגיבוש הסכמי הסחר, תנועות אנשים, הון ומיסוי. בחודש אפריל הודיעה ראש ממשלת בריטניה, תרזה מיי, על הקדמת הבחירות ליום 8 ביוני 2017. זאת, לצורך קבלת תמיכה מהבוחרים לקראת תחילת המשא ומתן מול האיחוד האירופי. קרן המטבע הבין לאומית העריכה שהפגיעה המצטברת תוך מספר שנים בצמיחת התוצר

העולמי בעקבות יציאתה של בריטניה מהאיחוד האירופי לא צפויה להיות משמעותית, ותסתכם ב-0.1% עד 0.3% תוצר. בעקבות החלטת ה-Brexit, על פי בנק ישראל, גוברות ההערכות כי המדיניות המוניטארית המרחיבה של הבנקים המרכזיים העיקריים תיוותר כזאת למשך זמן רב.

הכלכלה הסינית צמחה ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור שנתי של 6.9%, מעט גבוה משיעור של 6.8% שנרשם ברבעון הרביעי של שנת 2016. קצב צמיחה זה הינו נמוך ביחס לצמיחת הכלכלה הסינית בשנים קודמות, אך גבוה מהציפיות המוקדמות. זאת, בעיקר על רקע שיפור ביצוא ובייצור התעשייתי. בתחילת שנת 2017 הצהירה ממשלת סין כי יעד הצמיחה של הכלכלה הסינית בשנת 2017 יעמוד על שיעור של כ-6.5%, לעומת יעד צמיחה בשיעור של 6.5%-7.0% אשתקד.

תוצאות הבחירות בארצות הברית, נתוני מאקרו חיוביים והעדר אלטרנטיבות השקעה המשיכו לתת רוח גבית למדדי המניות בעולם. מדדי דאו ג'ונס ו-S&P500 עלו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-4.6% ו-5.5% בהתאמה, לאחר עליות של 13.4% ו-9.5% בשנת 2016. מדד נאסד"ק 100 עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-11.8% לאחר עלייה של 5.9% בשנת 2016.

מדדי ה-DAX הגרמני וה-CAC הצרפתי עלו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-7.2% ו-5.4% בהתאמה, לאחר עלייה של 6.9% ו-4.0% בהתאמה, בשנת 2016. מדד ה-FTSE100 הבריטי עלה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-2.5%, לאחר עלייה של כ-14.4% בשנת 2016. מדד ה-Nikkei היפני ירד ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-1.1%, לאחר עלייה של 0.4% בשנת 2016.

סיכונים מובילים ומתפתחים

במסגרת פעילותו נחשף הבנק לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. במסגרת מיפוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים (או חדשים) העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות של הבנק ויציבותו, כגון: סיכונים אשראי, ריבית ונזילות. כמו כן, מזהים הסיכונים המתעוררים, סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הארגון. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע, מוניטין וקבוצת סיכונים הציות והרגולציה. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק ואת תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא התרחשו אירועי הפסד מהותיים.

לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן וכן, דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

רואה החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה לאמור בביאור 10 ב.2.ח. ובביאור 10 ב.3.א-ג) לתמצית הדוחות הכספיים, בדבר תביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו, לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, וכן לאמור בביאור 10 ב.4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

אירועים לאחר תאריך המאזן

- לפרטים בדבר הנפקת איגרות חוב של מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ ראה פרק "התפתחויות במקורות המימון" לעיל.
- לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון הראשון של שנת 2017 ראה פרק "ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" להלן, וכן דוח על השינויים בהון העצמי וביאור אירועים לאחר תאריך המאזן במסגרת תמצית דוחות כספיים אלה.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

מיסים נדחים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2017, את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה. בהתאם לכללים החדשים מכיר הבנק בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

מלבד האמור לעיל, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017, לא חלו שינויים במדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, אשר מפורטים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לפרטים נוספים ראה ביאור 1 לדוחות כספיים אלה.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-321 מיליוני שקלים חדשים לעומת 288 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 11.5%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים, בשיעור של 10.4% לעומת תשואה על ההון בשיעור של 10.0% ברבעון המקביל אשתקד ו-10.2% בשנת 2016 כולה.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ מפעילות שוטפת ברבעון הראשון של שנת 2017, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-1,047 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 922 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 13.6%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ ברבעון הראשון של שנת 2017, כפי שמוצגות בדוחות כספיים אלה, הסתכמו ב-1,026 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 827 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 24.1%.

להלן ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי ב-%	2016				2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
רבעון ראשון 2017 לרבעון ראשון 2016	760	1,014	1,056	948	1,027	הכנסות ריבית, נטו
	67	69	40	119	(1)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית ⁽¹⁾
24.1	827	1,083	1,096	1,067	1,026	סך הכנסות מימון
						בניכוי:
	(119)	54	43	(29)	(21)	השפעת מדד המחירים לצרכן
	10	10	13	7	13	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
	31	23	17	1	7	רווחים ממימוש איגרות חוב ורווחים מאיגרות חוב למסחר, נטו
	(17)	47	33	70	(20)	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾
	(95)	134	106	49	(21)	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
13.6	922	949	990	1,018	1,047	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוגן ואחרות, וכן הוצאה בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסת ריבית.

(2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית, הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד), לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן.

השפעות אחרות כוללות גם:

- בעקבות ירידה בהיקף הפירעונות המוקדמים של משכנתאות, נרשמה ברבעון הראשון של שנת 2017 ירידה בהכנסות בהיקף של כ-26 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

- השפעת חיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

להלן פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון				
שיעור השינוי (באחוזים)	סכום השינוי	2016	2017	מגזר פעילות
אנשים פרטיים:				
18.7	48	257	305	משקי בית- הלוואות לדיור
14.8	38	256	294	משקי בית- אחר
27.3	3	11	14	בנקאות פרטית
17.0	89	524	613	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:				
8.5	16	189	205	עסקים קטנים וזעירים
11.6	5	43	48	עסקים בינוניים
2.8	3	106	109	עסקים גדולים
3.8	1	26	27	גופים מוסדיים
6.9	25	364	389	סך הכל פעילות עסקית
-	83	(99)	(16)	ניהול פיננסי
25.0	197	789	986	סך הכל פעילות בישראל
5.3	2	38	40	פעילות חוץ לארץ
24.1	199	827	1,026	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון				
שיעור השינוי (באחוזים)	2016	2017	מגזר הצמדה	
15.6	130,422	150,790	מטבע ישראלי לא צמוד	
(4.3)	52,029	49,792	מטבע ישראלי צמוד למדד	
(3.9)	12,454	11,971	מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)	
9.1	194,905	212,553	סך הכל	

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית במגזרים השונים נובעים בעיקר מהיסט של שימושים למגזר השקלי.

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽¹⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

רבעון ראשון				
2016	2017	מגזרי הצמדה		
2.05	2.02	מטבע ישראלי לא צמוד		
0.25	0.70	מטבע ישראלי צמוד למדד		
1.22	1.86	מטבע חוץ		
1.44	1.69	סך הכל		

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.

(2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

במגזר השקלי מוצג פער ריבית דומה לרבעון המקביל אשתקד, לאחר שירידה בהכנסות מעמלות פירעון מוקדם קיזזה עלייה בפער הריבית בפעילות השוטפת. העלייה בפער הריבית במטבע ישראלי צמוד למדד נובעת מהמשך מגמת שיפור במרווחי הריבית וירידה בעלות הממוצעת של מקורות צמודי מדד.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכלל במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-49 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.12% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת 3 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.01% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו ובסך הכל גידול של 46 מיליוני שקלים חדשים.

להלן פירוט התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון		
2016	2017	
52	41	הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות)
		הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:
(17)	(5)	לפי עומק הפיגור
(32)	13	אחרת
3	49	סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי
		שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):
0.01%	0.12%	
0.09%	0.35%	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור
(0.03%)	0.00%	מזה: בגין הלוואות לדיור

ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור ברבעון הראשון של שנת 2016 הושפעה מגבייה משמעותית של פיגורים מלקוחות. שינויים בהפרשה הקבוצתית האחרת מוסברים בהבדלים בין טווח השנים של שיעור הפסדי העבר ששימש בחישוב ההפרשה בשתי התקופות, זאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. בשנת 2017 טווח השנים ההיסטורי היוו 7 שנים.

להלן פירוט ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון		
2016	2017	מגזר פעילות
		אנשים פרטיים:
(9)	-	משקי בית- הלוואות לדיור
12	24	משקי בית- אחר ⁽¹⁾
-	-	בנקאית פרטית
3	24	סך הכל אנשים פרטיים
		פעילות עסקית:
24	32	עסקים קטנים וזעירים
(2)	(3)	עסקים בינוניים
(29)	(2)	עסקים גדולים
7	(2)	גופים מוסדיים
-	25	סך הכל פעילות עסקית
(1)	(1)	ניהול פיננסי
2	48	סך הכל פעילות בישראל
1	1	פעילות חוץ לארץ
3	49	סך הכל

(1) הגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובע מגידול בהפרשה הקבוצתית הנגזרת מגידול בהיקף האשראי וכן מהשפעות חקיקה המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים.

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

הכנסות הריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-978 מיליוני שקלים חדשים (בתוספת הכנסות מימון שאינן מריבית - 977 מיליוני שקלים חדשים), לעומת 757 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד (בתוספת הכנסות מימון שאינן מריבית - 824 מיליוני שקלים חדשים). הכנסות הריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי ובתוספת הכנסות המימון שאינן מריבית כאמור, גדלו ברבעון הראשון של שנת 2017 בשיעור של 18.6% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

ראה ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון מפעילות שוטפת וניתוח ההוצאה בגין הפסדי אשראי לעיל.

הכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-368 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 521 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של 29.4% ראה הסבר להלן.

בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב והוצאות (הכנסות) בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה (ההוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסת ריבית, כאשר הרכיב העיקרי המסביר את השינויים אל מול התקופות המקבילות אשתקד הוא רכיב ההצמדה על נגזרי מדד. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

הכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-357 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 365 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. הצמיחה השוטפת במרבית סעיפי העמלות קוזזה בירידה בהכנסות מעמלות ערביות חוק מכר בעקבות מכירת הסיכון באמצעות רכישת פוליסות ביטוח לערבויות מסוג זה.

הכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-12 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 89 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 77 מיליוני שקלים חדשים.

ברבעון המקביל אשתקד נכללו רווחי הון לפני מס ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף בסך של 78 מיליוני שקלים חדשים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-823 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 779 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 5.6%.

כלל סעיפי ההוצאות התפעוליות והאחרות הושפעו ברבעון זה מהטמעת מערכת ליבה בנקאית חדשה בבנק יהב החל מיום 1 בינואר 2017, כאשר בחלקן, הוצאות אלה הינן חד פעמיות. ללא השפעת הגידול בהוצאות בנק יהב, חל גידול של 2.7% בלבד בהוצאות התפעוליות והאחרות.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-498 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 477 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 4.4%. ללא השפעת בנק יהב - גידול של 3.0% בלבד.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-186 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 174 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 6.9%. ללא השפעת בנק יהב - גידול של 2.1% בלבד.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-139 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 128 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 8.6%. ללא השפעת בנק יהב - גידול של 2.7% בלבד.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽¹⁾ (באחוזים):

2016	2016			2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
58.5	60.8	57.8	55.2	60.5	59.0
					Cost-Income Ratio

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-523 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 499 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 4.8%. ראה הסבר מפורט לעיל.

ההפרשה למיסים הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-192 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 203 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

שיעור ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-36.8% לעומת שיעור הפרשה של 40.7% ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה למיסים על הרווח ברבעון הראשון של שנת 2016 כוללת הוצאה של כ-30 מיליוני שקלים חדשים הנובעת מקיטון ביתרת המיסים הנדחים, בעקבות ירידת שיעור המס באותה התקופה.

ברבעון זה, כוללת ההפרשה למיסים את השפעת יישום כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה. בהתאם לכללים מכיר הבנק בהתייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות. לפרטים ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - ברבעון הראשון של שנת 2017 נרשמו הפסדים בגין חברות כלולות בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הרבעון המקביל אשתקד בו לא נרשמו רווחים בגין חברות כלולות.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-9 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 8 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-321 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 288 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 11.5%.

ברווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק נכללים בעיקר השינויים בהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, השינויים בגידור תזרים מזומנים והשינויים בהתאמות בגין הטבות לעובדים.

ברבעון הראשון של שנת 2017 עלה הרווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק ב-20 מיליוני שקלים חדשים לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

השינוי ברווח הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נובע בעיקר מהתאמות בגין הטבות לעובדים ומהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת⁽¹⁾ רווחי הקבוצה על ההון⁽²⁾, יחס הון עצמי רובד⁽³⁾ לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות⁽⁴⁾ ויחס המינוף בתום הרבעון⁽⁵⁾ (באחוזים):

2016	2016			2017	2017
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי		
שנתי					
10.2	10.0	11.6	12.4	8.6	תשואת רווח נקי על ההון
10.10	9.65	9.72	9.85	10.10	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון
117	97	99	105	117	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)
5.27	5.23	5.33	5.31	5.27	יחס המינוף בתום הרבעון

- (1) תשואה בחישוב שנתי.
- (2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכוללת את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.
- (3) לפרטים בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" על הון עצמי רובד 1, החל מיום 1 בינואר 2015, ראה ביאור 9 י"ג בדוחות הכספיים.
- (4) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (5) יחס המינוף (Leverage Ratio) - הון רובד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

רווח ודיבידנד למניה

להלן נתוני הרווח והדיבידנד למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

שנת	רבעון ראשון		
	2016	2017	
5.46	1.24	1.38	רווח בסיסי למניה
5.46	1.24	1.37	רווח מדולל למניה
80.3	15.5	17.1	דיבידנד למניה

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2016	2016	2017	
1.6	8.0	230,455	216,809	234,071	סך כל המאזן
(0.1)	9.1	41,725	38,193	41,683	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1.0	6.8	171,341	162,073	173,068	אשראי לציבור, נטו
14.9	30.8	10,262	9,013	11,791	ניירות ערך
(2.2)	0.3	1,585	1,546	1,550	בניינים וציוד
1.4	9.5	178,252	165,001	180,722	פיקדונות הציבור
(4.1)	4.1	1,537	1,416	1,474	פיקדונות מבנקים
(0.4)	0.2	27,034	26,859	26,924	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.4	7.6	12,714	12,098	13,015	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים קטנה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 ב-42 מיליוני שקלים חדשים. הקיטון ביתרת המזומנים הינו במסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 31 במרץ 2017 ל-74%, בדומה לסוף שנת 2016. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 ב-1.7 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 1.0%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2016	2016	2017	
					מטבע ישראלי
2.2	13.7	111,144	99,891	113,615	לא צמוד
-	(3.3)	49,369	51,054	49,387	צמוד מדד
(7.0)	(9.5)	10,828	11,128	10,066	מט"ח כולל צמוד מט"ח
1.0	6.8	171,341	162,073	173,068	סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017	
אנשים פרטיים:					
1.1	7.4	114,076	107,422	115,378	משקי בית- הלוואות לדיור
0.7	11.6	18,943	17,098	19,083	משקי בית- אחר
20.6	-	81	60	98	בנקאות פרטית
1.1	8.0	133,100	124,580	134,559	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:					
3.3	8.9	15,121	14,342	15,617	עסקים קטנים וזעירים
2.5	2.6	4,786	4,783	4,907	עסקים בינוניים
(1.6)	(5.8)	12,525	13,084	12,329	עסקים גדולים
(2.5)	19.9	2,586	2,102	2,521	גופים מוסדיים
1.0	3.1	35,018	34,311	35,374	סך הכל פעילות עסקית
(2.7)	(1.5)	3,223	3,182	3,135	פעילות חוץ לארץ
1.0	6.8	171,341	162,073	173,068	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 במרץ 2016			ליום 31 במרץ 2017			סכומים מדווחים	
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			(במיליוני שקלים חדשים)	
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני		
1. סיכון אשראי בעייתי										
893	212	681	1,017	165	852	862	194	668	סיכון אשראי פגום	
428	-	428	109	-	109	436	-	436	סיכון אשראי נחות	
1,610	229	1,381	1,474	252	1,222	1,703	255	1,448	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ⁽²⁾	
2,931	441	2,490	2,600	417	2,183	3,001	449	2,552	סך הכל סיכון אשראי בעייתי	
מזה: חובות שאינם פגומים,										
			958			934			985	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾
			653			814			637	נכסים שאינם מבצעים ⁽³⁾

- (1) אשראי מאזני וחץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר, בסך של 900 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 877 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2016 - 853 מיליוני שקלים חדשים).
- (3) נכסים שאינם צוברים ריבית.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

סיכון האשראי של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באיגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל בקבוצת הבנק הסתכם ביום 31 במרץ 2017 לסך של 232 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 227 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2016, גידול בשיעור של 2.4%.

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2016	2016	2017	
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽¹⁾:					
					מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו ⁽¹⁾
7.4	5.1	16,688	17,045	17,922	ערביות לרוכשי דירות
(1.1)	(0.3)	12,461	12,361	12,318	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
8.0	(11.3)	10,651	12,971	11,501	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.3	(5.8)	7,559	8,047	7,579	התחייבויות להוצאת ערבויות
12.1	34.0	5,797	4,849	6,499	ערבויות והתחייבויות אחרות
5.8	13.0	4,869	4,559	5,153	ערבויות להבטחת אשראי
(21.4)	(11.3)	2,606	2,308	2,048	אשראי תעודות
1.3	(20.3)	384	488	389	
מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾:					
0.2	(2.3)	233,901	239,825	234,381	סך הכל ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
10.3	0.7	3,581	3,924	3,951	נכסים (מאזניים) בגין מכשירים נגזרים
16.1	(15.1)	3,568	4,878	4,143	התחייבויות (מאזניות) בגין מכשירים נגזרים

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לוסף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים.
 (2) כולל עסקאות פרוורוד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן וכן דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך גדלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 ב-1.5 מיליארדי שקלים חדשים וגדלה ב-2.8 מיליארדי שקלים חדשים לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הגידול ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

31 במרץ 2017					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
3,250	3,250	76	-	3,326	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
8,339	8,373	⁽²⁾ 19	⁽²⁾ (53)	8,339	ניירות ערך זמינים למכירה
202	202	-	-	202	ניירות ערך למסחר
11,791	11,825	95	(53)	11,867	סך כל ניירות הערך
31 במרץ 2016					
3,221	3,221	94	-	3,315	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
5,282	5,269	⁽²⁾ 29	⁽²⁾ (16)	5,282	ניירות ערך זמינים למכירה
510	510	-	-	510	ניירות ערך למסחר
9,013	9,000	123	(16)	9,107	סך כל ניירות הערך
31 בדצמבר 2016					
3,236	3,236	75	-	3,311	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
6,678	6,724	⁽²⁾ 30	⁽²⁾ (76)	6,678	ניירות ערך זמינים למכירה
348	347	1	-	348	ניירות ערך למסחר
10,262	10,307	106	(76)	10,337	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016	2016	2016	2017	
				אנשים פרטיים:	
1.6	7.1	71,334	67,678	72,500	משקי בית- אחר
0.4	5.6	11,167	10,618	11,211	בנקאות פרטית
1.5	6.9	82,501	78,296	83,711	סך הכל אנשים פרטיים
					פעילות עסקית:
9.8	26.5	15,738	13,671	17,288	עסקים קטנים וזעירים
(7.8)	10.0	7,378	6,182	6,799	עסקים בינוניים
(8.6)	1.9	31,422	28,167	28,706	עסקים גדולים
7.8	13.8	35,964	34,054	38,759	גופים מוסדיים
1.2	11.5	90,502	82,074	91,552	סך הכל פעילות עסקית
4.0	17.9	5,249	4,631	5,459	פעילות חוץ לארץ
1.4	9.5	178,252	165,001	180,722	סך הכל

להלן התפתחות התפלגות הפיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר	31 במרץ		
2016	2016 ⁽¹⁾	2017	
			תקרת הפיקדון
59,606	56,691	60,868	עד 1
38,805	35,624	39,146	מעל 1 עד 10
25,042	23,018	26,013	מעל 10 עד 100
24,120	21,807	27,311	מעל 100 עד 500
30,679	27,861	27,384	מעל 500
178,252	165,001	180,722	סך הכל

(1) סווג מחדש. הסיווג מחדש הינו בגין התאמת חלוקת הפיקדונות לגודל כך שהחלוקה תהיה גם בהתחשב בישות המשפטית העצמאית של מפקידים. בעבר סווגו חלק מהפיקדונות כקבוצת מפקידים אחת, ללא הבחנה זו.

לפרטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה לסך של כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2016.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה לסך של כ-26.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-27.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016, קיטון של 0.4%. ראה גם פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.
לפרטים בדבר הנפקת איגרות חוב, לאחר תאריך המאזן, ראה פרק "התפתחויות במקורות המימון" לעיל.

הון, הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה לסך של כ-13.0 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-12.7 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016 וכ-12.1 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2016, גידול של 2.4% ו-7.6% בהתאמה.

להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016	2016	2017	2017	
2,239	2,224	2,246		הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
58	66	52		קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(76)	(76)	(76)		מניות באוצר
(317)	(98)	(298)		הפסד כולל אחר מצטבר ⁽²⁾⁽³⁾
10,810	9,982	11,091		עודפים ⁽⁴⁾
12,714	12,098	13,015		סך הכל

- (1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה דוח על השינויים בהון העצמי.
- (2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.
- (3) יתרת הרווח (הפסד) כולל אחר ליום 31 במרץ 2017 וליום 31 בדצמבר 2016 כוללת התאמות בגין הטבות לעובדים. לפרטים בדבר השפעת תכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.
- (4) לפרטים בהתפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל האחר.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 31 במרץ 2017 הגיע ל-5.56%, לעומת 5.52% ליום 31 בדצמבר 2016 ולעומת 5.58% ליום 31 במרץ 2016

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק.

להלן נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
			הון לצורך חישוב יחס ההון
13,318	12,490	13,533	הון עצמי רובד 1
13,318	12,490	13,533	הון רובד 1
4,888	4,598	4,442	הון רובד 2
18,206	17,088	17,975	סך הכל הון כולל
			יתרות משוקללות של נכסי סיכון
122,605	120,752	124,319	סיכון אשראי
1,184	957	1,266	סיכונים שוק
8,113	7,744	8,198	סיכון תפעולי
131,902	129,453	133,783	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

יחס הון לרכיבי סיכון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2015 מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה התווספו דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינו 9.87% ו-13.37% בהתאמה. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017
10.10	9.65	10.12
13.80	13.20	13.44
9.76	9.42	9.87
13.26	12.92	13.37

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרץ 2016		ליום 31 במרץ 2017		קבוצת חשיפה
דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽¹⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
73	549	82	637	86	643	חובות של ריבונות
85	640	59	457	87	649	חובות של ישויות סקטור ציבורי
101	770	100	775	100	752	חובות של תאגידים בנקאיים
4,657	35,119	4,907	38,037	4,763	35,626	חובות של תאגידים
307	2,312	290	2,249	276	2,065	חובות בבטיחון נדל"ן מסחרי
1,748	13,180	1,577	12,226	1,790	13,388	חשיפות קמעונאיות ליחידים
836	6,307	778	6,031	880	6,581	הלוואות לעסקים קטנים
7,770	58,597	7,133	55,293	7,948	59,446	משכנתאות לדיור
596	4,495	560	4,344	593	4,432	נכסים אחרים
16,173	121,969	15,486	120,049	16,523	123,582	סך הכל

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון⁽⁴⁾ CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרץ 2016		ליום 31 במרץ 2017		סיכון שוק
דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
157	1,184	123	957	169	1,266	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
84	636	91	703	99	737	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
1,076	8,113	999	7,744	1,096	8,198	סך הכל
1,317	9,933	1,213	9,404	1,364	10,201	סך נכסי הסיכון
17,490	131,902	16,699	129,453	17,887	133,783	

- (1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.37% מיתרות נכסי הסיכון.
- (2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.92% מיתרות נכסי הסיכון.
- (3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 13.26% מיתרות נכסי הסיכון.
- (4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגד, בהתאם להוראות באזל III.
- (5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

להלן ההון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרץ 2016	ליום 31 במרץ 2017
13,318	12,490	13,533
4,888	4,598	4,442
18,206	17,088	17,975

הון עצמי רובד 1

הון רובד 2

סך הכל הון כולל

יחס המינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. יחס המינוף של הבנק ליום 31 במרץ 2017 הינו 5.27%, לעומת 5.23% ליום 31 במרץ 2016 ובדומה ליחס המינוף ביום 31 בדצמבר 2016. יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 5.00%. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים ובדוח סיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 21 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק תכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2017 עד 2021 ובמסגרתה החלטה על מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת החל משנת 2017. מדיניות הדיבידנד של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, דיבידנד בשיעור של 30% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. הבנק קיבל את אישורה של המפקחת על הבנקים, למתווה של מדיניות הדיבידנד. דירקטוריון הבנק יעקוב אחר הביצוע של התכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל במדרגה נוספת, החל משנת 2018. זאת בכפוף לקבלת אישורה של המפקחת על הבנקים. מדיניות הדיבידנד הינה בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

להלן תמצית ההחלטות הקודמות שקבע הדירקטוריון לעניין מדיניות חלוקת דיבידנד:

- ביום 3 באפריל 2006 נקבע, כי יחולק בכל שנה דיבידנד בשיעור של 40% מהרווח הנקי מפעולות רגילות ו-80% מהרווח הנקי מפעולות בלתי רגילות.
- ביום 23 ביולי 2012 נקבע, כי בתקופת תכנית החומש לשנים 2013-2017 תישמר מדיניות חלוקת דיבידנד שאימץ לעצמו הבנק.
- ביום 14 באוגוסט 2013 נקבע קו פעולה לפיו עד ליום 31 בדצמבר 2014, יחולק דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי השנתי מפעולות רגילות ו-80% מהרווח השנתי מפעולות בלתי רגילות.
- ביום 23 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאשר מדיניות חלוקת דיבידנד לשנים 2015-2016.
- מדיניות הדיבידנד הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים בשנים 2015 ו-2016 (החל מן הרבעון הראשון של שנת 2015) דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות.
- באותו מועד הוחלט כי בשנת 2017 מדיניות הדיבידנד תמשיך ותהא, חלוקה, בכל שנה של 40% מהרווח הנקי מפעולות רגילות ו-80% מפעולות בלתי רגילות.

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2015 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה (אגורות)	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
18 במאי 2015	14 ביוני 2015	15.84	36.6
16 באוגוסט 2015	17 בספטמבר 2015	21.35	49.5
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2015			
24 בפברואר 2016	21 במרץ 2016	15.52	36.0
18 במאי 2016	21 ביוני 2016	18.62	43.2
10 באוגוסט 2016	11 בספטמבר 2016	21.99	51.0
14 בנובמבר 2016	12 בדצמבר 2016	24.12	56.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2016			
20 במרץ 2017	26 באפריל 2017	17.12	39.8

הכרזה על דיבידנד בגין רווחי הרבעון הראשון של שנת 2017

ביום 15 במאי 2017 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 96.3 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם למדיניות הדיבידנד המעודכנת כאמור לעיל. סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 414.6% מההון המונפק, דהיינו 41.46 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 4 ביוני 2017 ויום התשלום הינו 20 ביוני 2017. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק.

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומד				
	31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ
	2016	2016	2016	2017
ניירות ערך ⁽¹⁾	2.6	7.0	217,310	208,295
נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול	1.4	3.5	75,515	73,956
נכסים בנאמנות קבוצת הבנק	1.1	8.7	71,564	66,564
נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול	15.3	6.7	13,896	15,017
נכסים אחרים בניהול ⁽²⁾	4.2	21.7	11,055	9,467

(1) שווי תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יציין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת ניירות הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק. העלייה נובעת מגידול בהיקפי הפעילות של לקוחות (קיימים וחדשים).

(2) לרבות:

- יתרות אשראי המגובות בפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה ממרווח או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השיוך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתיות או היקף הכנסות שנתיות).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן מגזרי הפעילות הפיקוחיים והגדרה תמציתית שלהם:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - לרבות ובעיקר קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות חוץ לארץ - מוצגת בנפרד מהפעילות בישראל בחלוקה לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת הנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה. לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט לעיל.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות. יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השיוך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשיוך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת המפקח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

- הגדרה פיקוחית של המגזר.
- הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל (ב"גישת ההנהלה").
- תוצאות כספיות של המגזר (ב"גישה הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת ראה ביאור 12 בדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		חלק מסך רווח נקי (באחוזים)		
ברבעון הראשון		ברבעון הראשון		
2017	2016	2017	2016	
אנשים פרטיים:				
135	113	40.5	35.1	משקי בית- הלוואות לדיור
8	14	2.4	4.4	משקי בית- אחר
3	2	0.9	0.6	בנקאות פרטית
146	129	43.8	40.1	סך הכל אנשים פרטיים
פעילות עסקית:				
65	65	19.5	20.2	עסקים קטנים וזעירים
27	24	8.1	7.5	עסקים בינוניים
68	81	20.4	25.2	עסקים גדולים
8	8	2.4	2.5	גופים מוסדיים
168	178	50.5	55.3	סך הכל פעילות עסקית
(12)	(34)	-	-	ניהול פיננסי
302	273	94.3	95.3	סך הכל פעילות בישראל
19	15	5.7	4.7	פעילות חוץ לארץ
321	288	100.0	100.0	סך הכל

לפרטים בדבר תוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליון שקלים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 2.5 מיליון שקלים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2016			2017		
במיליוני שקלים חדשים					
הלוואות לדיור		אחר	הלוואות לדיור		אחר
סך הכל			סך הכל		
רווח ורווחיות					
513	257	256	599	305	294
-	-	-	-	-	-
169	39	130	171	37	134
682	296	386	770	342	428
3	(9)	12	24	-	24
451	114	337	506	129	377
228	191	37	240	213	27
93	78	15	88	78	10
135	113	22	152	135	17
רווח נקי :					
(8)	-	(8)	(9)	-	(9)
127	113	14	143	135	8
מאזן - סעיפים עיקריים:					
125,305	108,027	17,278	135,281	115,996	19,285
124,520	107,422	17,098	134,461	115,378	19,083
67,678	-	67,678	72,500	-	72,500
124,177	106,969	17,208	134,419	115,665	18,754
67,196	-	67,196	71,924	-	71,924
74,455	59,163	15,292	80,655	63,684	16,971
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
427	252	175	496	297	199
81	-	81	93	-	93
5	5	-	10	8	2
513	257	256	599	305	294

תרומת מגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-143 מיליוני שקלים חדשים לעומת 127 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

תרומת ההלוואות לדיור (כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים) ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-135 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 113 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. סך הכל הכנסות הריבית נטו, הסתכמו ב-305 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 257 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-18.7% הנובע בעיקר מעלייה בהיקפי פעילות המשכנתאות, שבאה לידי ביטוי בעלייה ביתרת האשראי הממוצעת של כ-8.7 מיליארדי שקלים חדשים.

בתקופה הנוכחית לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בהשוואה להקטנת הפרשה של כ-9 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. בסעיף העמלות וההכנסות אחרות חלה ירידה של כ-2 מיליוני שקלים חדשים המיוחסת להשפעות רגולטוריות ולירידה שוטפת בהכנסות נטו משירות תיקי אשראי וזאת בגין הירידה בתיק הלוואות לדיור באחריות המדינה. ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-129 מיליוני שקלים חדשים לעומת 114 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-13.2%, לעומת שיעור גידול של 15.5% בסך ההכנסות.

תרומת משקי הבית, יתר הפעילות (שאינה הלוואות לדיור) ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-8 מיליוני שקלים חדשים, בהשוואה ל-14 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים. בסעיף הכנסות הריבית נטו, נרשמה עלייה של כ-38 מיליוני שקלים חדשים. העלייה מיוחסת לגידול במרווח מפעילות מתן אשראי, וכן לגידול במרווח מפעילות מתן פיקדונות כתוצאה מעלייה בהיקפי האשראי ועלייה בהיקפי הפיקדונות. בעמלות וההכנסות האחרות חלה עלייה של 4 מיליוני שקלים חדשים.

בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי חל גידול של 11 מיליוני שקלים חדשים. לאור מאפייני הסיכון במגזר, מגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים, וזאת בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים.

בנוסף, הגידול בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי נובע גם מהשפעות חקיקה, המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים. לפרטים נוספים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים, ראה בפרק הסיכונים להלן ניתוח מפורט של התפתחות הסיכון.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-377 מיליוני שקלים חדשים לעומת 337 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-11.9%, המיוחס להוצאות חריגות בבנק יהב בעקבות הטמעתה של מערכת ליבה בנקאית חדשה. ראה לעיל גם בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 2.5 מיליוני שקלים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
11	14	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
4	2	עמלות והכנסות אחרות
15	16	סך ההכנסות
-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
11	12	הוצאות תפעוליות אחרות
4	4	רווח לפני הפרשה למיסים
2	1	הפרשה למיסים
2	3	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
61	99	אשראי לציבור (יתרת סוף)
60	98	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
10,618	11,211	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
66	72	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,353	11,072	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
24	33	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
11	14	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	אחר
11	14	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-3 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 2 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

סך הכל הכנסות הריבית נטו גדלו ב-3 מיליוני שקלים חדשים, כתוצאה מגידול בהיקף פיקדונות הציבור. בסעיף עמלות והכנסות אחרות חל קיטון של כ-2 מיליוני שקלים חדשים.

ביתר הסעיפים לא חלו שינויים מהותיים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזר זה, ראה ביאור 12ג. לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליוני שקלים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נכסים נזילים בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
רווח ורווחחית		
189	205	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
77	80	עמלות והכנסות אחרות
266	285	סך ההכנסות
24	32	הוצאות בגין הפסדי אשראי
133	150	הוצאות תפעוליות אחרות
109	103	רווח לפני הפרשה למיסים
44	38	הפרשה למיסים
65	65	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:		
14,577	15,894	אשראי לציבור (יתרת סוף)
14,342	15,617	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
13,671	17,288	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
14,469	15,356	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
13,802	17,022	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
12,625	14,164	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:		
174	184	מרווח מפעילות מתן אשראי
12	18	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	3	אחר
189	205	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-65 מיליוני שקלים חדשים לעומת 65 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-205 מיליוני שקלים חדשים לעומת 189 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 8.5% הנובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות באשראי ובפיקדונות.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-80 מיליוני שקלים חדשים לעומת 77 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 3.9%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-32 מיליוני שקלים חדשים לעומת 26 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול הנובע מעליה בהפרשה הקבוצתית. העלייה בהפרשה הקבוצתית מוסברת בגידול בהיקף האשראי לציבור.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-150 מיליוני שקלים חדשים לעומת 133 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 17 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- מגזר בנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה כולל עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים ובהיקף חבות מעל 6 מיליוני שקלים חדשים ועד 25 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שלקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים מסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, לקוחות עסקיים אשר שייכים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם נמוך מ-250 מיליוני שקלים משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
רווח ורווחיות		
43	48	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
15	15	עמלות והכנסות אחרות
58	63	סך ההכנסות
(2)	(3)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
20	23	הוצאות תפעוליות אחרות
40	43	רווח לפני הפרשה למיסים
16	16	הפרשה למיסים
24	27	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:		
4,861	4,992	אשראי לציבור (יתרת סוף)
4,783	4,907	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
6,182	6,799	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
4,790	4,920	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
6,001	7,068	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
6,112	6,004	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:		
38	40	מרווח מפעילות מתן אשראי
5	6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	2	אחר
43	48	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-27 מיליוני שקלים חדשים לעומת 26 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

בסעיף הכנסות הריבית נטו חל גידול של כ-5 מיליוני שקלים חדשים המיוחס בעיקר לעלייה בהיקפי האשראי והפיקדונות. בסעיף ההוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הקטנת הפרשה של כ-3 מיליוני שקלים חדשים לעומת הקטנת הפרשה של 2 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. השינויים בהפרשה מיוחסים להשפעת הפרשה הקבוצתית במגזר. לפרטים נוספים בדבר הנחיות המפקח על הבנקים ראה לעיל בניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

ההוצאות התפעוליות הסתכמו ב-23 מיליוני שקלים חדשים לעומת 20 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-3 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליון שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- מגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה כולל עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליון שקלים חדשים ובהיקף חבות מעל 25 מיליון שקלים חדשים. המשמעות היא שלקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליון שקלים מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליון שקלים חדשים		
רווח ורווחיות		
106	109	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
37	31	עמלות והכנסות אחרות
143	140	סך ההכנסות
(29)	(2)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
35	35	הוצאות תפעוליות אחרות
137	107	רווח לפני הפרשה למיסים
56	39	הפרשה למיסים
81	68	רווח נקי
מאזן - סעיפים עיקריים:		
13,293	12,542	אשראי לציבור (יתרת סוף)
13,084	12,329	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
28,167	28,706	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
13,255	13,140	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
26,661	28,263	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
24,273	20,369	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:		
92	93	מרווח מפעילות מתן אשראי
14	14	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	2	אחר
106	109	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-68 מיליון שקלים חדשים לעומת 81 מיליון שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

סך הכל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-109 מיליון שקלים חדשים לעומת 106 מיליון שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, זאת כתוצאה מעליית מרווח האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות הושפעו מירידה בהכנסות מעמלות ערבויות חוק מכר בעקבות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות מסוג זה.

סעיף הוצאות הפסדי אשראי הושפע מההפרשה הקבוצתית.

לפרטים נוספים בדבר הנחיות המפקח על הבנקים, ראה לעיל בניתוח הוצאות בגין הפסדי אשראי בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

בהוצאות התפעוליות לא חלו שינויים מהותיים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
26	27	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
25	19	עמלות והכנסות אחרות
51	46	סך ההכנסות
7	(2)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
31	35	הוצאות תפעוליות אחרות
13	13	רווח לפני הפרשה למיסים
5	5	הפרשה למיסים
8	8	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
2,141	2,561	אשראי לציבור (יתרת סוף)
2,102	2,521	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
34,054	38,759	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
2,176	2,983	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
34,583	37,573	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
3,050	3,035	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
11	10	מרווח מפעילות מתן אשראי
15	16	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	1	אחר
26	27	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-8 מיליוני שקלים חדשים בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-27 מיליוני שקלים חדשים לעומת 26 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. בסעיף עמלות והכנסות אחרות חל קיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים לעומת הרבעון המקביל אשתקד. לא חלו שינויים מהותיים במרווח מפעילות מתן אשראי ובמרווח מפעילות קבלת פיקדונות.

בסעיף ההוצאות בגין הפסדי אשראי נרשמה הכנסה של 2 מיליוני שקלים חדשים לעומת הוצאה של 7 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, כאשר השינוי מיוחס להשפעת הפרשה קבוצתית במגזר זה.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים ומגדרים, גידור ALM, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
(161)	(13)	סך הכל הוצאות ריבית, נטו
62	(3)	הכנסות מימון שאינן מריבית
119	41	עמלות והכנסות אחרות
20	25	סך ההכנסות
(1)	(1)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
78	43	הוצאות תפעוליות אחרות
(57)	(17)	רווח לפני הפרשה למיסים
(23)	(6)	הפרשה למיסים
(34)	(11)	רווח לאחר מיסים
		חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
(34)	(12)	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(12)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
-	-	מאזן - סעיפים עיקריים:
5,312	5,124	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(161)	(13)	אחר
(161)	(13)	סך הכל הוצאות ריבית נטו

תרומת מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה בהפסד של 12 מיליוני שקלים חדשים לעומת הפסד של 34 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

תוצאות הפעילות המימונית (הכנסות ריבית נטו והכנסות המימון שאינן מריבית) גדלו ב-83 מיליוני שקלים חדשים לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בעיקר כתוצאה מהשפעות מדד המחירים לצרכן. ראה גם ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון בפרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

סך העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-41 מיליוני שקלים חדשים לעומת הכנסות מעמלות ואחרות בסכום של כ-119 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד נכללו רווחי הון לפני מס ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף בסך של 78 מיליוני שקלים חדשים.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזר זה, ראה ביאור 12.g. לדוחות הכספיים.

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2017	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
33	38	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
5	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
8	10	עמלות והכנסות אחרות
46	50	סך ההכנסות
1	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
20	19	הוצאות תפעוליות אחרות
25	30	רווח לפני הפרשה למיסים
10	11	הפרשה למיסים
15	19	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
3,213	3,164	אשראי לציבור (יתרת סוף)
3,182	3,135	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
4,631	5,459	פיקדונות הציבור, נטו (יתרת סוף)
3,038	3,080	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
4,423	5,352	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
3,620	3,459	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
20	26	מרווח מפעילות מתן אשראי
4	3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
9	9	אחר
33	38	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-19 מיליוני שקלים חדשים לעומת 15 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

הכנסות הריבית נטו הסתכמו ב-38 מיליוני שקלים חדשים לעומת 33 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 15.1% שיעיקרן נובע מעלייה במרווחים מפעילות מתן אשראי.

ההכנסות מעמלות בפעילות שוטפת גדלו ב-2 מיליוני שקלים חדשים.

לא חלו שינויים מהותיים בהוצאות התפעוליות.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על תוצאות הפעילות בחוץ לארץ, ראה ביאור 12.g. לדוחות הכספיים.

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2017 ל-18 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 26 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. נתונים אלה כוללים השפעות של שינויים בשערי החליפין על יתרות ההשקעה בחברות המוחזקות בחוץ לארץ, המכוסים בבנק עצמו. לכן, אין משמעות להשפעת שערי החליפין על הרווח הנקי של הקבוצה.

ללא השפעת הפרשי שער כאמור לעיל, הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-31 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 30 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, ראה הסבר בחברות המוחזקות להלן.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: בנק יהב)

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. תרומת בנק יהב לרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 הסתכמה ב-8 מיליוני שקלים חדשים, בדומה לרבעון המקביל אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2017 ל-5.5%, לעומת תשואה של 5.8% ברבעון המקביל אשתקד. סך המאזן של בנק יהב ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-23,958 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 23,854 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של 104 מיליוני שקלים חדשים (0.4%). יתרת האשראי לציבור נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-8,954 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 8,931 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2016, גידול של 23 מיליוני שקלים חדשים (0.3%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-20,389 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 20,273 מיליוני שקלים חדשים בסוף שנת 2016, גידול של 116 מיליוני שקלים חדשים (0.6%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: טפחות ביטוח)

טפחות ביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. תרומתה של טפחות ביטוח לרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 (בניכוי הכנסות המימון נטו מעודפי המזומנים של החברה) הסתכמה ב-13.1 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 11.9 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2017 ל-8.1% לעומת תשואה של 8.5% ברבעון המקביל אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 6 מיליוני שקלים חדשים נטו, לעומת 5 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. מזה סך של 3 מיליוני שקלים חדשים (בדומה לרבעון המקביל אשתקד) מפעילות נאמנות במסגרת החברה הבת, מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ.

יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד ("להלן: "בנק המזרחי שוויץ") מתמחה בשירותי בנקאות פרטית בינלאומית. הבנק בשוויץ מוחזק באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V.(Netherlands) ("מזרחי החזקות בינלאומיות"), הרשומה בהולנד.

הרווח הנקי של בנק המזרחי שוויץ הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2017 ב-0.2 מיליוני פרנקים שוויצרים, בדומה לרבעון המקביל אשתקד. סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 31 במרץ 2017 הסתכם ב-187 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 193 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016.

יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-68 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 69 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016. יתרת הפיקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-115 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 121 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016. יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה ב-125 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 131 מיליוני פרנקים שוויצרים בסוף שנת 2016.

נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים, כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

תרומת מזרחי החזקות בינלאומיות, המחזיקה בבנק מזרחי שוויץ, לרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2017 כשהיא מנוכה מהשפעות שער חליפין, הסתכמה לרווח נקי של 1 מיליוני שקלים חדשים, בדומה לרבעון המקביל אשתקד. תוצאות הרווח הנקי בפועל של מזרחי החזקות בינלאומיות כוללות השפעת שינויים בשער חליפין המכוסה על ידי מקורות בבנק עצמו.

לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית, הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב.4 לזוחות הכספיים.

השקעות בתאגידים ריאליים

הבנק מנהל השקעות נוסטרו בתאגידים ריאליים. מניות התאגידים הריאליים שבהן השקיע הבנק כאמור, נרכשו למטרת השגת רווחי הון ומוצגות בתיק ניירות הערך הזמינים למכירה ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד. 2.8% מההשקעות הן סחירות, ומוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן. יתר ההשקעות מוצגות בהתאם לעלותן או בהתאם לשווי המאזני. במקרים של ירידת ערך שעל פי הערכת ההנהלה אינה בעלת אופי זמני, נרשמת הפרשה לירידת ערך ההשקעה כהפסד בספרי הבנק.

השקעות הבנק בתאגידים ריאליים הסתכמו ליום 31 במרץ 2017 לסך של 93 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 103 ו-101 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2016 וליום 31 בדצמבר 2016 בהתאמה.

רווחי הבנק נטו מהשקעות בתאגידים ריאליים, לאחר הפרשה לירידת ערך, הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2017 לסך של 4 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2016. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, ביניהם - סיכונים שוק, ריבית בתיק הבנקאי ונזילות, סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה.

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונאית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל.

סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידים הבנקאיים. בבנק מוטה סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונאי ובפרט האשראי לדיור, פעילות המאפיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. בהתאם לעקרונות התוכנית האסטרטגית החמש שנתית, פועל הבנק לשמירה על מעמדו כמוביל בתחום הקמעונאי וכן להגברת המיקוד והרחבת הפעילות במגזריים העסקיים. הבנק מנטר ומנהל את סיכונים תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים מתקדמים. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

הוראת המפקח בדבר תוספת הון בשיעור של 1% מתיק המשכנתאות, אשר הגדילה את יעדי ההון בהדרגה מ-1 בינואר 2015 ועד ל-1 בינואר 2017, השפיעה על הבנק באופן מהותי יותר מאשר על שאר הבנקים במערכת. הבנק השלים יישום הוראה זו ונמצא החל מסוף שנת 2016 ביעדי ההון הנדרשים ובתוספת של שולי ביטחון.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך.

בסוף שנת 2016 הסתיימה תקופת המעבר ליישום יחס כיסוי נזילות מזערי (LCR) בשיעור של 100%. הבנק נמצא החל מסוף שנת 2016 ביחסי נזילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום ההשקעות נוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנזילות, בכנסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכוני טכנולוגיית המידע וסיכוני אבטחת המידע. הקבוצה הבנקאית חשופה להשפעות שינויים רגולטוריים על פעילותה העסקית, בהתאם למתווה התכנית האסטרטגית. הבנק בוחן, מנטר ונערך להשפעות אלה במסגרת פעילותו השוטפת.

כמו כן, חשוף הבנק לשינויים מקרו כלכליים בארץ ובעולם, אשר ביכולתם להשפיע על פעילות הבנק, הכנסותיו והונו. הבנק בוחן את יציבות הונו תחת תרחישים מקרו כלכליים שונים, כחלק מתהליך ניהול הסיכונים.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע באופן שוטף בהתאם להוראת ניהול בנקאית תקין מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל II, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף. דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל קביעת תיאבון הסיכון (תקרות החשיפה המותרות) ופיקוח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק אחראית ליישום עקרונות אלה, באמצעות שלושה קווי הגנה: הקו הראשון - נוטל הסיכונים (הקווים העסקיים), הקו השני - קו הבקרה, והקו השלישי - הביקורת הפנימית, ותוך הפעלה של מגוון תהליכים, כלים, מערכות מיכוניות תומכות ודיווחים, שנועדו להבטיח עמידת הבנק בעקרונות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו. רשימת הסיכונים המהותיים נקבעת לפי סף מהותיות, המבטא במונחי ההון של הבנק ועקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופו, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה. הניהול והמזעור של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים, המאשרים אחת לשנה על ידי הדירקטוריון. כמו כן, הוגדרה שרשרת הדיווחים הנדרשים בשגרה ובחירום, והניטור המתמשך של פרופיל הסיכון של הבנק, לנוכח תיאבון הסיכון שקבע על ידי הדירקטוריון.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כפונקציה של ההון הראשוני של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל וכן, למצב קיצון, בהסתמך על תוצאות מבחני המצוקה השונים שעורך הבנק. בכל שנה, מאותגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, ההנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתכנית העבודה, בהתאם לתכנית האסטרטגית, ולפרופיל הסיכון ותוצאות התהליך האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים וכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

מבחני מצוקה

לבנק מתודולוגיה נרחבת לביצוע מבחני מצוקה במגוון שיטות. מתודולוגיה זו ואופן השימוש בתוצאות מבחני המצוקה מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות מבחני המצוקה במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP. תהליך זה בוחן האם לבנק יש די הון כדי לעמוד בתכנית האסטרטגית, המאותגרת על ידי שורה של מבחני מצוקה בדרגות חומרה שונות. מבחני מצוקה אלה פוגעים ברווחיות הבנק על ידי גרימת הפסדים פוטנציאליים לסיכונים המהותיים לפעילותו: אשראי, ריכוזיות אשראי, שוק, ריבית בתיק הבנקאי, תפעולי ועוד. דגש רב ניתן במבחני המצוקה על תיק המשכנתאות של הבנק, פעילות האשראי העסקית שלו, פוטנציאל הפגיעה של אירועי אבטחת מידע וסייבר, אירועי כשל תפעוליים ועוד. תוצאות תכנון ההון של הבנק, כפי שעלו מתהליך ה-ICAAP לשנת 2016 מלמדות כי לבנק יש מספיק הון כדי לעמוד ביעדי התכנית האסטרטגית שלו, גם לנוכח מבחני מצוקה בדרגות חומרה שונות. כמו כן, מבצע הבנק תרחיש קיצון אחיד, שהינו מבחן מצוקה המתבסס על תנאי מאקרו הנקבעים על ידי בנק ישראל למערכת הבנקאית. תוצאות התרחיש האחיד תומכות בתוצאות מבחני המצוקה השונים של הבנק, ומלמדות כי פוטנציאל הפגיעה בביצועי הבנק, תחת תרחיש שכזה, הינו נמוך יחסית להון הבנק והרווח השנתי שלו.

מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, הנדון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק, מציג מבט נרחב על הסיכונים השונים של הבנק, תוך שהוא מדגיש את מצב פרופיל הסיכון, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע בכל מסמכי המדיניות. בכך, מחזק ומשלים המסמך את המבט הניתן על פרופיל הסיכון במסגרת מסמך ה-ICAAP השנתי של הבנק, כאמור לעיל.

הערכת גורמי הסיכון

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון ⁽¹⁾	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכוני אשראי	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה	
השפעה כוללת של סיכוני שוק	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון מחירי מניות	נמוכה	
סיכון נזילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽²⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי - עסקי	נמוכה	מנהל כללי

- (1) ההערכה של השפעתם של גורמי הסיכון לעיל מביאה בחשבון את הסיכונים הנוגעים לחקירת משרד המשפטים בארצות הברית, כמו גם את כלל פעילות הבנק להגנה על עמדתו בקשר עם החקירה. לפרטים בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ולפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה נגזרת ובקשה לאישור תובענה ייצוגית בהקשר זה, ראה ביאורים 10 ב.2, ח, 10 ב.3, א ו-10 ב.4 לדוחות הכספיים.
- (2) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

מידת ההשפעה של הסיכונים השונים בטבלה לעיל, נקבעה בהתאם להערכות ההנהלה כפי שהן נערכות מעת לעת. הערכות אלה, על פי ניטור מדדי הסיכון הכמותיים השונים שקבע הבנק, כולל כיוון התפתחותם וכן בהתבסס על הערכה איכותית של ניהול הסיכונים, ואפקטיביות מעגלי הבקרה בתאום עם תהליך ותוצאות ה-ICAAP שביצע הבנק, בהובלת מנהלי הסיכונים של הבנק.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים, סיכונים אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון, סיכון השוק והריבית, סיכון הנדל"ת, סיכונים ציות ועוד.

ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי, נותרה ברבעון הראשון של שנת 2017 ברמה נמוכה-בינונית, כאשר רמת הסיכון בתיק ההלוואות לדיוור היא נמוכה. בהפרשה השוטפת בתיק זה נרשמה ברבעון זה הכנסה ושיעור החוב הבעייתי במגמת ירידה מתמדת.

הבנק המשיך גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לפעול להפחתת סיכון האשראי באמצעות מכירה של סיכון אשראי, וכן פועל בתהליך מתמשך להטמעת השימוש במודלים המתקדמים לטובת ניתוח האשראי הקמעונאי.

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) במיליוני שקלים חדשים.

נכון ליום 31 במרץ 2017 לא קיימת בבנק קבוצת לווים העומדת בתנאי המוזכר לעיל.

לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 31 במרץ 2017 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
1.	בינוי ונדל"ן	262	736	998
2.	בינוי ונדל"ן	121	765	886
3.	בינוי ונדל"ן	92	683	775
4.	בינוי ונדל"ן	-	619	619
5.	בינוי ונדל"ן	27	579	606
6.	תחבורה ואחסנה	200	400	600

סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

1. אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
 - אשראי למימון רכישה זכויות הוניות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
 - אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.
- "עסקה הונית":** עסקה שמטרתה אחת מהבאות:
- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישה תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לעניין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

2. מימון לחברות ממונפות - הינו מתן אשראי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית, בפורום מימון ממונף בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים והחטיבה לחשבונאות ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה ושל הסביבה הכלכלית בה היא פועלת.

החל מיום 1 בינואר 2016 נכנסו לתוקף עדכונים בנושא מגבלות על מימון עסקאות הוניות בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 323 וכן הוראת ניהול בנקאי תקין 327 בנושא ניהול הלוואות ממונפות. הוראות אלה מגדירות את מסגרת הסיכונים הכוללת להלוואות ממונפות.

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:

אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

		31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			31 במרץ 2017				
הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	ענף משק של הנרכשת
מסחר	-	96	15	81	-	106	-	106	-	-	-	-
סך הכל	-	96	15	81	-	106	-	106	-	-	-	-

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

		31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			31 במרץ 2017				
הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	הפרשה פרטנית	סיכון	אשראי חוץ	אשראי מאזני	ענף משק של הלווה
בינוי ונדל"ן	-	274	210	64	-	266	190	76	-	-	-	-
מסחר	-	565	161	404	-	120	63	57	-	618	140	478
שירותים פיננסיים	-	309	-	309	-	-	-	-	-	307	-	307
מידע ותקשורת	-	95	95	-	-	153	95	58	-	95	95	-
תעשייה וחרושת	-	-	-	-	-	67	5	62	-	-	-	-
סך הכל	-	1,243	466	777	-	606	353	253	-	1,020	235	775

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל			
2016 בדצמבר	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
			סיכון אשראי בעייתי
893	1,017	862	סיכון אשראי פגום
428	109	436	סיכון אשראי נחות
853	877	900	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - לדיר
757	597	803	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - אחר
2,931	2,600	3,001	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
0.4	0.5	0.4	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
1.2	1.5	1.2	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי שאינו לדיור
2.8	2.4	2.9	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי מיתרת האשראי שאינו לדיור
0.5	0.5	0.5	שיעור יתרת האשראי לדיור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור ⁽²⁾⁽¹⁾
1.3	1.2	1.3	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

(1) שיעור זה שאינו לדיור זניח.
 (2) יתרת האשראי בפיגור לפני הפרשה לעומק הפיגור.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,549	2	1,547	208	615	724	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2016
49	(1)	50	24	-	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(70)	-	(70)	(30)	(3)	(37)	מחיקות חשבונאיות
31	-	31	14	-	17	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(39)	-	(39)	(16)	(3)	(20)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,559	1	1,558	216	612	730	יתרת הפרשה ליום 31 במרץ 2017

בנקים		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
סך הכל	וממשלות					
1,509	3	1,506	192	614	700	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2015
3	(1)	4	13	(9)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(84)	-	(84)	(33)	(2)	(49)	מחיקות חשבונאיות
38	-	38	16	-	22	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(46)	-	(46)	(17)	(2)	(27)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,466	2	1,464	188	603	673	יתרת הפרשה ליום 31 במרץ 2016

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2016	31 במרץ 2016	31 במרץ 2017	
0.9	0.9	0.9	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.7	0.7	0.7	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.1	0.0	0.1	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.1	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.0	0.1	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו
0.3	0.2	0.3	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור ⁽¹⁾
0.1	0.1	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו

(1) השיעור בגין הלוואות לדיור הינו זניח.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור⁽¹⁾)

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2017-2021. מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי תקין והתאמת האשראי לצרכי הלקוח וליכולת החזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חבויטיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס על ההיכרות עם הלקוח וניסיון העבודה המצטבר עמו.

הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים; מעקב, ניטור וניתוח של הוצאות בגין הפסדי אשראי; וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצון מגוונים ובהם מבחני קיצון בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעור האבטלה ועלייה ברמת הריבית.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ	
2016	2016	2017	
חובות⁽¹⁾			
5,553	5,389	5,470	חשבונות עובר ושב וכרטיסי אשראי
1,883	1,691	1,791	הלוואות לרכב
10,477	9,040	10,952	הלוואות ואשראי אחר
17,913	16,120	18,213	סך הכל חובות (אשראי מאזני)
מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות			
-	-	-	
10,097	10,825	10,297	מסגרות עובר ושב וכרטיסי אשראי לא מנוצלות
195	191	194	ערביות
61	96	40	התחייבויות אחרות
10,353	11,112	10,531	סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)
28,265	27,232	28,744	סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים
מזה:			
1,920	1,429	1,971	חלק ההלוואות שסכומן לפירעון הינו בתקופה שמעל 5 שנים ⁽²⁾
1,198	904	1,188	אשראי מאזני מעל 300 אלפי שקלים חדשים
תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽³⁾			
3,443	3,183	3,428	תיק נכסים פיננסיים
1,201	1,132	1,208	בטוחות אחרות ⁽⁴⁾
4,644	4,315	4,636	סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי

- (1) כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 451.
- (2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר ההלוואה מנוכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.
- (3) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חבות הלקוח, בלבד.
- (4) הביטחונות הינם לאחר מקדם ביטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי.

להלן סיכון אשראי בעייתי לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 31 במרץ 2016			ליום 31 במרץ 2017			
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			
חולל	מאזני	חוץ מאזני	חולל	מאזני	חוץ מאזני	חולל	מאזני	חוץ מאזני	
186	3	183	185	4	181	186	3	183	יתרת סיכון אשראי בעייתי
0.66%	0.03%	1.02%	0.66%	0.04%	1.09%	0.65%	0.03%	1.00%	שיעור סיכון אשראי בעייתי ⁽²⁾

(1) אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
 (2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרץ 2016	ליום 31 במרץ 2017	
			שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי
0.51%	0.32%	0.59%	מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך חובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) גדל בשיעור של 13.5% לעומת 31 במרץ 2016 ובשיעור של 2.1% לעומת 31 בדצמבר 2016, בעיקר עקב גידול בהלוואות ואשראי אחר.
- לא חלו שינויים מהותיים בהתפלגות החובות לאנשים פרטיים ברבעון הראשון של שנת 2017.

ליום 31 במרץ 2017:

- חשבונות עובר ושב וכרטיסי אשראי 30%
- הלוואות לרכב 10%
- הלוואות ואשראי אחר 60%

- כנגד 26% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 31 במרץ 2017, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (שיעורים דומים ליום 31 במרץ 2016 וליום 31 בדצמבר 2016).

לאור מאפייני הסיכון במגזר, הגדיל הבנק את ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים, וזאת בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים.

בנוסף, הגידול בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי נובע בין השאר גם, מהשפעות חקיקה המצמצמות את היקף החזרי החוב מלקוחות פרטיים שנקלעו לקשיים.

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבנייה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בנייה נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וברמות מחירים בינוניות. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלוונטיים. במתן אשראי לבנייה מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויותיו האחרות של הזים - הלווה. הבנק נעזר במפקחי בנייה חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבנייה. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, תמ"א 38 ועוד. בשנת 2016 הוקמו בחטיבה העסקית ובחטיבה הקמעונאית יחידות שמטרתן מתן מענה לפרויקטים בהיקפים קטנים יחסית.

לפרטים בדבר רכישת פוליסת ביטוח לערבויות שרכש הבנק ביום 28 בדצמבר 2016, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2016.

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים)

31 במרץ 2017						
סיכון אשראי לציבור ⁽¹⁾						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי		סיכון אשראי		
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	פגום	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾
						בביטחון נדל"ן בישראל:
34	39	258	153	20,128	13,786	6,342
						לדיור
3	62	(8)	63	4,839	1,004	3,835
						למסחר ולתעשייה
37	101	250	216	24,967	14,790	10,177
						סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
15	39	44	136	5,568	3,205	2,363
						שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
52	140	294	352	30,535	17,995	12,540
						סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
35	52	233	37	19,649	13,582	6,067
						מזה: מיועד לליווי פרויקטים

31 במרץ 2016						
						בביטחון נדל"ן בישראל:
11	55	236	155	18,646	13,807	4,839
						לדיור
2	58	10	48	4,421	861	3,560
						למסחר ולתעשייה
13	113	246	203	23,067	14,668	8,392
						סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
5	45	76	156	5,110	2,470	2,640
						שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
18	158	322	359	28,177	17,138	11,039
						סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
11	11	213	3	17,112	12,737	4,375
						מזה: מיועד לליווי פרויקטים

31 בדצמבר 2016						
						בביטחון נדל"ן בישראל:
32	48	211	170	20,589	14,445	6,144
						לדיור
4	60	8	63	4,644	977	3,667
						למסחר ולתעשייה
36	108	219	233	25,233	15,422	9,811
						סך הכל בביטחון נדל"ן בישראל:
13	42	39	159	4,765	2,330	2,435
						שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
49	150	258	392	29,998	17,752	12,246
						סך כל ענף משק בינוי ונדל"ן בישראל
33	48	223	30	19,049	13,309	5,740
						מזה: מיועד לליווי פרויקטים

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים נגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			31 במרץ 2017			
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	
									ביטחון נדל"ן בישראל
									נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:
4,934	1,074	3,860	3,273	781	2,493	5,694	1,343	4,351	קרקע גולמית
17,699	13,828	3,870	17,073	13,344	3,729	16,579	13,009	3,570	נדל"ן בתהליכי בנייה
2,601	520	2,081	2,721	543	2,177	2,694	438	2,256	נדל"ן שבנייתו הושלמה
25,233	15,422	9,811	23,067	14,668	8,399	24,967	14,790	10,177	סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן בישראל
4,765	2,330	2,435	5,110	2,470	2,640	5,568	3,205	2,363	שאינו בביטחון נדל"ן בישראל
29,998	17,752	12,246	28,177	17,138	11,039	30,535	17,995	12,540	סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן

(1) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

נתוני סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן ליום 31 במרץ 2017 מראים כי כ-48% מסיכון האשראי המאזני וכ-75% מסיכון האשראי החוף מאזני מיועד ללווי פרויקטים סגורים בנדל"ן, ברובם המכריע לבניה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וירושלים. רוב האשראי החוף מאזני נובע מערבויות חוק המכר לרוכשי דירות. מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי. יצוין כי לחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים בטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 31 במרץ 2017, כמוצג בפרק הסיכונים להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 13.2%. יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 9.26% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מותנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מכר בגין רכש הבנק פוליסת ביטוח).

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

ליום 31 במרץ 2017

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל		חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾			
שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	סך הכל	ערבוביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	חובות ⁽¹⁾	
					ציבור - מסחרי
-	-	796	187	609	חקלאות, ייעור ודיג
22	-	688	358	330	כרייה וחציבה
45	-	8,251	3,280	4,971	תעשייה וחרושת
3	-	28,209	17,672	10,537	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
2	-	2,315	317	1,998	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
366	-	1,700	1,163	537	אספקת חשמל ומים
120	-	10,712	2,569	8,143	מסחר
-	-	1,058	234	824	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
2	-	1,948	744	1,204	תחבורה ואחסנה
1	-	1,070	559	511	מידע ותקשורת
586	-	8,918	5,965	2,953	שירותים פיננסיים
5	-	3,572	1,070	2,502	שירותים עסקיים אחרים
29	-	1,902	362	1,540	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,181	-	71,139	34,480	36,659	סך הכל אשראי מסחרי
-	-	122,027	6,031	115,996	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
67	-	28,744	10,531	18,213	אנשים פרטיים - אחר
1,248	-	221,910	51,042	170,868	סך הכל
180	18	7,143	3,478	3,665	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
1,428	18	229,053	54,520	174,533	סך הכל אשראי לציבור
2,523	18	3,026	251	2,775	תאגידים בנקאיים
-	11,708	312	-	312	ממשלות
3,951	11,744	232,391	54,771	177,620	סך הכל אשראי

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 46 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,374 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,447 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 6,165 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבוביות חוק מכר מבטחי משנה בינלאומיים.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי				סיכון אשראי כולל בעייתי				
הפסדי אשראי ⁽³⁾								
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות	
12	-	4	6	17	779	796	-	
4	-	-	-	-	722	722	12	
92	4	4	90	197	8,209	8,406	110	
135	6	1	282	569	27,644	28,213	1	
57	-	(2)	70	77	2,245	2,322	5	
4	1	1	3	5	2,152	2,157	91	
216	5	21	207	522	10,357	10,879	47	
23	1	5	10	28	1,030	1,058	-	
8	3	2	12	24	1,929	1,953	3	
8	-	1	4	10	1,065	1,075	4	
82	(6)	(20)	17	323	10,499	10,822	1,318	
45	3	7	37	78	3,536	3,614	37	
7	3	2	17	28	1,944	1,972	41	
693	20	26	755	1,878	72,111	73,989	1,669	
611	3	-	36	936	121,091	122,027	-	
216	16	24	67	183	28,429	28,850	39	
1,520	39	50	858	2,997	221,631	224,866	1,708	
38	-	-	4	4	7,372	7,376	35	
1,558	39	50	862	3,001	229,003	232,242	1,743	
1	-	(1)	-	-	6,247	6,247	680	
-	-	-	-	-	12,020	12,020	-	
1,559	39	49	862	3,001	247,270	250,509	2,423	

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 במרץ 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾ סיכון אשראי כולל					
שוי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	ערביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	סך הכל	חובות ⁽¹⁾	
ציבור - מסחרי					
1	-	289	942	653	חקלאות, ייעור ודיג
30	-	300	717	417	כרייה וחציבה
94	-	2,875	7,945	5,070	תעשייה וחרושת
2	-	16,943	25,783	8,840	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
-	-	195	2,392	2,197	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
310	-	428	1,203	775	אספקת חשמל ומים
55	-	2,082	9,999	7,917	מסחר
-	-	256	1,052	796	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
1	-	454	1,411	957	תחבורה ואחסנה
11	-	460	1,110	650	מידע ותקשורת
642	-	6,834	10,473	3,639	שירותים פיננסיים
6	-	1,020	3,312	2,292	שירותים עסקיים אחרים
11	-	290	1,556	1,266	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,163	-	32,426	67,895	35,469	סך הכל אשראי מסחרי
-	-	7,815	115,806	107,991	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
46	-	11,112	27,232	16,120	אנשים פרטיים - אחר
1,209	-	51,353	210,933	159,580	סך הכל
42	19	1,568	5,439	3,871	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
1,251	19	52,921	216,372	163,451	סך הכל אשראי לציבור
2,671	94	328	4,604	4,276	תאגידיים בנקאיים
-	8,951	-	323	323	ממשלות
3,922	9,064	53,249	221,299	168,050	סך הכל אשראי

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 151 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,374 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,575 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי הפסדי אשראי ⁽³⁾			סיכון אשראי כולל בעייתי				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות
6	(2)	(2)	12	13	931	944	1
5	-	(1)	-	-	757	757	10
92	8	13	79	147	8,021	8,168	129
86	14	(44)	234	554	25,231	25,785	-
90	1	13	125	127	2,265	2,392	-
5	3	5	3	5	1,610	1,615	102
155	3	(2)	347	413	9,674	10,087	33
18	1	2	20	34	1,018	1,052	-
5	1	-	16	23	1,391	1,414	2
27	1	5	4	69	1,055	1,124	3
98	(6)	8	20	32	12,748	12,780	1,665
39	2	8	20	50	3,289	3,344	26
12	1	3	18	31	1,576	1,607	40
638	27	8	898	1,498	69,566	71,069	2,011
603	1	(9)	27	904	114,902	115,806	-
188	17	13	79	185	26,839	27,329	51
1,429	45	12	1,004	2,587	211,307	214,204	2,062
35	1	(8)	13	13	5,519	5,532	32
1,464	46	4	1,017	2,600	216,826	219,736	2,094
2	-	(1)	-	-	8,099	8,099	730
-	-	-	-	-	9,274	9,274	-
1,466	46	3	1,017	2,600	234,199	237,109	2,824

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל		חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽²⁾			
שווי הוגן נגזרים	איגרות חוב ⁽⁴⁾	סך הכל	ערבוביות והתחייבויות אחרות על חשבון לקוחות	חובות ⁽¹⁾	
					ציבור - מסחרי
-	-	778	184	594	חקלאות, ייעור ודיג
18	-	588	252	336	כרייה וחציבה
78	-	8,203	3,050	5,153	תעשייה וחרושת
2	-	27,550	17,400	10,150	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
2	-	2,440	344	2,096	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
331	-	1,082	558	524	אספקת חשמל ומים
63	-	10,145	2,297	7,848	מסחר
-	-	1,036	229	807	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
5	-	1,817	710	1,107	תחבורה ואחסנה
-	-	1,080	578	502	מידע ותקשורת
652	-	9,811	6,327	3,484	שירותים פיננסיים
12	-	3,472	1,103	2,369	שירותים עסקיים אחרים
8	-	1,741	385	1,356	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,171	-	69,743	33,417	36,326	סך הכל אשראי מסחרי
-	-	120,350	5,659	114,691	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
14	-	28,266	10,353	17,913	אנשים פרטיים - אחר
1,185	-	218,359	49,429	168,930	סך הכל
135	19	5,220	1,371	3,849	בגין פעילות לווים בחוץ לארץ
1,320	19	223,579	50,800	172,779	סך הכל אשראי לציבור
2,264	19	2,790	281	2,509	תאגידיים בנקאיים
-	10,133	330	-	330	ממשלות
3,584	10,171	226,699	51,081	175,618	סך הכל אשראי

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות לווה, למעט מכשירים נגזרים.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) כולל ניירות ערך שנשאלו בסך 9 מיליוני שקלים חדשים.
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, יישום ההוראה הינו מהדוחות לשנת 2014 בדרך של מכאן ואילך.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 1,544 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 1,646 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 6,111 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבוביות חוק מכר מבטחי משנה בינלאומיים.

חובות ⁽¹⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) בעייתי				סיכון אשראי כולל בעייתי				
הפסדי אשראי ⁽³⁾								
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל	עסקאות עתידיות	
8	2	4	7	11	767	778	-	
4	-	(2)	-	-	615	615	9	
92	15	20	91	188	8,228	8,416	135	
140	11	7	314	569	26,984	27,553	1	
59	-	(19)	78	81	2,364	2,445	3	
4	2	3	3	5	1,503	1,508	95	
200	21	61	211	535	9,725	10,260	52	
19	7	9	11	25	1,011	1,036	-	
9	4	7	11	17	1,810	1,827	5	
7	1	(15)	3	9	1,075	1,084	4	
96	(16)	(4)	17	329	11,653	11,982	1,519	
41	15	23	27	69	3,468	3,537	53	
8	8	6	18	23	1,767	1,790	41	
687	70	100	791	1,861	70,970	72,831	1,917	
614	12	13	27	880	119,470	120,350	-	
208	76	92	71	186	27,893	28,317	37	
1,509	158	205	889	2,927	218,333	221,498	1,954	
38	2	(4)	4	4	5,400	5,404	30	
1,547	160	201	893	2,931	223,733	226,902	1,984	
2	-	(1)	-	-	5,859	5,859	786	
-	-	-	-	-	10,463	10,463	-	
1,549	160	200	893	2,931	240,055	243,224	2,770	

חשיפה למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק א - מידע בדבר סך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמך:

חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁶⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה מאזנית של שלוחות חשיפה מאזנית מעבר של הבנק במדינה זרה לתושבים מקומיים לגבול המדינה													
		מזה: סך סיכון חשיפה מאזנית			חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות התחייבויות מקומיות			חשיפה מאזנית לפני ניכוי ניכוי בגין התחייבויות התחייבויות מקומיות			לממשלות ⁽⁴⁾ לבנקים לאחרים				
לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים	סיכון חשיפה מאזנית בעייתי	סיכון חשיפה מאזנית פגומים
31 במרץ 2017															
2,774	2,089	-	1,297	-	18	4,863	-	281	281	1,313	406	3,144	ארצות הברית		
364	190	-	3,402	-	14	1,042	488	525	1,013	408	146	-	בריטניה		
2,533	1,255	-	4,004	-	24	3,788	-	-	-	3,267	406	115	אחרות ⁽⁵⁾		
5,671	3,534	-	8,703	-	56	9,693	488	806	1,294	4,988	958	3,259	סך כל החשיפות למדינות זרות		
344	151	-	148	-	3	495	-	-	-	493	-	2	מזה: סך כל החשיפות למדינות LDC		
38	12	-	454 ⁽⁶⁾	-	-	50	-	-	-	48	2	-	מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד		
31 במרץ 2016															
1,341	3,801	-	505	1	5	5,142	-	464	464	1,283	849	3,010	ארצות הברית		
3,203	1,827	-	1,084	-	38	5,700	670	347	1,017	4,052	935	43	אחרות ⁽⁵⁾		
4,544	6,298	-	1,589	1	43	10,842	670	811	1,481	5,335	1,784	3,053	סך כל החשיפות למדינות זרות		
356	205	-	65	-	2	561	-	-	-	527	28	6	מזה: סך כל החשיפות למדינות LDC		
67	16	-	75	-	-	83	-	-	-	53	30	-	מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד		

ראה הערות להלן.

חשיפה למדינות זרות מאוחד⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר 2016													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁶⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית של שלוחות של הבנק במדינה זרה לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול			המדינה
מזה: סך סיכון חשיפה אשראי			מזה: סך סיכון חובות פגומים			חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי		חשיפה מאזנית לפני ניכוי		למשל ⁽⁴⁾ לבנקים לאחרים			
לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	לפירעון מעל עד שנה	
2,635	1,646	-	1,268	-	9	4,281	-	405	405	1,208	413	2,660	ארצות הברית
380	201	-	3,411	-	6	1,008	427	551	978	422	159	-	בריטניה
1,230	200	-	916	-	19	1,430	-	-	-	1,304	126	-	צרפת
1,510	1,248	-	3,054	-	4	2,758	-	-	-	2,122	515	121	אחרות ⁽⁵⁾
סך כל החשיפות למדינות זרות													
5,755	3,295	-	8,649	-	38	9,477	427	956	1,383	5,056	1,213	2,781	
מזה: סך כל החשיפות למדינות LDC													
363	147	-	151	-	1	510	-	-	-	509	1	-	
מזה: סך כל החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד													
39	14	-	837 ⁽⁶⁾	-	-	53	-	-	-	51	2	-	

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.
- (4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) הבנק עוקב מקרוב אחר האירועים בשווקים הפיננסיים שחלו לאחר תאריך המאזן ומבצע התאמות לפעילות השוטפת ככל הנדרש. הבנק מעדכן את הפיקוח על הבנקים על החשיפות למוסדות פיננסיים זרים ועל הפעולות שביצע ומבצע למזעור הסיכונים הכרוכים בפעילות.
- (6) יתרת החשיפה החוץ מאזנית כוללת סך של 6,165 מיליוני שקלים חדשים בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מנר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 31 בדצמבר 2016 - 6,111 מיליוני שקלים חדשים) מזה סכום של 385 מיליוני שקלים חדשים למבטחי משנה בינלאומיים מאירלנד בעלי דירוג A (ליום 31 בדצמבר 2016 - 767 מיליוני שקלים חדשים).

חשיפה למדינות זרות מאוחד⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק ב'- מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2016		31 במרץ 2016		31 במרץ 2017		
חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	חשיפה מאזנית	
-	-	229	1,478	929	1,297	צרפת

חלק ג'- מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות
 תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
אירלנד		אירלנד		אירלנד		
16	(1)	16	1	15	(3)	סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
(1)	15	1	17	(3)	12	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
15		17		12		סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽²⁾⁽¹⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

חשיפת אשראי נוכחית		סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾		סיכון אשראי מאזני ⁽³⁾		דירוג אשראי חיצוני
לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	
31 במרץ 2017						
2,982	3,020	2,453	529	567	413	AAA עד AA-
4,910	5,115	4,702	208	413	12	A+ עד A-
8	12	-	8	12	-	BBB+ עד BBB-
19	19	19	-	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
1	1	-	1	1	-	ללא דירוג
7,920	8,167	7,174	746	993		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
31 במרץ 2016						
712	828	1	711	827	1,053	AAA עד AA-
809	1,118	65	744	1,053	32	A+ עד A-
26	32	-	26	32	-	BBB+ עד BBB-
14	14	14	-	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
1	1	-	1	1	-	ללא דירוג
1,562	1,993	80	1,482	1,913		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
31 בדצמבר 2016						
2,107	2,295	1,698	409	597	628	AAA עד AA-
5,844	6,053	5,425	419	628	25	A+ עד A-
7	25	-	7	25	-	BBB+ עד BBB-
18	18	18	-	-	-	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	נמוך מ: B-
1	1	-	1	1	-	ללא דירוג
7,977	8,392	7,141	836	1,251		סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

נכון לימים 31 במרץ 2017, 31 במרץ 2016 ו-31 בדצמבר 2016 אין סיכון אשראי בעייתי, נטו. סיכון אשראי בעייתי - סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שוויץ וצרפת.
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.
- (3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (4) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'. יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 6,165 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2017 (ליום 31 בדצמבר 2016 - 6,111 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל.
- (5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו. מספרי ההשוואה סווגו מחדש.
- (6) בגין קיזוז ההפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11. לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקללות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים זמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחותו

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירוג. הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג כנמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, כתוצאה מפזור רחב של לקוחות, פיזור גיאוגרפי של נוטלי האשראי, מינוף נמוך באופן יחסי, שקטן בעת האחרונה עקב הוראות בנק ישראל, נהלי בדיקה מעמיקים של טיב הלווים ושל יכולת ההחזר שלהם, וגיבוי האשראי בביטחון הנכסי.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניתוח התיק לפי גורמי הסיכון הטמונים בו (LTV, יחס החזר, מיקום גאוגרפי, גיל ההלוואה, עשירוני הכנסה ועוד), וביצוע מגוון מבחני מוצקה, הבוחנים את השפעת גורמי המקור על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת אבטלה ושיעור הריבית. הבנק פיתח מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מתווסף למערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנו מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות מוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את פרמיית הסיכון הדיפרנציאלית (המבטאת את רמת הסיכון של נוטל המשכנתא), שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה, תקופת ההלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, נמצאים ברמה נמוכה יחסית ובמגמה מתמשכת של שיפור. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר להכנסה, שיעורי האובדלוג בכשל ובפרט, שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה) הנמצאים בירידה מתמדת לשיעורים נמוכים מאוד, נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יצוין כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש מרץ 2017) עומד על כ-54.6% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי - ראה הרחבה להלן). הבנק אומד, בנוסף, את שיעור המימון ה"אמיתי" בתיק, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משמעותית משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדירוג. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדירוג, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המקור, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת בירידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)			
שיעור שינוי	רבעון ראשון		
באחוזים	2016	2017	
			משכנתאות שבוצעו (לדירור ולכל מטרה)
(17.8)	6,267	5,149	מכספי הבנק
			מכספי האוצר:
58.3	24	38	הלוואות מוכונות
(60.0)	45	18	הלוואות עומדות ומענקים
(17.9)	6,336	5,205	סך הכל הלוואות חדשות
(59.5)	804	326	הלוואות שמוחזרו
(22.5)	7,140	5,531	סך הכל ביצועים
(9.4)	13,680	12,388	מספר לווים (כולל מיחזורים)

להלן פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדירור⁽¹⁾ ליום 31 במרץ 2017 (במיליוני שקלים חדשים):

סך הכל	גיל ההלוואה ⁽²⁾ (הזמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)					שיעור מימון מההכנסה הקבועה	שיעור ההחזר
	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים		
59,267	8,883	2,764	35%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
12,198	1,362	380	35%-50%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
2,395	-	-	50%-80%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
273	-	-	מעל 80%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
31,490	4,656	941	35%	עד 60%-75%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
5,457	636	117	35%-50%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
828	-	-	50%-80%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
68	-	-	מעל 80%	עד 60%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
3,919	104	15	35%	עד 75%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
992	12	1	35%-50%	עד 75%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
249	-	-	50%-80%	עד 75%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
46	-	-	מעל 80%	עד 75%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
117,182	15,653	4,218		סך הכל			
מזה:							
5,293	916	219		הלוואות שניתנו בסכום מקורי			
4.5%	5.9%	5.2%		גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים			
				אחוז מסך האשראי לדירור			
35,614	3,847	919		הלוואות בריבית משתנה:			
6,379	17	12		לא צמודות בריבית פריים			
3,790	242	112		צמודות למדד ⁽³⁾			
45,783	4,106	1,043		במטבע חוץ ⁽³⁾			
				סך הכל			
30.4%	24.6%	21.8%		הלוואות לא צמודות בריבית			
				פריים מסך האשראי לדירור			
5.4%	0.1%	0.3%		הלוואות צמודות למדד בריבית			
				משתנה מסך האשראי לדירור			
4.4%	0.7%	0.4%		הלוואות בשיעור מימון גבוה			
				מ-75% מסך האשראי לדירור			

(1) יתרת הלוואות לדירור לאחר הפרשה לפי עומק הפיגור.
 (2) יתרות האשראי המוצגות לעיל מחולקות ל"קבוצות גיל" בהתאם למועד בו החל הביצוע הראשון של ההלוואה, והן כוללות באותה קבוצת גיל גם את יתרות האשראי שניתנו בפועל בתקופות מאוחרות יותר.
 בנוסף, מיחזורים של הלוואות, אינם משנים את גיל ההלוואה, כלומר יתרת ההלוואה משייכת למועד המקורי של העמדת ההלוואה. אופן טיפול זה רלוונטי גם למיחזור של הלוואות "מוכונות" שהועמדו במקורן באחריות המדינה ומוחזרו להלוואות באחריות הבנק.
 (3) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללות הלוואות בהן מתעדכן שיעור הריבית בתדירות של עד 5 שנים (ולא עד בכלל).

מאפייני תיק האשראי לדירור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור ההחזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדיור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי בירידה משמעותית במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 31 במרץ 2017).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 31 במרץ 2017 עומד על 54.6% בהשוואה ל-55.0% ב-31 במרץ 2016 ול-54.7% ב-31 בדצמבר 2016. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 117.2 מיליארד שקלים חדשים, כ-96% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את הלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור הלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדיור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משמעותית משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.2 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 31 במרץ 2017, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדיור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-4%. בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-7% ובהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-18%. בסך כל הלוואות, בשיעור של כ-10%.

ביום 1 בנובמבר 2012 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות אשר מגבילות את שיעור המימון בהלוואות לדירור (הנחיות אלה אוגדו יחד עם הנחיות נוספות במסגרת הוראה בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור מיום 15 ביולי 2014).

בהנחיות אלו נקבע כי שיעור המימון לא יעלה על השיעורים הבאים :

עד 75% - ללווים, אזרחי ישראל, הרוכשים זכות במקרקעין המהווה דירה יחידה (בהתאם להגדרה בסעיף 9(ג) לחוק מיסוי מקרקעין).

עד 70% - למשפרי דיור הרוכשים דירה חלופית (דירה הנרכשת על ידי אזרחי ישראל ששבעלותו דירת מגורים אשר מהווה דירה יחידה לולא רכישת הדירה הנרכשת, ואשר הלווה מתחייב למכור את הדירה הקיימת בהתאם לקבוע בסעיף 9(א1)(א)(2) לחוק מיסוי מקרקעין).

עד 50% - לרוכשי דירה להשקעה, הלוואות לכל מטרה, והלוואות לתושבי חוץ.

הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% (מקרים המוחרגים מההוראה על הגבלת שיעור מימון), מגובות במקרים רבים בביטוח אשראי, המפחית משמעותית את הסיכון לבנק, למרות שאינו משפיע על חישוב שיעור המימון, הקצאת ההון הנדרשת בגין הלוואה זו, או שיעור ההחזר. מתוך יתרת הלוואות, שניתנו בשיעור מימון מקורי גבוה מ-75%, מבטחים בביטוח אשראי כ-2.1 מיליארד המהווים כ-40.3%.

בשנים האחרונות, בעקבות הצעדים שנקט הבנק למזעור הסיכון בתיק המשכנתאות, והגבלות בנק ישראל כמפורט לעיל, ירד שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מסך תיק האשראי לדירור של הבנק, ל-0.6% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, כ-0.7% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, וכ-0.4% באשראי שניתן ברבעון הראשון של שנת 2017.

שיעור ההחזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדירור משמש מדד למידת הביטחון של הלוואה, ללא קשר למאפייני הלווה עצמו. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של הלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור ההחזר החודשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה.

שיעור ההחזר הממוצע בתיק האשראי לדיור של הבנק הוא 27.5%. 80.7% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור ההחזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-23.6%). כ-16.0% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-39.8%). כ-3.0% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: 59.6%) וכ-0.3% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-92.5%).

ההלוואות ששיעור ההחזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, ואשר יכולת ההחזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, ללווים בעלי הכנסה גבוהה מאד שלגביה שיעור ההחזר משמעותי פחות, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושקן וליכולת ההחזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית.

ביום 29 באוגוסט 2013 שלח המפקח על הבנקים הנחיות בנושא הגבלות על מתן הלוואות לדיור, בהן נקבעו מגבלות על שיעור ההחזר החודשי מההכנסה.

ביום 15 ביולי 2014 פרסם המפקח על הבנקים את הוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור, המאגדת בתוכה, בין היתר, את ההנחיות שתוארו לעיל מיום 29 באוגוסט 2013. כמו כן, הוגדר מחדש המונח "שיעור החזר מהכנסה".

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדיור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

הנחיית המפקח על הבנקים מיום 3 במאי 2011, הגבילה את חלק ההלוואה שניתן בריבית שעשויה להשתנות במהלך תקופה של 5 שנים ל-33% מסך ההלוואה לכל היותר. על פי מכתב המפקח מיום 29 באוגוסט 2013 נקבע בנוסף, כי תאגיד בנקאי לא יאשר הלוואות לדיור בהן היחס בין חלק ההלוואה בריבית משתנה לבין סך ההלוואה עולה על 67%, וזאת ללא תלות בתדירות שינוי הריבית.

הנחיות המפקח על הבנקים שתוארו לעיל מיום 3 במאי 2011 וכן מיום 29 באוגוסט 2013, אוגדו במסגרת הוראה בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור מיום 15 במאי 2014.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מייעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בזהירות בהחלטתם על הרכב ההלוואה.

היקף ההלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-10.6 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-9.1% בלבד מתיק ההלוואות לדיור.

עם זאת, יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחן הבנק את יכולת ההחזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף ההלוואה

היקף ההלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 31 במרץ 2017 ל-5.3 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-4.5% בלבד מתיק האשראי לדיור של הבנק.

הפרשה לפי עומק הפיגור

להלן פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ליום 31 במרץ 2017 (במיליוני שקלים חדשים):

עומק הפיגור							
יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו ⁽⁴⁾ סך הכל	בפיגור של 90 יום או יותר						
	סך הכל מעל 90 ימים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	90 ימים ועד 6 חודשים	בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽³⁾	סכום בפיגור
286	53	227	196	9	10	12	6
106	6	100	100	-	-	-	-
1,275	136	766	124	56	162	424	373
212	67	145	94	28	23	-	-
1,063	69	621	30	28	139	424	373

- (1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 (2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.
 (3) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
 (4) הלוואות בהן נחתם הסדר החזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פירעונן.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדיור, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

תיאור הסיכון והתפתחות

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).
 סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.
 סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. התיק הבנקאי חשוף לעליית עקומי הריבית, עקב מבנה השימושים הארוכים יחסית (תיק המשכנתאות) והירידה המתמשכת בשיעורי הסילוקים המוקדמים במשכנתאות. חשיפת הבנק לסיכונים ריבית לרבעון הראשון של שנת 2017, מוערכת ברמת סיכון בינונית. יצוין כי הבנק עדכן במהלך הרבעון את אופן מדידת הסיכון, תוך יישום המלצות מסמך העמדה של באזל מחודש אפריל 2016, בהתייחס לניהול סיכון הריבית. החשיפה מנוטרת במגוון מדדים במהלך חיים רגיל ובקיפון. ופרופיל הסיכון נמצא במרחק סביר מתיאבון הסיכון שהוגדר מחדש במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017, בהתאמה לאופן המדידה.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת		רבעון ראשון	
2016	2016	2017	2017
386	245	764	764
(386) (דצמבר)	245 (מרץ)	764 (מרץ)	764 (מרץ)
235 (ינואר)	235 (ינואר)	388 (פברואר)	388 (פברואר)

מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן.
 תוצאות בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי מצביעות על מקרה אחד שבו ההפסד היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. החרیגה שנרשמה, בסכום נמוך, נבעה בעיקר מעלייה בעקום השקלי (בתקופות הארוכות). מספר מקרים זה עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

31 במרץ 2017						
שינוי בשווי הוגן						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	סך הכל	
(1,118)	(815)	2	(35)	5	(1,961)	עלייה של 2%
1,632	1,014	27	42	(7)	2,708	ירידה של 2%
31 במרץ 2016						
(817)	330	125	(22)	(1)	(385)	עלייה של 2%
1,084	(498)	(125)	24	1	486	ירידה של 2%
31 בדצמבר 2016						
(1,221)	421	(55)	(25)	5	(875)	עלייה של 2%
1,710	(574)	75	29	(5)	1,235	ירידה של 2%

במסגרת עריכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. סיכון שוק בתיק הסחיר של הבנק, שמורכב בעיקרו מתיקים המנוהלים בחדר עסקאות, מנוהל באמצעות מגבלות כמותיות המוגדרות לכל תיק בהתאם לפעילותו.
 העלייה בערכי הסיכון מביאה לידי ביטוי את הירידה המתמשכת בשיעורי הסילוק המוקדם במשכנתאות.
 יצוין כי כאמור לעיל, הבנק עדכן את אופן מדידת הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017, תוך יישום המלצות מסמך העמדה של באזל מחודש אפריל 2016, בהתייחס לניהול סיכון הריבית.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 במרץ 2017						
מכל חמש עד עשר שנים	מכל שלוש עד חמש שנים	מכל שנה עד שלוש שנים	מכל שלושה עד חודשים עד שנה	מכל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש	
						מטבע ישראלי לא צמוד
						נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים
6,765	8,571	9,357	5,813	2,029	122,779	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
7,315	9,067	12,538	22,889	9,095	7,523	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
79	193	337	1,625	1,377	786	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
14,159	17,831	22,232	30,327	12,501	131,088	סך הכל שווי הוגן
						התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות
5,337	9,685	13,576	20,503	9,992	80,089	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
7,298	8,585	10,050	13,122	24,553	20,337	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
40	156	320	1,705	700	1,336	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
12,675	18,426	23,946	35,330	35,245	101,762	סך הכל שווי הוגן
						מכשירים פיננסיים, נטו
1,484	(595)	(1,714)	(5,003)	(22,744)	29,326	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
754	(730)	(135)	1,579	6,582	29,326	החשיפה המצטברת במגזר

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

ליום 31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			ליום 31 במרץ 2017			ללא	מעל	מעל עשר
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	תקופת פירעון	עשרים שנה	עד עשרים שנים
ממוצע	תשואה פנימי	שוי הוגן	ממוצע	תשואה פנימי	שוי הוגן	ממוצע	תשואה פנימי	שוי הוגן			
אפקטיבי ⁽²⁾			אפקטיבי ⁽²⁾		שוי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾		שוי הוגן			
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.25	3.99	157,045	1.03	3.40	139,772	0.98	4.06	160,748	307	288	4,839
1.06		67,969	1.98		70,153	1.07		68,497	-	-	70
1.56		3,466	0.76		4,646	1.32		4,397	-	-	-
1.20		228,480	1.33		214,571	1.01		233,642	307	288	4,909
0.90	0.93	134,532	0.90	1.10	123,672	0.94	0.99	139,945	-	78	685
0.90		85,522	1.93		82,128	0.95		83,977	-	-	32
1.39		3,104	0.55		5,715	1.07		4,257	-	-	-
0.91		223,158	1.29		211,515	0.95		228,179	-	78	717
		5,322			3,056			5,463	307	210	4,192
		5,322			3,056			5,463	5,463	5,156	4,946

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 במרץ 2017					
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים	עם דרישה עד חודש
מטבע ישראלי צמוד מדד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים					
1,275	2,573	11,085	16,203	11,563	3,550
168	60	233	2,244	517	383
1,443	2,633	11,318	18,447	12,080	3,933
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
532	2,964	6,125	15,186	6,603	6,428
270	126	2,180	3,462	981	402
802	3,090	8,305	18,648	7,584	6,830
מכשירים פיננסיים, נטו					
641	(457)	3,013	(201)	4,496	(2,897)
641	184	3,197	2,996	7,492	4,595

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

2016 ליום 31 בדצמבר			2016 ליום 31 במרץ			2017 ליום 31 במרץ			ללא	מעל	מעל עשר
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	תקופת	עשרים	עד עשרים
ממוצע	תשואה	שוי הוגן	ממוצע	תשואה	שוי הוגן	ממוצע	תשואה	שוי הוגן	פירעון	שנה	שנים
אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי		אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שוי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שוי הוגן			
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
2.35	2.80	48,935	2.60	2.88	51,142	2.80	2.81	47,817	35	149	1,384
2.75		3,569	2.73		3,135	2.79		3,605	-	-	-
2.38		52,504	2.61		54,277	2.80		51,422	35	149	1,384
3.58	1.33	40,185	3.56	1.28	40,419	3.41	1.22	40,274	1	-	2,435
1.80		8,995	0.76		8,985	1.94		7,464	-	-	43
3.25		49,180	3.05		49,404	3.18		47,738	1	-	2,478
		3,324			4,873			3,684	34	149	(1,094)
		3,324			4,873			3,684	3,684	3,650	3,501

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 במרץ 2017						
מכל חמש עד עשר שנים	מכל שלוש עד חמש שנים	מכל שלושה עד שלוש שנים	מכל חודשים עד שנה	מכל חודש עד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש	
						מטבע חוץ⁽¹⁾
						נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים
2,885	822	1,147	1,262	4,735	6,971	נכסים פיננסיים ⁽²⁾
2,077	2,094	7,859	15,210	31,124	28,877	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
35	137	292	1,970	1,259	1,155	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,997	3,053	9,298	18,442	37,118	37,003	סך הכל שווי הוגן
						התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות
124	99	548	8,415	7,823	19,360	התחייבויות פיננסיות ⁽²⁾
2,064	2,093	9,194	22,420	15,922	16,556	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
66	166	309	1,835	1,523	934	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
2,254	2,358	10,051	32,670	25,268	36,850	סך הכל שווי הוגן
						מכשירים פיננסיים, נטו
2,743	695	(753)	(14,228)	11,850	153	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
460	(2,283)	(2,978)	(2,225)	12,003	153	החשיפה המצטברת במגזר

הערות ספציפיות:

- (1) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (2) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (3) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

ליום 31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			ליום 31 במרץ 2017			ללא	מעל	מעל עשר
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	תקופת פירעון	עשרים שנה	עד עשרים שנים
ממוצע אפקטיבי ⁽²⁾	תשואה פנימי	שווי הוגן	ממוצע אפקטיבי ⁽²⁾	תשואה פנימי	שווי הוגן	ממוצע אפקטיבי ⁽²⁾	תשואה פנימי	שווי הוגן			
באחוזים			באחוזים			באחוזים					
1.23	1.20	17,487	1.02	2.39	19,163	1.29	1.99	18,271	390	-	59
0.41		91,892	1.72		91,017	0.40		87,241	-	-	-
0.08		3,671	0.52		5,996	0.14		4,848	-	-	-
0.53		113,050	1.54		116,176	0.54		110,360	390	-	59
0.32	0.68	39,907	0.35	0.61	36,924	0.32	0.72	37,072	701	-	2
0.59		68,991	1.01		74,146	0.63		68,249	-	-	-
0.32		3,937	0.69		4,929	0.25		4,833	-	-	-
0.49		112,835	0.79		115,999	0.51		110,154	701	-	2
		215			177			206	(311)	-	57
		215			177			206	206	517	517

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית - המשך

(במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 במרץ 2017						
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד חמש שנים	מעל חמש עד עשר שנים		
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין נכסים פיננסיים מורכבים						
131,025	9,337	18,160	26,707	20,956	13,200	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
36,568	40,279	38,332	22,641	11,678	9,775	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
1,941	2,636	3,595	629	330	114	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
169,534	52,252	60,087	49,977	32,964	23,089	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
99,981	20,779	35,043	29,310	16,387	11,889	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
37,163	40,601	37,722	22,706	11,659	9,764	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,270	2,223	3,540	629	322	106	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
139,414	63,603	76,305	52,645	28,368	21,759	סך הכל שווי הוגן
מכשירים פיננסיים, נטו						
30,120	(11,351)	(16,218)	(2,668)	4,596	1,330	סך הכל החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
30,120	18,769	2,551	(117)	4,479	5,809	סך הכל החשיפה המצטברת

הערות ספציפיות:

- (1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 (2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי בביאור 15 בדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 15 בדוחות הכספיים.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- עסקאות מסוימות שביצע הבנק מהוות מכשירים פיננסיים מורכבים, הכוללים רכיבים נגזרים משובצים שלא חולצו, בהתאם להוראות הדיווח לציבור. בין היתר, כוללות עסקאות אלה הלוואות עם תחנות יציאה, פיקדונות נושאי ריבית מדורגת עם מועדי משיכה, אשראים ופיקדונות עם הבטחת רצפה ופיקדונות עם ברירת הצמדה. הבנק משקף את סיכון הריבית בגין מכשירים אלו באופן סביר, באמצעות פירעון תזרימי המזומנים על פי מועדי החוזה והנחות שונות המבוססות על ניסיון העבר.

ליום 31 בדצמבר 2016			31 במרץ 2016			ליום 31 במרץ 2017					
משך חיים	שיעור	מסך הכל	משך חיים	שיעור	מסך הכל	משך חיים	שיעור	מסך הכל	ללא	מעל	מעל עשר
ממוצע	תשואה	שוי הוגן	ממוצע	תשואה	שוי הוגן	ממוצע	תשואה	שוי הוגן	תקופת	עשרים	שנים
אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי		אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שוי הוגן	אפקטיבי ⁽²⁾	פנימי	שוי הוגן	פירעון	שנה	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
1.49	3.40	223,467	1.41	3.10	210,077	1.39	3.37	226,836	732	437	6,282
0.73		163,430	1.85		164,305	0.74		159,343	-	-	70
0.80		7,137	0.63		10,642	0.70		9,245	-	-	-
1.16		394,034	1.58		385,024	1.11		395,424	732	437	6,352
1.29	1.13	214,624	1.33	1.17	201,015	1.29	1.09	217,291	702	78	3,122
0.82		163,508	1.46		165,259	0.86		159,690	-	-	75
0.80		7,041	0.61		10,644	0.63		9,090	-	-	-
1.08		385,173	1.37		376,918	1.10		386,071	702	78	3,197
		8,861			8,106			9,353	30	359	3,155
		8,861			8,106			9,353	9,353	9,323	8,964

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית (במיליוני שקלים חדשים):

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
31 במרץ 2017					
226,836	1,909	2,733	13,629	47,817	160,748
168,588	5,997	10,671	75,421	3,605	72,894
(217,291)	(2,593)	(4,965)	(29,514)	(40,274)	(139,945)
(168,780)	(5,315)	(8,423)	(59,344)	(7,464)	(88,234)
9,353	(2)	16	192	3,684	5,463
31 בדצמבר 2016					
223,467	1,882	2,877	12,728	48,935	157,045
170,567	5,320	13,753	76,490	3,569	71,435
(214,624)	(2,671)	(7,376)	(29,860)	(40,185)	(134,532)
(170,549)	(4,523)	(9,217)	(59,188)	(8,995)	(88,626)
8,861	8	37	170	3,324	5,322

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית (במיליוני שקלים חדשים)⁽⁴⁾:

שינוי בשווי ההוגן במיליוני שקלים באחוזים	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	סך הכל	אחר	אירו	צמוד למדד דולר	לא צמוד
31 במרץ 2017					
השינוי בשיעורי הריבית:					
(2.8)	(266)	9,087	(5)	(15)	130
(0.3)	(24)	9,329	(3)	13	182
3.9	365	9,718	(1)	51	291
31 בדצמבר 2016					
השינוי בשיעורי הריבית:					
(0.5)	(40)	8,821	-	(145)	(88)
3.3	291	9,152	7	27	142
7.7	685	9,546	16	155	495

(1) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(2) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים. יובהר כי בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, כפי שמפורט בביאור 15 בדוחות הכספיים, משקפת ריבית ההיוון לנכסים הפיננסיים סיכון אשראי גלום וריבית ההיוון להתחייבויות הפיננסיות משקפת גם את פרמיית גיוס המקורות של הבנק. זאת בשונה מאופן חישוב השפעת סיכון הריבית בתיק הבנקאי, במונחי Economic Value of Equity - EVE, הכולל השפעת החשיפה לריבית חסרת סיכון בלבד. כמו כן, קיימים הבדלים גם באופן פריסת התזרימים העתידיים הצפויים מהמכשירים הפיננסיים השונים, כאשר בהשפעות המוצגות לעיל חושב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בריבית משתנה תוך הנחה כי התזרימים יפרעו במועד הקרוב ביותר של שינוי הריבית החוזי.

(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

(4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה בביאור 15 בדוחות הכספיים.

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 31 במרץ 2017, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

	תרחיש קיצון היסטורי ⁽¹⁾				תרחישים	
	ירידה מקסימלית	עלייה מקסימלית	ירידה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 5%	עלייה של 10%
מדד	(80.7)	144.9	(1,045.7)	(522.8)	376.4	703.4
דולר	(0.7)	2.8	(5.2)	(1.0)	2.9	0.2
ליש"ט	(0.6)	0.3	(1.0)	(0.4)	0.3	0.8
יין	0.0	0.4	0.0	0.1	0.4	1.6
אירו	1.5	1.1	4.7	2.6	2.1	8.2
פר"ש	0.1	(0.8)	0.2	0.1	(0.3)	(0.5)

(1) תרחישי הקיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

מדיניות הבנק בתחום השקעות בתאגידים ריאליים הינה מימוש התיק הקיים תוך בחינה של השקעות חדשות בצורה פרטנית. מניות התאגידים הריאליים שבהן השקיע הבנק כאמור, נרכשו למטרת השגת רווחי הון ומוצגות בתיק ניירות הערך הזמינים למכירה ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד. ההשקעות בתאגידים הריאליים מנוהלות בחטיבה לבנקאות עסקית. ועדת היגוי להשקעות ריאליות מתכנסת אחת לרבעון ומייעצת להנהלת הבנק בנושא השקעות בתאגידים ריאליים. ועדת ההיגוי אחראית לניהול ולתחזוקת התיק הקיים, תוך ניסיון להשביחו, כך שיתאפשר לממש את התיק, בצורה מושכלת, בטווח זמן סביר אך ללא לוח זמנים מפורט, על מנת לאפשר קבלת תשואה מקסימלית. דיווחים רבעוניים מועברים לחטיבה לבקרת סיכונים ולחטיבות נוספות.

כ-2% מההשקעות בתאגידים ריאליים בבנק הן סחירות, ומוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן. יתר ההשקעות מוצגות בהתאם לעלותן או בהתאם לשוויין המאזני. במקרים של ירידת ערך שעל פי הערכת ההנהלה אינה בעלת אופי זמני, נרשמת הפרשה לירידת ערך ההשקעה כהפסד בספרי הבנק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות במניות בתיק הבנקאי, ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה וכן, ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2016.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

הבנק נוקט הגדרה רחבה יותר של הסיכון התפעולי. ההגדרה נועדה להפוך את מסגרת הטיפול בסיכון התפעולי למסגרת אקטיבית, שנועדה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי. ההגדרה אינה מחליפה את ההגדרה הנתמכת על ידי באזל ובנק ישראל, אלא מרחיבה אותה במטרה ליצור מסגרת לניהול הסיכון התפעולי המנתחת תהליכים, מערכות וסיכונים נוספים שיש בהם כדי לפגוע בתועלת העסקית של הבנק.

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון סייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

סיכון טכנולוגיית המידע - סיכון טכנולוגיית המידע הינו סיכון הנובע מכשל מערכתי של מערכות הבנק.

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מחשיפה לקנסות, תביעות משפטיות ו/או צעדי עונשין מהפרות חוזיות ואי הסכמות. הסיכון המשפטי כולל סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם בעלי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

במהלך הרבעון הראשון של 2017, לא חלו אירועים מהותיים בתחומי הסיכונים התפעוליים השונים.

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית. ביום 9 באפריל 2017 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 355 שעיקרה חידוד היבטים הנוגעים למקרים של שיבושים תפעוליים משמעותיים לרבות שביתה והגברת חשיבות השמירה על תפקודן התקין של מערכות התשלומים והסליקה.

לבנק תוכנית עבודה שנתית לתחזוקה ותרגול תוכנית ההמשכיות העסקית, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 החל הבנק ביישום תוכנית זו ובכלל זה ביצוע תרגילים וניסויים טכנולוגיים: בוצעו הדרכות והטמעת נושא החירום למנהלי סניפים בארבעה מרחבים, בוצע תרגול של רצפת הייצור באתר המחשב הראשי, לצורך בחינה ושיפור רמת המוכנות והמודעות של מנהלי המערכות בחטיבה הטכנולוגית. בנוסף, החל הבנק בעדכון פרוגרמת החירום של הבנק, באתר הגיבוי. במסגרת האחריות הקבוצתית בנושא המשכיות עסקית, הייתה מעורבות וגיבוי של הבנק בתחום המשכיות עסקית עם העלאת מערכת המחשב החדשה של בנק יב בתחילת שנת 2017.

אבטחת מידע והגנת הסייבר

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר.

החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 הופעלו במערכות הבנקאות הישירה של הבנק תהליכי הזדהות ומנגנונים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367. ברבעון הראשון של שנת 2017 לא התרחשו אירועי סייבר משמעותיים שגרמו נזק לבנק.

סיכון טכנולוגיית המידע

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו. לפרטים בדבר פרויקט החלפת מערכת הליבה הבנקאית בבנק יב ראה פרק התפתחויות משמעותיות במערך טכנולוגיית המידע לעיל.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוגדר, במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא סיכונים תפעוליים כ-"כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים".

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטוחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק. לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר.

סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות.

סיכון הנזילות מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון והנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

בחודש ספטמבר 2016 פרסם בנק ישראל קובץ שאלות ותשובות בקשר עם הוראה 221 - יחס כיוסי נזילות. במסגרת העדכון נקבע כי תאגיד בנקאי לא נדרש לעמוד החל מיום 1 בינואר 2017 ביחס נזילות מזערי (הקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 342) שווה או גדול מ-1. עם זאת, עליו להמשיך ולחשב תרחישי לחץ שונים כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 342. לפיכך החל מתחילת שנת 2017 הוחלפו מגבלות הדירקטוריון בקשר עם יחס נזילות מזערי (המודל הפנימי) במגבלות הנהלה. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון המימון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים.

מקורות המימון העיקריים של הבנק הינם מקורות מימון יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים - פיקדונות קמעונאיים ועסקיים, פיקדונות ארוכים מגופים פיננסיים וכן הנפקות אגרות חוב וכתבי התחייבות. הבנק מייחס חשיבות רבה לפיזור מקורות המימון ופועל באופן יזום לגיוס מקורות לטווחים ארוכים, בין השאר על ידי מגוון הפיקדונות הרחב המוצע לציבור הלקוחות על ידי הבנק, פיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. ברבעון הראשון של שנת 2017 נותר סיכון ריכוזיות מקורות המימון נמוך. לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל. לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

החל מיום 1 באפריל 2015 הבנק מיישם את הוראה 221 "יחס כיסוי נזילות" שנכנסה לתוקף במועד זה. ההוראה קובעת יחסי נזילות מינימאליים לתקופה של חודש ("LCR רגולטורי"), המחושבים על בסיס מקדמים אחידים למערכת הבנקאית אשר נקבעו על ידי בנק ישראל בהתבסס על הנחיות באזל III. בסוף שנת 2016 הסתיימה תקופת המעבר ליישום יחס כיסוי הנזילות המינימאלי והחל מיום 1 בינואר 2017 הדרישה המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כיסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2017 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחדיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342, כפי שתואר לעיל.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד) לרבעון הראשון של שנת 2017 הסתכם ב-118%, בדומה ליחס הממוצע בשיעור של כ-117% ברבעון הרביעי של שנת 2016 (היחס המינימאלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים בשנת 2016 עמד על 80%). ברבעון הראשון של שנת 2017, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק. ליום 31 במרץ 2017 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-7.7 מיליארדי שקלים חדשים.

גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 חלה עלייה ביתרת פיקדונות הציבור בבנק. יתרת פיקדונות הציבור עלתה מהיקף של 178.3 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2016, להיקף של 180.7 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 במרץ 2017, גידול של 1.4%.

במגזר הלא צמוד, היקף פיקדונות הציבור במגזר זה הגיע לסך של 127.6 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 4.0% לעומת סוף שנת 2016. במגזר צמוד המדד עלה היקף פיקדונות הציבור ל-17.5 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 2.9% ובמגזר מטבע חוץ ירד היקף פיקדונות הציבור ל-35.6 מיליארדי שקלים חדשים, ירידה של 7.7% לעומת סוף שנת 2016.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות".

סיכון הציות כולל גם את הסיכון חוצה הגבולות, המוצג בנפרד להלן.

רמת הסיכון בתחום הציות והרגולציה נמצאת, להערכתנו, במגמת ירידה. הירידה נובעת מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, ומהמשך הגברת הבקרה הן ביחידות הקו הראשון והן בקו השני. זאת, על רקע הגברת הרגולציה, ופרסום הוראות חדשות בתכיפות גבוהה.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו.

הסיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. הסיכון חוצה הגבולות חל בעיקר בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ; בפעילות עסקית שמקיימים נציגי הבנק במדינות זרות; וביחס לכספים של לקוחות ישראלים פרטיים המושקעים בחוץ לארץ.

הסיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act).

סיכון איסור הלבנת הון - הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מאי ציות להוראות איסור הלבנת הון ומימון טרור.

הסיכון חוצה הגבולות ממשיך להצטמצם במידה מתונה, כתוצאה מהמשך הפעילות לניהול הסיכון.

בעקבות התיקון לחוק איסור הלבנת הון, המוסיף עבירות מס חמורות לרשימת עבירות המקור, ובכך מחיל עליהן את כל החובות בתחום איסור הלבנת הון, התאים הבנק את מדיניותו ואת תהליכי העבודה והתשתיות לעמידה בדרישה זו.

ביום 6 במרץ 2017 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור", המחליפה את הוראה 411 במתכונתה הנוכחית, ותיכנס לתוקף בתחילת שנת 2018. הבנק מקיים תהליך היערכות ליישום ההוראה החדשה עד המועד הנדרש.

סיכון איסור הלבנת הון התרחב לאור ההתווספות של עבירות מס חמורות, כאמור, לחוק איסור הלבנת הון.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול גם לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא אירעו אירועים שהשפיעו לרעה על מוניטין הבנק.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתידי לפגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים המפורט באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סיכון האשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

יישום כללי החשבונאות על ידי ההנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפים בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

הפרשות בגין תביעות משפטיות

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים, במקום בו לדעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, נדרשה הפרשה.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, סווגו התביעות בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- 1) סיכון צפוי (Probable): הסתברות מעל 70% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"צפויה", נערכת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים.
- 2) סיכון אפשרי (Reasonably Possible): הסתברות בין 20% ל-70% להפסד בגין התביעה. בתביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"אפשרית", נערכת במקרים מסוימים הפרשה מסוימת בדוחות הכספיים, בהתאם לשיקול דעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים.
- 3) סיכון קלוש (Remote): הסתברות נמוכה מ-20% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"קלושה", לא נערכת הפרשה בדוחות הכספיים.

בביאור 26 ג' בדוחות הכספיים השנתיים ניתן גילוי לתביעות מהותיות, שסכומן (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ובביאור 10 ב. בדוחות כספיים אלה ניתן גילוי לשינויים מהותיים ביחס לאמור בדוחות הכספיים השנתיים.

כמו כן, ניתן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת, בהתאם לעניין, על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו ועל חוות דעת יועציהם המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולכן לא בוצעה בגינן הפרשה.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה, וכן במקרה של עיכוב הליכים על פי החלטת בית משפט. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך את סיכויי התממשות החשיפה.

יצוין כי ההפרשה בגין תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, תלויה בגורמים רבים וכרוכה באי ודאות גבוהה. מידע חדש שיגיע לבנק בעתיד ונוגע לחשיפות הקיימות למועד אישור הדוחות הכספיים יכול להשפיע באופן מהותי על גובה החשיפה או גובה ההפרשה הנדרשת בגין החשיפה. לפרטים בדבר חקירה של משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים ראה ביאור 10 ב.4 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדיסקטוריון וההנהלה לשנת 2016.

לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא מיסים נדחים ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן - הצהרה על הגילוי).

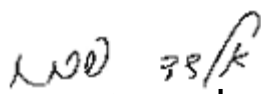
הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר להנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהמשך להתאמת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הנוגעות לשינוי מבנה הדוחות הכספיים אשר בוצעו בשנת 2016, בוצעו ברבעון הראשון של שנת 2017 התאמות נוספות הנוגעות לדוחות כספיים רבעוניים. הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 31 במרץ 2017 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

אלדד פרשר
מנהל כללי

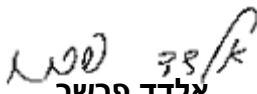

משה ידמן
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
רמת גן, י"ט באייר התשע"ז
15 במאי 2017

הצהרה (Certification)

אני, אלדד פרשר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלדד פרשר
מנהל כללי

15 במאי 2017
י"ט באייר התשע"ז

כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מנחם אביב
סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

15 במאי 2017
י"ט באייר התשע"ז

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות מאוחדות אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-6.30% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרץ 2017, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות רווח והפסד מאוחדים מהווים כ-9.55% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. כמו כן, לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברה כלולה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני אשר ההשקעה בה הינה כ-19 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2017. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומן בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב:

1. לאמור בביאור 10 ב.2. (ח) ובביאור 10 ב.3. (א-ג) ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.
2. לאמור בביאור 10 ב.4. בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

בריתמן אלמגור זר ושות'
קראון איילנד

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

רואי חשבון

תל אביב, 15 במאי 2017

י"ט באייר התשע"ז

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, ת.ד. 6701101 פקס: 16593

תל אביב, 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

Seker - Deloitte גיבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה דרום, 4250407	Deloitte Analytics הטיבים 7 ת.ד. 7796 מתח תקווה, 4959368	Deloitte מרכז עזריאלי 3 תל אביב, 6701101	משרד אילת המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	משרד באר שבע אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	משרד חיפה מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	משרד ירושלים קרית המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 9777603 ת.ד. 45396 ירושלים, 9145101
טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 077-8322221 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 03-6070500 פקס: 03-6070501 info@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eliat@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il

תמצית דוחות כספיים

תוכן העניינים

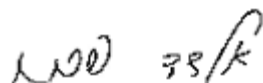
86	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
88	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
89	תמצית מאזן מאוחד
90	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
92	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
94	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
97	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
98	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
99	ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
101	ביאור 5 - ניירות ערך
105	ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
108	ביאור 7 - פיקדונות הציבור
109	ביאור 8 - זכויות עובדים
110	ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
117	ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
125	ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
134	ביאור 12 - מגזרי פעילות
147	ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
164	ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
167	ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
178	ביאור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

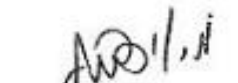
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		ביאור	
2016	2016	2017		
5,311	868	1,356	2	הכנסות ריבית
1,533	108	329	2	הוצאות ריבית
3,778	760	1,027		הכנסות ריבית, נטו
200	3	49	6,13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,578	757	978		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
295	67	(1)	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,433	365	357		עמלות
134	89	12		הכנסות אחרות
1,862	521	368		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
2,071	477	498		משכורות והוצאות נלוות
693	174	186		אחזקה ופחת בניינים וציוד
535	128	139		הוצאות אחרות
3,299	779	823		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,141	499	523		רווח לפני מיסים
833	203	192		הפרשה למיסים על הרווח
1,308	296	331		רווח לאחר מיסים
-	-	(1)		חלק בהפסדים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
רווח נקי:				
1,308	296	330		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(8)	(9)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	288	321		המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב
 סגן מנהל כללי
 חשבונאי ראשי

אלוד פרשר
 מנהל כללי

משה וידמן
 יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
 רמת גן, 15 במאי 2017
 י"ט באייר התשע"ז

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - המשך
(סכומים מדווחים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2016	2016	2017

רווח למניה⁽¹⁾

רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	2016	2017
5.46	1.24	1.38

רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	2016	2017
5.46	1.24	1.37

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	2017	ביאור
2016	2016	2017	
			רווח נקי:
1,308	296	330	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(8)	(9)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	288	321	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(26)	34	11	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
1	-	(1)	4 התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
(9)	(6)	(1)	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
⁽³⁾ (294)	(29)	21	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(328)	(1)	30	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
108	(2)	(11)	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽⁴⁾
⁽³⁾ (220)	(3)	19	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	2	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(220)	(1)	19	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
			רווח כולל:
1,088	293	349	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	(6)	(9)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,046	287	340	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות.
 (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכנית פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממש בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.
 (4) לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ביאור	
2016	2016	2017		
נכסים				
41,725	38,193	41,683		מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,262	9,013	11,791	5	ניירות ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
9	151	46		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
172,779	163,451	174,533	6,13	אשראי לציבור
(1,438)	(1,378)	(1,465)	6,13	הפרשה להפסדי אשראי
171,341	162,073	173,068		אשראי לציבור, נטו
330	323	312		אשראי לממשלות
34	36	33		השקעות בחברות כלולות
1,585	1,546	1,550		בניינים וציוד
87	87	87		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,584	3,922	3,951	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,498	1,465	1,550		נכסים אחרים
230,455	216,809	234,071		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
178,252	165,001	180,722	7	פיקדונות הציבור
1,537	1,416	1,474		פיקדונות מבנקים
50	55	56		פיקדונות הממשלה
27,034	26,859	26,924		איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,566	4,878	4,143	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,692	5,928	7,118		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
217,131	204,137	220,437		סך כל ההתחייבויות
12,714	12,098	13,015		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
610	574	619		זכויות שאינן מקנות שליטה
13,324	12,672	13,634		סך כל ההון
230,455	216,809	234,071		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 8,450 מיליוני שקלים חדשים בשווי הוגן במאוחד (ביום 31 במרץ 2016 - 5,695 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2016 - 6,928 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 93 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 במרץ 2016 - 86 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2016 - 109 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)				
סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קצב הון מהטבה בשל עסקאות מניות באוצר	תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
2,221	(76)	58	2,239	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם ⁽⁶⁾
-	-	-	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
1	-	1	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(7)	7	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,222	(76)	52	2,246	יתרה ליום 31 במרץ 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)				
סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קצב הון מהטבה בשל עסקאות מניות באוצר	תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
2,214	(76)	68	2,222	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
1	-	1	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(1)	-	(1)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(2)	2	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,214	(76)	66	2,224	יתרה ליום 31 במרץ 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)				
סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	קצב הון מהטבה בשל עסקאות מניות באוצר	תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	
2,214	(76)	68	2,222	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
8	-	8	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
(1)	-	(1)	-	השפעת המס המתייחס
-	-	(17)	17	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾
-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,221	(76)	58	2,239	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) ברבעון הראשון של שנת 2017 הונפקו 212,323 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת (ברבעון הראשון של שנת 2016 הונפקו 45,063 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת) כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 9,137 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח כל אחת.
- (3) בשנת 2016 הונפקו 157,119 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת כנגד מימוש של אופציות תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 31,065 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.נ. כל אחת.
- (4) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.
- (5) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2016.
- (6) בימים 21 במרץ 2016, 21 ביוני 2016, 11 בספטמבר 2016 ו-14 בנובמבר 2016 שולם דיבידנד בסכום של 36.0, 43.2, 51.0 ו-56.0 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.
- (7) ביום 20 במרץ 2017 החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 39.8 מיליוני שקלים חדשים. ביום 26 באפריל 2017, לאחר תאריך המאזן, שולם הדיבידנד כאמור.
- (8) ביום 15 במאי 2017, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסך של 96.3 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון השני של שנת 2017.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון עצמי	עודפים ⁽⁴⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽³⁾
13,324	610	12,714	10,810	(317)
330	9	321	321	-
(40)	-	(40)	(40)	-
-	-	-	-	-
1	-	1	-	-
-	-	-	-	-
19	-	19	-	19
13,634	619	13,015	11,091	(298)
12,415	568	11,847	9,730	(97)
296	8	288	288	-
(36)	-	(36)	(36)	-
1	-	1	-	-
(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-
(3)	(2)	(1)	-	(1)
12,672	574	12,098	9,982	(98)
12,415	568	11,847	9,730	(97)
1,308	42	1,266	1,266	-
(186)	-	(186)	(186)	-
8	-	8	-	-
(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-
(220)	-	(220)	-	(220)
13,324	610	12,714	⁽⁷⁾ 10,810	(317)

תמצית דוח על תזרימי המזומנים
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	2017	
2016	2016	2017	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,308	296	330	רווח נקי
			התאמות
-	-	1	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
223	55	63	פחת על בניינים וציוד
200	3	49	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(61)	(31)	(11)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(14)	-	3	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(92)	(78)	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
8	1	-	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(3)	26	(29)	מיסים נדחים, נטו
307	(9)	(17)	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
195	194	64	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
(45)	(15)	(1)	רווח ממכירת תיקי אשראי
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
(50)	(1,282)	179	פיקדונות בבנקים
(14,670)	(3,374)	(2,431)	אשראי לציבור
(14)	(7)	18	אשראי לממשלות
62	(80)	(37)	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(66)	(401)	(368)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(112)	(288)	143	ניירות ערך למסחר
613	604	(22)	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
371	250	(63)	פיקדונות מבנקים
15,872	2,621	2,470	פיקדונות הציבור
(8)	(3)	6	פיקדונות הממשלה
(68)	1,244	577	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
273	124	387	התחייבויות אחרות
110	(58)	23	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
4,339	(208)	1,334	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תמצית דוח על תזרימי המזומנים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2016	2017	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
-	-	(111)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(6,902)	(1,877)	(2,355)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
7,546	4,780	516	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,083	189	221	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,662	518	892	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(265)	-	(218)	רכישת תיקי אשראי
(245)	(38)	(21)	רכישת בניינים וציוד
125	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
2	-	-	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
4,006	3,572	(1,076)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
6,318	3,304	-	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3,096)	(16)	(57)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(186)	(36)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
3,036	3,252	(57)	מזומנים נטו מפעילות מימון
11,381	6,616	201	גידול במזומנים
30,309	30,309	41,495	יתרת מזומנים לתחילת השנה
(195)	(194)	(64)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
41,495	36,731	41,632	יתרת מזומנים לסוף השנה
			ריבית ומסים ששולמו/או התקבלו
5,204	680	1,517	ריבית שהתקבלה
1,676	148	130	ריבית ששולמה
35	2	4	דיבידנדים שהתקבלו
81	72	60	מסים על הכנסה שהתקבלו
800	142	151	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות שלא במזומן
13	2	7	רכישות בניינים וציוד

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 במאי 2017, י"ט באייר התשע"ז. תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2017 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים. יש לעיין בתמצית דוחות כספיים אלה ביחד עם הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016. כאמור בדוחות השנתיים, בעיקר הנושאים, הוראות המפקח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסויים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים מאוחדים רבעוניים אלה, עקבית למדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ב' להלן.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2017 (אלא אם צויין אחרת), מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה.
2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר ובו תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה.

על פי החוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מיסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על ההכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מיסים על ההכנסה".

על פי החוזר, תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות הכספיים בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו, שנדרש לפי סעיף 740-10-50-15-d וסעיף 740-10-50-15A לקודיפיקציה. תחולת ההוראות שנקבעו בחוזר - 1 בינואר 2017.

ביום 13 באוקטובר 2016 פרסם המפקח על הבנקים עדכון לאופן היישום לראשונה של ההוראות החדשות בחוזר מיום 22 באוקטובר 2015, כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.

בהתאם לחוזר, להלן השינויים העיקריים בהוראות כאמור:

- נדרש להכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות.
- הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס.

בהתאם לכללים מכיר הבנק בהתחייבות מיסים נדחים בגין רווחים לא מחולקים של חברות מוחזקות.

ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

2. יישום דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרץ 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים ייערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2015 נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע וירידת ערך רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות ביניים; ונושאים נוספים

ביום 13 באוקטובר 2016 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושאים 360 ו-10-360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

3. עדכון קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם המפקח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות מעודכן בנושא יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

בקובץ נכללו הבהרות בנושא הגדרת מקור החזר ראשוני בקשר עם סיווג חוב בעייתי, וכן הובהר אופן הטיפול בהלוואות ממונפות. להלן ההבהרות:

- מקור החזר ראשוני הוגדר כמקור מזומנים יציב לאורך זמן אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב, ואשר חייב להיות מופרד, במפורש או במהות, לכיסוי החוב. למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים, קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשהסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה, ככלל מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר - החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני.
- סיווג הלוואות ממונפות:
- בהלוואות ממונפות מקור ההחזר הראשוני נובע מהיכולת של החייב ליצור רמה מספקת של תזרימי מזומנים. מקורות החזר שניים עשויים לכלול בטוחות, מכירת נכסים, מימון מחדש והנפקת הון. הובהר כי אין לראות במחזור חוב, בהנפקת הון ומכירת נכסים (למעט נסיבות מיוחדות) מקור החזר ראשוני.
- הלוואות עם "התניות פיננסיות מקלות" אינה צריכה להיות מסווגת באופן אוטומטי כהלוואה בעייתית.
- יחס נמוך בין חוב לשווי החברה לבדו אינו מספיק בכדי למנוע סיווג של חוב כבעייתי.
- בהלוואות ממונפות בעלות יחס חוב ל-EBITDA מעל 6 עשויות לדרוש בדיקה מדוקדקת יותר על מנת להעריך את עמידות מבנה ההון ואת יכולת החזר של הלווה.

שינויים אלו יחולו מיום 1 ביולי 2017 ואילך.

הבנק בוחן את השפעת ההבהרות לשאלות והתשובות על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2016	2017	
א. הכנסות ריבית⁽¹⁾			
5,157	839	1,301	מאשראי לציבור
10	1	3	מאשראי לממשלה
46	9	17	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
5	1	3	מפיקדונות בבנקים
-	-	-	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
93	18	32	מאיגרות חוב
5,311	868	1,356	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית			
1,045	115	227	על פיקדונות הציבור
2	-	-	על פיקדונות הממשלה
12	1	3	על פיקדונות מבנקים
472	(8)	98	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2	-	1	על התחייבויות אחרות
1,533	108	329	סך כל הוצאות הריבית
3,778	760	1,027	סך הכנסות ריבית, נטו
(24)	(17)	(4)	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב			
40	7	10	מוחזקות לפדיון
49	9	21	זמינות למכירה
4	2	1	למסחר
93	18	32	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2016	2016	2017
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
8	-	(3)
(244)	(168)	(785)
(236)	(168)	(788)
חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור ⁽¹⁾		
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾		
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים		
2. מהשקעה באגרות חוב		
58	31	10
58	31	10
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה		
סך הכל מהשקעה באגרות חוב		
3. הפרשי שער, נטו		
364	338	799
4. רווחים מהשקעה במניות		
3	-	1
3	2	3
6	2	4
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה		
דיבידנד ממניות זמינות למכירה		
סך הכל מהשקעה במניות		
5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו		
45	15	1
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
237	218	26
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽¹⁾		
44	(151)	(24)
(1)	2	(2)
15	(2)	(1)
58	(151)	(27)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים		
רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו		
סך הכל מפעילויות מסחר ⁽²⁾		
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
(3)	(1)	2
65	(150)	(28)
1	(1)	1
(5)	1	(2)
58	(151)	(27)
חשיפת ריבית		
חשיפת מטבע חוץ		
חשיפה למניות		
חשיפה לסחורות ואחרים		
סך הכל		

(1) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(2) להכנסות ריבית מהשקעות באגרות חוב למסחר ראה ביאור ד.2.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח כולל	התאמות בגין	התאמות	רווחים נטו	רווחים נטו	הצגת ניירות	ערך זמינים	
אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	בגין הטבות לעובדים	מגידור	תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽¹⁾	למכירה לפי שווי הוגן	
רווח כולל	אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	בגין הטבות לעובדים	מגידור	תזרים מזומנים	התאמות מתרגום ⁽¹⁾	למכירה לפי שווי הוגן	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017							
(בלתי מבוקר)							
(317)	(5)	(322)	(303)	9	1	(29)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
19	-	19	14	(1)	(1)	7	שינוי נטו במהלך התקופה
(298)	(5)	(303)	(289)	8	0	(22)	יתרה ליום 31 במרץ 2017
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016							
(בלתי מבוקר)							
(97)	(5)	(102)	(104)	14	-	(12)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(1)	(2)	(3)	(20)	(4)	-	21	שינוי נטו במהלך התקופה
(98)	(7)	(105)	(124)	10	-	9	יתרה ליום 31 במרץ 2016
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016							
(מבוקר)							
(97)	(5)	(102)	(104)	14	-	(12)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(220)	-	(220)	⁽²⁾ (199)	(5)	1	(17)	שינוי נטו במהלך התקופה
(317)	(5)	(322)	(303)	9	1	(29)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
ביום 31 בדצמבר			2016		2016		2017	
השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר
מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל								
אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן								
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן								
21	(11)	32	41	(24)	65	13	(8)	21
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
(38)	20	(58)	(20)	11	(31)	(6)	4	(10)
שינוי נטו במהלך התקופה								
(17)	9	(26)	21	(13)	34	7	(4)	11
התאמות מתרגום								
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
1	-	1	-	-	-	(1)	-	(1)
שינוי נטו במהלך התקופה								
1	-	1	-	-	-	(1)	-	(1)
גידור תזרים מזומנים								
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים								
(5)	4	(9)	(4)	2	(6)	(1)	-	(1)
(רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
(5)	4	(9)	(4)	2	(6)	(1)	-	(1)
הטבות לעובדים								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
(205)	98	(303) ⁽⁴⁾	(21)	10	(31)	12	(6)	18
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד								
6	(3)	9	1	(1)	2	2	(1)	3
שינוי נטו במהלך התקופה								
(199)	95	(294)	(20)	9	(29)	14	(7)	21
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
(220)	108	(328)	(3)	(2)	(1)	19	(11)	30
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה -								
-	-	-	2	-	2	-	-	-
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								
(220)	108	(328)	(1)	(2)	1	19	(11)	30

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2. לדוחות הכספיים.

(2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית. לפרטים ראה ביאור 2 ג. לדוחות הכספיים.

(4) כולל עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תכנית ההתייעלות המסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי.

ביאור 5 - ניירות ערך

31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,250	3,250	76	-	3,326
3,250	3,250	76	-	3,326

(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון

של ממשלת ישראל

סך כל אגרות החוב המוחזקות לפידיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
6,585	6,585	18	(18)	6,585
1,625	1,658	1	(34)	1,625
18	18	-	-	18
18	19	-	(1)	18
8,246	8,280	19	(53)	8,246
93	93	-	-	93
8,339	8,373	19 ⁽⁴⁾	(53) ⁽⁴⁾	8,339

(2) ניירות ערך זמינים למכירה

איגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל⁽²⁾

של ממשלות זרות⁽²⁾⁽⁵⁾

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים זרים

סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה

מניות⁽³⁾

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
202	202	-	-	202
202	202	-	-	202
11,791	11,825	95	(53)	11,867

(3) ניירות ערך למסחר

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 494 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-91 מיליוני שקלים חדשים.
- (4) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) איגרות חוב בעיקר של ממשלת ארצות הברית.

הערות:

- (1) לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים ד.2, 3 א.2, ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.
- (2) ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,221	3,221	94	-	3,315
3,221	3,221	94	-	3,315

(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון של ממשלת ישראל

סך כל אגרות החוב המוחזקות לפידיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
4,862	4,848	29	(15)	4,862
207	207	-	-	207
94	94	-	-	94
19	19	-	-	19
5,182	5,168	29	(15)	5,182
100	101	-	(1)	100
5,282	5,269	29 ⁽⁴⁾	(16) ⁽⁴⁾	5,282

(2) ניירות ערך זמינים למכירה

איגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל⁽²⁾

של ממשלות זרות⁽⁵⁾⁽²⁾

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים זרים

סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה

מניות⁽³⁾

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
510	510	-	-	510
510	510	-	-	510
9,013	9,000	123	(16)	9,107

(3) ניירות ערך למסחר

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 524 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-97 מיליוני שקלים חדשים.

(4) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(5) איגרות חוב בעיקר של ממשלת ארצות הברית.

הערות:

(1) לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים ד.2, 3 א.2, ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.

(2) ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך. ראה גם פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה בנושא חשיפה למדינות זרות.

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,236	3,236	75	-	3,311
3,236	3,236	75	-	3,311

(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון של ממשלת ישראל

סך כל אגרות החוב המוחזקות לפידיון

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
5,002	5,007	29	(34)	5,002
1,538	1,578	1	(41)	1,538
19	19	-	-	19
19	19	-	-	19
6,578	6,623	30	(75)	6,578
100	101	-	(1)	100
6,678	6,724	30 ⁽⁴⁾	(76) ⁽⁴⁾	6,678

(2) ניירות ערך זמינים למכירה

איגרות חוב ומלוות -

של ממשלת ישראל⁽²⁾

של ממשלות זרות⁽²⁾⁽⁵⁾

של מוסדות פיננסיים זרים

של אחרים זרים

סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה

מניות⁽³⁾

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
348	347	1	-	348
348	347	1	-	348
10,262	10,307	106	(76)	10,337

(3) ניירות ערך למסחר

איגרות חוב -

של ממשלת ישראל

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 452 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, בסך כ-98 מיליוני שקלים חדשים.

(4) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(5) איגרות חוב בעיקר של ממשלת ארצות הברית.

הערות:

(1) לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים ד.2, 3 א.2, ו-3. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.

(2) ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

כוכמים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות הערך הזמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש:

ליום 31 במרץ 2017								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	
0%-20%	20%-40%	הוגן		0%-20%	20%-40%	הוגן		
1	-	1	184	18	-	18	3,272	איגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	-	34	-	34	1,289	של ממשלות זרות
1	-	1	184	52	-	52	4,561	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 31 במרץ 2016								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	
0%-20%	20%-40%	הוגן		0%-20%	20%-40%	הוגן		
14	2	12	104	1	-	1	287	איגרות חוב - של ממשלת ישראל
1	-	1	1	-	-	-	-	של ממשלות זרות
15	2	13	105	1	-	1	287	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2016								
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי ⁽¹⁾	הוגן	
0%-20%	20%-40%	הוגן		0%-20%	20%-40%	הוגן		
-	-	-	184	34	-	34	3,971	איגרות חוב - של ממשלת ישראל
1	-	1	-	40	-	40	1,245	של ממשלות זרות
1	-	1	3	-	-	-	-	מניות
2	-	2	187	74	-	74	5,216	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) לבנק אין ניירות ערך בפוזיצית הפסד שטרם הוכר.

(5) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

לימים 31 במרץ 2017, 31 במרץ 2016 ו-31 בדצמבר 2016 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרץ 2017						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל לציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
29,964	36	553	30,553	3,087	33,640	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
9,754	116,304	17,922	143,980	-	143,980	שנבדקו על בסיס פרטני
1,053	115,650	-	116,703	-	116,703	שנבדקו על בסיס קבוצתי
39,718	⁽²⁾ 116,340	18,475	174,533	3,087	177,620	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
סך הכל חובות						
102	-	47	149	-	149	מזה:
464	36	19	519	-	519	חובות פגומים בארגון מחדש
566	36	66	668	-	668	חובות פגומים אחרים
61	900	24	985	-	985	סך הכל חובות פגומים
810	-	89	899	-	899	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,437	936	179	2,552	-	2,552	חובות בעייתיים אחרים
סך הכל חובות בעייתיים						
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
537	2	20	559	1	560	שנבדקו על בסיס פרטני
108	610	188	906	-	906	שנבדקו על בסיס קבוצתי
5	610	-	615	-	615	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
645	612	208	1,465	1	1,466	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
135	2	13	150	-	150	מזה: בגין חובות פגומים
31 במרץ 2016						
29,574	27	778	30,379	4,599	34,979	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
⁽⁴⁾ 9,098	108,296	⁽⁴⁾ 15,678	133,072	-	133,074	שנבדקו על בסיס פרטני
1,130	107,716	-	108,846	-	108,848	שנבדקו על בסיס קבוצתי
38,672	⁽²⁾ 108,323	16,456	163,451	4,599	168,053	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
סך הכל חובות						
166	-	51	217	-	217	מזה:
580	27	28	635	-	635	חובות פגומים בארגון מחדש
746	27	79	852	-	852	חובות פגומים אחרים
38	877	19	934	-	934	סך הכל חובות פגומים
310	-	87	397	-	397	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,094	904	185	2,183	-	2,183	חובות בעייתיים אחרים
סך הכל חובות בעייתיים						
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
509	1	18	528	2	530	שנבדקו על בסיס פרטני
⁽⁴⁾ 86	602	⁽⁴⁾ 162	850	-	850	שנבדקו על בסיס קבוצתי
4	602	-	606	-	606	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
595	603	180	1,378	2	1,380	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
127	1	12	140	-	140	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 5,844 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 5,467 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 406 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 376 מיליוני שקלים חדשים).

(4) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדירור	מסחרי	
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾						
33,563	2,839	30,724	725	27	29,972	שנבדקו על בסיס פרטני
142,055	-	142,055	17,462	114,959	9,634	שנבדקו על בסיס קבוצתי
115,616	-	115,616	-	114,373	1,243	מזה: לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
175,618	2,839	172,779	18,187	114,986 ⁽²⁾	39,606	סך הכל חובות
מזה:						
148	-	148	46	-	102	חובות פגומים בארגון מחדש
533	-	533	24	27	482	חובות פגומים אחרים
681	-	681	70	27	584	סך הכל חובות פגומים
958	-	958	26	853	79	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
851	-	851	89	-	762	חובות בעייתיים אחרים
2,490	-	2,490	185	880	1,425	סך הכל חובות בעייתיים
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
529	2	527	7	2	518	שנבדקו על בסיס פרטני
911	-	911	190	613	108	שנבדקו על בסיס קבוצתי
618	-	618	-	613	5	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,440	2	1,438	197	615	626	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
146	-	146	12	2	132	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 5,731 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 401 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרץ 2017						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,549	2	1,547	208	615	724	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
49	(1)	50	24	-	26	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(70)	-	(70)	(30)	(3)	(37)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
31	-	31	14	-	17	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(39)	-	(39)	(16)	(3)	(20)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,559	1	1,558	216	612	730	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
93	-	93	8	-	85	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

31 במרץ 2016						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל לציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1,509	3	1,506	192	614	700	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
3	(1)	4	13	(9)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(84)	-	(84)	(33)	(2)	(49)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
38	-	38	16	-	22	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(46)	-	(46)	(17)	(2)	(27)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,466	2	1,464	188	603	673	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
86	-	86	8	-	78	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנבע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת הפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016	2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
בישראל				
לפי דרישה				
40,470	35,222	38,501		אינם נושאים ריבית
18,935	16,943	19,648		נושאים ריבית
59,405	52,165	58,149		סך הכל לפי דרישה
113,598	108,205	117,114		לזמן קצוב
173,003	160,370	175,263		סך הכל פיקדונות בישראל
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
694	615	657		אינם נושאים ריבית
7	6	7		נושאים ריבית
701	621	664		סך הכל לפי דרישה
4,548	4,010	4,795		לזמן קצוב
5,249	4,631	5,459		סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
178,252	165,001	180,722		סך כל פיקדונות הציבור
(1) מזה:				
82,501	78,296	83,711		פיקדונות של אנשים פרטיים
35,964	34,054	38,759		פיקדונות של גופים מוסדיים
54,538	48,020	52,793		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016	⁽¹⁾ 2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
59,606	56,691	60,868		תקרת הפיקדון
38,805	35,624	39,146		עד 1
25,042	23,018	26,013		מעל 1 עד 10
24,120	21,807	27,311		מעל 10 עד 100
30,679	27,861	27,384		מעל 100 עד 500
178,252	165,001	180,722		מעל 500
				סך הכל

(1) סווג מחדש. הסיווג מחדש הינו בגין התאמת חלוקת הפיקדונות לגודל כך שהחלוקה תהיה גם בהתחשב בישות המשפטית העצמאית של מפקידים. בעבר סווגו חלק מהפיקדונות כקבוצת מפקידים אחת, ללא הבחנה זו.

ביאור 8 - זכויות עובדים

- תנאי העסקתם של הרוב המכריע של העובדים והמנהלים בקבוצה נקבעים על פי הוראות הסכמים קיבוציים. ההתחייבות לעובדים אלה, למעט עובדי בנק יהב, מכוסה באופן שוטף על-ידי הפקדות לקרנות פנסיה, קופות גמל ופיצויים, המשחררות את הבנק מהחבות לתשלום פיצויי פיטורים על פי החוק, לאותם עובדים. לפרטים נוספים בדבר ההטבות השונות לעובדים ומנהלים בבנק ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.
- מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה ביום 20 במרץ 2017 אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק, אשר אינם נושאי משרה. מדיניות התגמול מבוססת על הוראת ניהול בנקאי תקין A301 בנושא מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי (להלן - "מדיניות התגמול").
מדיניות התגמול דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק (בכללם המנהלים הבכירים שאינם עובדים מרכזיים) ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2017-2019.
תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.
- רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפקדה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
26	6	10	עלות שירות ⁽¹⁾
31	7	10	עלות ריבית ⁽²⁾
(4)	(1)	(1)	תשואה חזויה על נכסי תכנית ⁽³⁾ הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
9	2	3	הפסד אקטוארי נטו ⁽⁴⁾
62	14	22	סך עלות ההטבה, נטו
114	28	30	סך הוצאה בגין פנסיה להפקדה מוגדרת
176	42	52	סך הוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות

- הפקדות בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		תחזית לשנת ⁽⁵⁾	
2016	2016	2017	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
6.2	1.4	1.5	4.5	הפקדות

- עלות השירות הינה הצבירה השוטפת בתקופה של ההטבה העתידית לעובד.
- עלות הריבית הינה הסכום המוכר בתקופה, שנקבע לפי הגידול במחויבות בגין הטבה חזויה עקב חלוף הזמן.
- תשואה חזויה הינה התשואה החזויה על נכסי התוכנית הנקבעת בהתבסס על שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית ועל בסיס השווי המבוסס שוק של נכסי התוכנית.
- ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר בעבר.
- אומדן הפקדות שצפוי לשלמן בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת עד לתום שנת 2017.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

1. בנתוני המאוחד

א. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1	13,533	12,490	13,318
הון רובד 1	13,533	12,490	13,318
הון רובד 2	4,442	4,598	4,888
סך הכל הון כולל	17,975	17,088	18,206

ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי	124,319	120,752	122,605
סיכוי שוק	1,266	957	1,184
סיכון תפעולי	8,198	7,744	8,113
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	133,783	129,453	131,902 ⁽¹⁾

באחוזים

ג. יחס ההון לרכיבי סיכון

נתוני הבנק:			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	10.12	9.65	10.10
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	10.12	9.65	10.10
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.44	13.20	13.80
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾	9.87	9.42	9.76
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾	13.37	12.92	13.26

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.53	10.53	9.41
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	9.53	10.53	9.41
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.42	13.66	13.27
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	9.00	9.00	9.00
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾	12.50	13.00	12.50

- (1) מסך הכל יתרות שוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של 230 מיליוני שקלים חדשים בשל התאמות בגין תוכנית התייעלות.
 (2) יחסי ההון הנדרשים על ידי המפקח מיום 1 בינואר 2015. החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת ליחסים אלה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1.1.2017.
 (3) בחודש מאי 2016 הפחית בנק ישראל את דרישת יחס ההון הכולל מבנק יהב מ-13.00% ל-12.50%.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

31 בדצמבר	31 במרץ	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

א. הון רובד 1			
13,324	12,672	13,634	הון עצמי
(91)	(80)	(173)	הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
13,233	12,592	13,461	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(87)	(87)	(87)	מוניטין
(16)	(15)	(19)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון רובד 1
(103)	(102)	(106)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון רובד 1
188	-	178	סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון רובד 1
13,318	12,490	13,533	סך הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

ב. הון רובד 2			
3,491	3,276	3,044	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
1,397	1,322	1,398	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
4,888	4,598	4,442	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים-הון רובד 2
4,888	4,598	4,442	סך הכל הון רובד 2

4. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1 (לפרטים ראה סעיף י' וסעיף כ' להלן):

יחס ההון לרכיבי סיכון			
9.83%	9.52%	9.92%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראת המעבר בהוראת 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ⁽¹⁾
0.13%	0.13%	0.06%	השפעת הוראות המעבר, לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות
0.14%	-	0.14%	השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
10.10%	9.65%	10.12%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום הוראות מעבר

(1) לרבות השפעת אימוץ כללי חשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא זכויות עובדים.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016	2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		באחוזים
				1. בנתוני המאוחד⁽¹⁾
117	97	118		יחס כיסוי הנזילות
80	80	100		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
				2. בנתוני הבנק
117	97	118		יחס כיסוי הנזילות
80	80	100		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
				3. חברות בת משמעותיות
				בנק יב ליעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
286	808	353		יחס כיסוי הנזילות
100	100	100		יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

(2) החל מיום 1 בינואר 2017 יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

ג. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016	2016	2017		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
				1. בנתוני המאוחד
13,318	12,490	13,533		הון רובד ⁽¹⁾
252,489	238,693	256,712		סך החשיפות
5.27	5.23	5.27		יחס המינוף
5.00	5.00	5.00		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
				2. חברות בת משמעותיות
				בנק יב ליעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
5.00	4.93	5.04		יחס המינוף
4.70	4.70	4.70		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾⁽³⁾

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א.3, א.4. לעיל.

(2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנודרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018.

(3) בחודש מרץ 2016 קבע המפקח על הבנקים כי יחס המינוף המזערי הנדרש מבנק יב הינו 4.70%.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

ד. ביום 30 ביוני 2010 שלח המפקח על הבנקים מכתב לתאגידי הבנקאיים בנושא מדיניות הון לתקופות ביניים, ובו הם נדרשים לאמץ יעד ליחס הון רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2010, בשיעור שלא יפחת מ- 7.5%. במקביל, נדרשים הבנקים להעביר לפיקוח תוכנית עבודה לעמידה ביעד. עוד קובע המכתב כי בהיעדר אישור מראש של המפקח על הבנקים, לא יחלק הבנק דיבידנד אם אינו עומד ביעד, או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד. הנחיה זו נועדה להבהיר את ציפיות הפיקוח על הבנקים מהתאגידי הבנקאיים בתקופת ביניים, עד להתאמת הוראות הפיקוח לשינויים המתגבשים בהמלצות ועדת באזל.

ה. ביום 25 באוקטובר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי היעד של יחס הון הליבה יהיה בשיעור שלא יפחת מ-7.5%. בנוסף, החליט דירקטוריון הבנק להנחות את הנהלת הבנק לפעול לשמירת שולי בטחון נאותים על מנת להבטיח כי יחס הון הליבה לא יפחת מהאמור לעיל. כמו כן, החליט דירקטוריון הבנק כי יחס ההון הכולל לא יפחת משיעור של 12.5%.

ו. ביום 28 במרץ 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידי הבנקאיים הנחיייה, בה נקבע יחס הון ליבה מינימלי גבוה יותר מהנדרש כיום. על פי ההנחיייה, כל התאגידי הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. ההנחיייה בדבר יחס הון ליבה מינימלי של 10% אינה חלה על הבנק.

ז. ביום 23 ביולי 2012 הנחה דירקטוריון הבנק את הנהלת הבנק לפעול להקדמת היישום של הוראות המפקח על הבנקים מיום 28 במרץ 2012, במטרה להחילה, במידת האפשר, החל מיום 1 בינואר 2014. בנוסף, החליט הדירקטוריון להנחות את הנהלת הבנק לפעול, במידת האפשר, לשמירת שולי בטחון נאותים לצורך כך.

ח. ביום 21 במרץ 2013 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בנושא נדל"ן לדיר. בהתאם להוראות, חישוב הקצאת ההון להלוואות שבוצעו החל מיום 1 בינואר 2013 מבוצע לפי שיעורי השקלול הבאים:

להלוואות בשיעור מימון עד 45%	- משקל סיכון של 35%
להלוואות בשיעור מימון מעל 45% ועד 60%	- משקל סיכון של 50%
להלוואות בשיעור מימון מעל 60%	- משקל סיכון של 75%
להלוואות ממונפות בשיעור מימון מעל 60% אשר מרכיב הריבית המשתנה בהן הוא 25% או יותר זאת לעומת שיעורי השקלול הקודמים:	- משקל סיכון של 75%
להלוואות בשיעור מימון עד 75%	- משקל סיכון של 35%
להלוואות בשיעור מימון מעל 75%	- משקל סיכון של 75%
להלוואות ממונפות בשיעור מימון מעל 60% אשר מרכיב הריבית המשתנה בהן הוא 25% או יותר	- משקל סיכון של 100%

בנוסף, הוקטן מקדם ההמרה לאשראי של ערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות מ-20% ל-10% במקרה בו הדירה נמסרה למשתכן.

ט. ביום 30 באפריל 2013 שלח המפקח על הבנקים מכתב המאשר כי כתבי התחייבות אשר מתכוון הבנק להנפיק, יוכלו להיחשב כהון רובד 2 תחתון לעניין שמירת יחס הון מזערי. שינויים בתנאי ההכרה כהון רובד 2 תחתון בעקבות יישום הוראות באזל III, יחולו רטרואקטיבית על כתבי התחייבות אלה.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

1. ביום 30 במאי 2013 פרסם המפקח על הבנקים תיקון של הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211, העוסקות באימוץ הנחיות באזל III בנושא ההון הפיקוחי ובנושא נכסי סיכון (להלן: "ההוראות").
התיקונים להוראות עוסקים בחיזוק איכות וגודל ההון ובחיזוק כיסוי הסיכון להפסדי שערך לשווי שוק מנגזרים (CVA - Credit Value Adjustments).
תחולת ההוראות - 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות מעבר.

להלן התיקונים העיקריים שנכללו במסגרת ההוראות:

- **מבנה ההון**
ההון הפיקוחי יורכב משני רבדים בלבד - הון רובד 1 (כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2. כמו כן בוטלה הדרישה להון רובד 3 לכיסוי סיכונים שוק.
- **מכשירי הון כשירים להון רובד 1 נוסף ולהון רובד 2**
נקבעו קריטריוני כשירות למכשירי הון המסווגים כהון רובד 1 נוסף וכהון רובד 2. מכשירים אלו יכללו מנגנון לספיגת הפסדי קרן, לפיו תתבצע המרה למניות או הפחתת קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מ- 7% למכשירי הון רובד 1 נוסף ויורד מ- 5% למכשירי הון רובד 2.
- **זכויות מיעוט**
סכום זכויות המיעוט שיוכר כהון יוגבל ולא ניתן יהיה להכיר בעודף ההון בחברת הבת.
- **הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי**
סכום ההפרשה הקבוצתית יוכר כהון רובד 2 עד לתקרה של 1.25% מנכסי הסיכון המשוקללים לסיכון אשראי. מנגד, סכום ההפרשה יתווסף לנכסי הסיכון המשוקללים לסיכון אשראי.
- **התאמות וניכויים מההון הפיקוחי**
 - מיסים נדחים הנובעים מהפרשי עיתוי יטופלו כדלקמן:
עד 10% מהון עצמי רובד 1 - ישוקלל במשקל סיכון של 250%.
מעל 10% הון עצמי רובד 1 - ינוכו מההון.
 - השקעות ברכיבי הון של תאגידים פיננסיים - בנקים, חברות ביטוח וכל חברה שעיסוקה בתחום שוקי ההון, יטופלו כניכוי מההון או לפי שקלול לסיכון וזאת בכפוף למבחנים שנקבעו.
 - סכום הרווח המצטבר בגין גידור תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן - ינוכה מההון. כלומר, סכומים חיוביים ינוכו מההון וסכומים שליליים יתווספו להון.
 - התאמות חשבונאיות בגין התחייבות של מכשירים נגזרים הנובעים משינוי סיכון האשראי של הבנק (DVA) ינוכו מההון.
- **הקצאת הון בגין הפסדי CVA (הפסדי שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, Credit Value Adjustments)**
בנוסף לדרישת הון בגין סיכון לכשל הנובעת מסיכון אשראי של צד נגדי לפי הגישה הסטנדרטית, נדרשת הקצאת הון לכיסוי הסיכון להפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משערך לשווי שוק של נגזרים מעבר לדלפק (OTC).
על מנת לעמוד בדרישות החדשות במסגרת יישום הוראות באזל III, נקבעה תקופת מעבר מדורגת שתיפרס על פני מספר שנים עד ליישומן המלא.
 - התאמות פיקוחיות וניכויים מההון וזכויות מיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי - ניכוי של 20% בכל שנה החל מיום 1 בינואר 2014.
 - מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי - הכרה ב-80% מיתרת המכשירים החל ממועד התחולה והפחתה של 10% בכל שנה עד ליום 1 בינואר 2022.במסגרת התיקון להוראה 202 נקבע כי תאריך היעד לעמידה ביחס הון רובד 1 מינימלי של 9% לתאגיד בנקאי שאינו גדול הוא ה-1 בינואר 2015, בדומה למכתב המפקח על הבנקים מיום 28 במרץ 2012.
הבנק ערוך ליישום ההוראות ובוחן את השפעת התיקונים על התכנית האסטרטגית של הבנק.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

י"א. בעקבות פרסום ההוראות, חזר הבנק ובחן את עמידתו בלוחות הזמנים להשגת יעד ליחס הון ליבה בשיעור שלא יפחת מ-9%.

בעקבות בחינה זו ועל יסוד הנחות במועד הבחינה ביחס לרווח הצפוי בשנים 2013-2014 ושיעורי הצמיחה בנכסי הסיכון, הציג הבנק למפקח על הבנקים מתווה להתפתחות חזויה של יחס הון הליבה, הכולל חלוקת דיבידנד, תוך שמירה על שולי ביטחון נאותים.

לאחר בדיקה עם המפקח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2013, לאמץ יעד ליום 31 בדצמבר 2014, ליחס הון ליבה, בשיעור שלא יפחת מ-9%. כמו כן, החליט הדירקטוריון, באותו מועד, לחלק דיבידנד בסך של 75 מיליוני שקלים חדשים, ולאמץ קו פעולה לפיו, עד ליום 31 בדצמבר 2014, יחולק דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי השנתי מפעולות רגילות ו-80% מהרווח השנתי מפעולות בלתי רגילות.

החלטות אלה באו במקום החלטות הדירקטוריון לעניין הקדמת היישום של הוראות המפקח על הבנקים, מיום 28 במרץ 2012 במטרה להחלין, במידת האפשר, החל מיום 1 בינואר 2014, ולעניין מדיניות חלוקת דיבידנד - הכל כפי שפורט בסעיף 1 לדוח המייד של הבנק, מיום 23 ביולי 2012 (אסמכתא מספר 191649-01-2012). אזכור זה מהווה הכללה על דרך ההפניה של כל המידע המפורט בסעיף 1 לדוח המייד האמור.

י"ב. ביום 29 באוגוסט 2013 שלח המפקח על הבנקים הנחיות בנושא הגבלות על מתן הלוואות לדיור. על פי הנחיות, החל מ-1 בספטמבר 2013, תאגיד בנקאי לא יאשר ולא יבצע הלוואות לדיור בהן שיעור ההחזר החודשי מההכנסה עולה על 50%. בנוסף, הלוואות ששיעור ההחזר החודשי מההכנסה עולה על 40%, תשוקלנה במשקל סיכון של 100% בחישוב הקצאת הון.

י"ג. ביום 28 בספטמבר 2014 פירסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329, וכן, קובץ שאלות ותשובות באותו נושא. החוזר כולל שני תיקונים להוראה:

- הגדלת יעד ההון - יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל לרכיבי סיכון יכללו תוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת תיק האשראי לדיור. הגדלת יעדי ההון תתבצע בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד 1 בינואר 2017 (לאורך שמונה רבעונים).

- משקל סיכון להלוואות ממונפות בריבית משתנה - משקל הסיכון להלוואות ממונפות בריבית משתנה יפחת משיעור של 100% ל-75%.

בעקבות יישום ההוראה יעד יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון גדל בכ-0.1%, לפי נתוני מועד הדיווח, בכל אחד משבעת הרבעונים החל ממועד יישום ההוראה ובסך הכל בכ-0.87% עם השלמת היישום. יעד זה, יכול שישתנה בהתאם לנתונים בפועל של תיק האשראי לדיור ושל סך נכסי הסיכון.

י"ד. ביום 23 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאשר מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת לשנים 2015 ו-2016. מדיניות הדיבידנד המעודכנת הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, בשנים 2015 ו-2016 (החל מן הרבעון הראשון של שנת 2015) דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות.

מדיניות הדיבידנד המעודכנת כפופה לכך, כי הבנק ישמור על שולי ביטחון נאותים, כפי שנקבעו לעניין זה, על מנת שהון עצמי רובד 1 של הבנק לא יפחת מן היעד הנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים ואשר אומץ על ידי הדירקטוריון.

ט"ו. החל מיום 1 בינואר 2015 מאמץ הבנק את כללי החשבונאות בארצות הברית בנושא זכויות עובדים.

בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת הפסד כולל אחר מצטבר וסכומים שנזקפו ישירות לעודפים ליום 1 בינואר 2013, בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים, לא מובאים בחשבון באופן מידי לצורך חישוב דרישות הון אלא כפופים להוראות מעבר, כך שההשפעה נפרסת בשיעורים שווים של 20% החל מיום 1 בינואר 2014, 40% מיום 1 בינואר 2015 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

ט"ז. ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

י"ז. ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CCP). החוזר כולל עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא מדידה והלימות הון, בהתאם להנחיות ועדת באזל בנושא.

בהוראה נקבעו הכללים לטיפול בחשיפה למסלקות הנובעות ממסחר בנגזרי OTC, מעסקאות נגזרים סחירים ומעסקאות מימון ניירות ערך.

להלן עיקרי ההוראה המעודכנת:

- צד נגדי מרכזי הוגדר כמסלקה הפועלת כמתווך פיננסי בין צדדים נגדיים של חוזים הנסחרים בשוק פיננסי.
- חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי כשיר (QCCP), תשוקלל במשקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס כיום). חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה, אשר מבצע העברות לקרן הסיכונים של המסלקה, תשוקלל בהתאם לנוסחה שנקבעה בהוראה.
- חשיפת מסחר של בנק חבר מסלקה ללקוחות הפעילים בבורסה בישראל, תחושב בהתאם לשיטת החישוב של עסקאות דו צדדיות (לעומת חישוב לפי כללי הבורסה בישראל כיום).
- חשיפת מסחר של בנק הפועל באמצעות חבר מסלקה, תשוקלל במשקל סיכון של 2% או 4%, בכפוף לעמידה בתנאים עסקיים, תפעוליים ומשפטיים שנקבעו בהוראה.
- חשיפת מסחר של בנק לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר, תשוקלל במשקל הסיכון הרלוונטי של הצד הנגדי.

ביום 9 ביוני 2016 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לפיו הוראות החוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017. יצויין כי בהתאם להוראה, ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר עד ליום 30 ביוני 2017. ביום 28 בדצמבר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המציין כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעוף ימשיך להיות על פי שיטת התרחישים. הבנק מיישם את ההוראה.

י"ח. בחודשים דצמבר 2015 וינואר 2016 גייס הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסכום של 600 מיליוני שקלים חדשים.

כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2. כתב ההתחייבות כולל מנגנון לספיגת הפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתב ההתחייבות. במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 מעל היחס המזערי הנדרש הבנק יהיה רשאי להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא. לפי Standard & poors Maalot דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים הוא ilAA. בחודש יולי 2016, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, בסכום של 218 מיליוני שקלים חדשים. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

י"ט. ביום 21 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק תכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2017 עד 2021 ובמסגרתה החלטה על מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת החל משנת 2017.

מדיניות הדיבידנד המעודכנת של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים, דיבידנד בשיעור של 30% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק.

הבנק קיבל את אישורה של המפקחת על הבנקים, למתווה של מדיניות הדיבידנד המעודכנת. דירקטוריון הבנק יעקוב אחר הביצוע של התכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל במדרגה נוספת, החל משנת 2018. זאת בכפוף לקבלת אישורה של המפקחת על הבנקים. מדיניות הדיבידנד המעודכנת הינה בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - המשך

כ. ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2021-2017, בתנאים מוטבים. הנהלת הבנק מקיימת משא ומתן עם ועד העובדים בעניין תכנית הפרישה ובשלב ראשון החלה ביישום התכנית בחטיבת הטכנולוגיה בע"מ עד להגעה להסדר עם ועד העובדים בבנק. עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, מסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממש בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

בהתאם למכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הונית בקשר עם התכנית. הבנק מיישם את ההקלה ההונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית (קיטון של 0.14%) של התייעלות תיפרס בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של חמש שנים.

לפרטים נוספים בדבר תכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

כ"א. ביום 28 בדצמבר 2016 השלים הבנק רכישת פוליסת ביטוח לחשיפות אשראי בגין ערבויות שהבנק הוציא בהתאם לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) התשל"ה-1974 ולהתחייבויות להוצאת ערבויות כאמור. פוליסת הביטוח מכסה שיעור של 80% מתוך ערבויות בסכום של כ-15.5 מיליארדי שקלים חדשים והוא בתוקף מיום 31 בדצמבר 2016.

רכישת הביטוח הביאה להפחתה של כ-3.3 מיליארד שקלים בנכסי הסיכון של הבנק ולגידול ביחס הון עצמי רובד 1 של הבנק בשיעור של 0.25%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016		2016		2017
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
התחייבויות בגין:				
2,401 ⁽²⁾		736		2,419 ⁽²⁾
233		224		280
6		4		11
חוזי שכירות וחכירה לזמן ארוך ⁽¹⁾				
חוזי מחשוב ושרותי תוכנה				
רכישה ושיפוץ בניינים				

(1) הבנק וחברות מאוחדות שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות אשר דמי השכירות לתשלום בגינם, הינם כדלקמן (בכפוף לתנאי הצמדה):

31 בדצמבר		31 במרץ		
2016		2016		2017
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
162	65	162		שנה ראשונה
155	63	157		שנה שניה
153	61	155		שנה שלישית
145	53	147		שנה רביעית
143	50	146		שנה חמישית
1,643	444	1,652		שנה שישית ואילך
2,401	736	2,419		סך הכל

(2) כולל שירותי מחשב ותפעול שבנק יהב מקבל מחברה בינלאומית מקונצרן TaTa החל מיום 1 בינואר 2017. החברה מתמחה במתן שירותים מיכונים, בין היתר לגופים פיננסיים ותאגידיים בנקאיים בכל רחבי העולם. במסגרת זו בנק יהב עושה שימוש במערכת ליבה בנקאית הכוללת שירותים בנקאיים באפיקים שונים בהתאם לתחומי הפעילות של הבנק. כמו כן, מקבל בנק יהב שירותי תפעול מהחברה בקשר עם המערכות המיכוניות אותן היא מספקת וכן שירותים נוספים במיקור חוץ. התקשרות בנק יהב עם החברה הינה לתקופה ארוכת טווח ובאפשרות בנק יהב להאריכה לתקופות נוספות של עד 30 שנה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

1. לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2016. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לביאור שנכלל, כאמור בדוחות לשנת 2016.
 2. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועצה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.
להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2016:
 - א) בחודש מאי 2011, התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. עניינה של התביעה הוא בשתי טענות הנטענות כלפי הבנק - האחת, איחור בדיווח להוצאה לפועל אודות תשלומים שבוצעו להקטנת חוב שבגיננו מתנהל תיק הוצאה לפועל. השנייה, אי סימון בטפסי הדיווח, את מספר הקרן שלהקטנתה יש לזקוף את התשלום המדווח ואת מספר כלל חישוב הריבית החל על סכום התשלום המדווח. בתביעה ובבקשת האישור נטען, כי באיחור במסירת הדיווח להוצאה לפועל, ובאי סימון טפסי הדיווח כנדרש, מטעה הבנק את הלקוחות, גורם לכך שהלקוחות אינם מזוכים בריבית בהתאם למועד התשלום שביצעו ובהתאם לשיעור הריבית הנכון, יוצר מצב שבו החוב בתיקי הוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי, וגובה תשלומים ביתר. עוד נטען בתביעה ובבקשת האישור, כי רשות האכיפה והגביה ולשכת הוצאה לפועל מודות שמבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור, תוך אי סימון טופס הדיווח כנדרש.
התובע מציון, שאינו יכול לאמוד את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים כולם, אך מעריכו (על בסיס שאינו ברור לבנק), במאות מיליוני שקלים.
 - ביום 9 בינואר 2012, הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בה פורטו בהרחבה טענות ההגנה העובדתיות והמשפטיות העומדות לבנק. ביום 20 במאי 2012, הגיש המבקש את תגובתו לתשובת הבנק לבקשת האישור. לאור טענות חדשות שהועלו על ידי המבקש בתגובתו לתשובת הבנק, הגיש הבנק תגובה נוספת ומפורטת ביום 15 באוגוסט 2012.
ביום 17 באוקטובר 2012 וביום 29 באוקטובר 2012 התקיימו דיונים מקדמיים בתיק בבית המשפט.
בהסכמת הצדדים החל הליך של גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה, וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל.
החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.
 - ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף ה' שלהלן, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישור עד ליום 30 באוקטובר 2016. בהחלטה מיום 7 בנובמבר 2016, ניתנה לצדדים ארכה להגשת הסדר פשרה ובקשה לאישור וזאת עד ליום 30 בנובמבר 2016 ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה, בסופו סוכם כי הצדדים יגישו בתוך 45 ימים הסדר פשרה ובקשה לאישור ונקבע דיון ליום 28 במרץ 2017. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה ובפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. על הצדדים להגיש את ההסכם ובקשה לאישור לבית המשפט עד ליום 1 ביולי 2017 ונקבע דיון ליום 12 ביולי 2017.
 - ב) בחודש אוגוסט 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של "מאות מיליוני שקלים חדשים". בכתב התביעה לא ננקב סכום ספציפי. התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל לקוחות הבנק, אשר חשבונום חויב בהוצאות משפטיות שלא אושרו על ידי רשות שיפוטית, או שחשבונום חויב בריבית שלא כדין בגין הוצאות משפטיות שאושרו.
בפברואר 2012, הוגשה תגובת הבנק לבקשת האישור ובאוגוסט 2012 הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק לבקשת האישור.
- בחודש נובמבר 2012, החלו הצדדים הליך גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תביעות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל. החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בעקבות המשא ומתן הישיר שניהלו הצדדים כאמור, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם, אשר הובא ביום 14 בנובמבר 2016 לאישורו של בית המשפט. ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון במסגרתו הוחלט כי על הבנק להתייחס לשאלות שהועלו בדיון בקשר עם הסכם הפשרה והבקשה לאישורו שהוגשו על ידי הצדדים. ביום 8 בפברואר 2017 הגיש הבנק לבית המשפט את התייחסותו כאמור. ביום 7 במרץ 2017, הורה בית המשפט להגיש לאישורו, בתוך 15 ימים, נוסח הודעה מעודכנת, וכן להמציא עותק מהסדר הפשרה למפקח על הבנקים וליועמ"ש. ביום 2 באפריל אישר בית המשפט את נוסח ההודעה המתוקן וביום 12 באפריל 2017, פורסמה הודעה בעיתונות ביחס להגשת בקשה לאישור הסכם פשרה.

ג) בחודש דצמבר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בעניין קביעת שיעורי ריבית הפיגורים אותה גובה הבנק במסגרת ניהול תיקי הוצאה לפועל כנגד חייבים. לטענת התובעת הבנק גובה ריבית בשיעור החורג משמעותית מריבית העובר-ושב המקסימלית. התובעת איננה יודעת להעריך את סכום התביעה. סוכם כי בקשה זו תצורף להליך גישור המתנהל בבקשות אחרות שאף עניין הוא בנושא הליכי גביה שמנהל הבנק נגד לקוחות חייבים, כמפורט בסעיפים א' ו-ב' לעיל וביום 4 בינואר 2016, ניתנה החלטה להעברת התובענה הנ"ל לדיון אצל אותו מותב הדן בתובענות הנ"ל. כאמור לעיל, החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הפסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחרונה. בעקבות חידוש המשא ומתן בין הצדדים, הוגשה ביום 31 ביולי 2016, בקשה מוסכמת למתן ארכה לבנק להגשת תשובה עד ליום 30 בספטמבר 2016. ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף א' לעיל, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישורו ובמקביל, אישר בית המשפט, ארכה נוספת להגשת תשובת הבנק לבקשת אישור זו, עד ליום 30 בנובמבר 2016. ביום 16 בינואר 2017 התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה וסוכם כי הצדדים יגישו, בתוך 45 ימים, הסדר פשרה ובקשה לאישורו. ונקבע דיון ליום 28 במרץ 2017. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה ובפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. על הצדדים להגיש את ההסכם ובקשה לאישורו לבית המשפט עד ליום 1 ביוני 2017 ונקבע דיון ליום 12 ביוני 2017.

ד) 1. בחודש אוגוסט 2013, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בסכום של כ-10.5 מיליארדי שקלים חדשים נגד חמשת הבנקים הגדולים ובכללם הבנק, וכן נגד המנהלים הכלליים של הבנקים ובכללם המנהל הכללי של הבנק באופן אישי, בגין גביית עמלות שלא כדין על ידי הבנקים, בכל הקשור לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע חוץ, לטענת המבקשים ללא גילוי נאות. המבקשים גם טוענים, כי קיים הסדר כובל בין הבנקים. בחודש ספטמבר 2013, הגישו התובעים לבית המשפט בקשה לאישור הסתלקות מהתביעה האישית נגד המנהלים הכלליים של הבנק, והתביעה האישית נגדם נמחקה. בקשה לאישור ייצוגית מתוקנת שהוגשה ביום 3 בפברואר 2014, העמידה את הבקשה על סך של כ-11.15 מיליארדי שקלים חדשים אשר נתבע מכלל הבנקים במצטבר. 2. בחודש מרץ 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של 2.07 מיליארדי שקלים חדשים כנגד הבנק וכנגד בנק אוצר החייל, בנק מרכנתיל דיסקונט, בנק אגוד ובנק יהב בגין גביית עמלות שלא כדין, לכאורה, על ידי הבנקים בכל הקשור לפעילות של המרה ומשלוח מטבע חוץ (מדובר בתביעה זהה לתביעה האמורה לעיל).

הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשה דנן ביחד עם הבקשה הראשונה לעיל, ובית המשפט קיבל את הבקשה ואיחד את שתי התובענות.

ביום 23 בדצמבר 2014 הוגשה תגובת הבנק לכל אחת מהבקשות לאישור התובענות כייצוגיות. המבקשים הגישו תשובה לתגובה במאוחד לשתי הבקשות לעיל ובמסגרתה ייחסו לכל אחד מהנתבעים חלק מסכום התביעה, כאשר חלקו הנתען של הבנק לשתי התביעות גם יחד, הועמד על סך קרן של 1.145 מיליארדי שקלים חדשים. ביום 8 במרץ 2015, התקיים דיון מקדמי בבקשה, בסופו, קבע בית המשפט מועדים להשלמת כתבי טענות על ידי הצדדים. ביום 23 באפריל 2015, הגישו המבקשים, בהתאם להחלטת בית המשפט, בקשה מקוצרת לאישור תובענה ייצוגית, על בסיס הבקשות הקיימות, תגובת הבנק לבקשה המקוצרת הוגשה ביום 18 באוקטובר 2015.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 25 באוקטובר 2015 התקיים קדם משפט נוסף. במסגרת הדיון, איחד בית המשפט את הדיון בבקשות לאישור שהוגשו כנגד חברות כרטיסי האשראי ובנק הדואר עם הבקשות כנגד הבנקים. דיוני הוכחות התקיימו במהלך חודש מרץ 2016, סיכומי המבקשים הוגשו בחודש אפריל 2016 ולאור בקשת הבנקים למחיקת סיכומי המבקשים, ניתנה ארכה להגשת סיכומי הבנקים, כך שאלה יוגשו בתוך 60 ימים לאחר ההחלטה בבקשת המחיקה. ביום 10 באוגוסט 2016, קיבל בית המשפט את בקשת הבנקים והורה על מחיקת סיכומי המבקשים בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 4 בספטמבר 2016, הגישו המבקשים סיכומים חדשים וביום 17 בינואר 2017, הוגשו סיכומים מטעם הבנק והמבקשים הגישו סיכומי תשובה מטעמם. בחודש פברואר 2017, הוגשה בקשה מטעם הבנקים, למחיקת סיכומי התשובה וביום 23 בפברואר ניתנה החלטת בית המשפט כי ההתייחסות לבקשה זו, תינתן במסגרת ההחלטה בבקשה לאישור וזו טרם ניתנה.

(ה) בחודש מרץ 2014, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין חיוב בעמלת מכתב התראה שלא כדין לכאורה ובריבית חריגה בגין חריגה מהמסגרת המאושרת בחשבונות, תוך הפרה לכאורה של הוראת ניהול בנקאי תקין 325 בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב". לטענת המבקשת הפרת ההוראה נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מכבד בחשבונות לקוחותיו חיובים שיכול ואמור היה שלא לכבדם, שכן אינו רשאי לאפשר ללקוח לחרוג ממסגרת האשראי, ובכך גרם להם לחרוג ממסגרת האשראי. המבקשת טוענת כי אין ביכולתה להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים, אולם להערכתה מדובר בסכום של מאות מיליוני שקלים חדשים.

תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה בחודש אוקטובר 2014 וביום 10 במרץ 2015 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשה לאישור. דיון מקדמי משותף לשלוש בקשות האישור שהוגשו נגד הבנק, בנק לאומי ובנק דיסקונט, שנגדם הוגשו תביעות בעילות דומות, התקיים ביום 26 במרץ 2015, ביום 2 בנובמבר הוגשה בקשת הבנק למחיקת חלקים מתשובת המבקשת לתגובת הבנק וטרם הוגשה תגובת המבקשת. ביום 18 באפריל 2016, התקיים דיון מקדמי נוסף ובהתאם להחלטת בית המשפט, ניתנה למבקשים ארכה להגשת תגובתם לבקשת הבנק למחיקת חלקים מתשובת המבקשת לתגובת הבנק. ביום 27 באוקטובר 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, במסגרתה נדונו בקשות הבנקים למחיקת סעיפים מתשובות המבקשים לתגובות הבנקים לבקשות האישור, ביום 18 באפריל 2016, התקיים דיון מקדמי נוסף. ביום 27 באוקטובר 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט, במסגרתה נדונו בקשות הבנקים למחיקת סעיפים מתשובות המבקשים לתגובות הבנקים לבקשות האישור ונקבע דיון הוכחות ליום 4 במאי 2017. במקביל, מתנהל בין הצדדים משא ומתן להסדר הסתלקות מוסכם. ביום 1 במאי 2017 הגישו הצדדים בקשה להסדר הסתלקות.

(ו) בחודש אוגוסט 2014, הוגשה לבית המשפט העליון בניו יורק תביעה שכנגד, על ידי תובע שנתקיים נגדו הליכים לגביית חוב ערבותו להבטחת אשראי שנטלה חברה שהיתה בשליטתו. התובע טוען כי נגרמו לו נזקים בסכום של לא פחות מ-57 מיליון דולר ארה"ב, עקב הפרת התחייבות בעל פה שנתן הבנק לתובע שלא לאכוף את ערבותו האישית. לטענת התובע, מעשי הבנק ומחדליו הביאו לאי עמידה בהתחייבויותיו השונות ולהרס עסקיו. בחודש מרץ 2015, הגיש הבנק בקשה לסילוק על הסף והתובע הגיש תגובתו בחודש מאי 2015. ביום 10 ביולי 2015 הגיש הבנק תשובה לתגובת התובע לבקשה לסילוק על הסף.

ביום 31 ביולי 2015 התקיים דיון בבקשה לסילוק על הסף וביום 14 בדצמבר נתן בית המשפט החלטה על פיה נדחתה טענת התובע ביחס למחדלי הבנק הנטענים ויחד עם זאת, הותר את עילת התביעה ביחס לביטול ערבותו בעל פה.

תגובת הבנק לתביעה שהגיש התובע נגדו, הוגשה ביום 11 בפברואר 2016 והחל שלב גילוי מסמכים. ביום 18 באוגוסט 2016, הגיש הבנק ערעור על החלטת בית המשפט לדחות חלקית את בקשת הסילוק שהגיש הבנק ביחס לטענת התובע כי הבנק אישר בעל פה את ביטול ערבותו, ביום 11 בנובמבר 2016 הגיש התובע את תשובתו לערעור ובחודש דצמבר הגיש הבנק את תגובתו לתשובת התובע וטרם ניתנה החלטה. הצדדים חתמו על הסכם על פיו, בין היתר, יסולקו כלל ההליכים.

(ז) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין גביית עמלות ביתר, לכאורה, בחשבון "יחיד" ובחשבון "עסק קטן" תוך הפרה לכאורה של כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008. לטענת התובע הפרת הכללים נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מחייב בעלי חשבון "יחיד" או "עסק קטן" בעמלות בגין

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

שירותים מסוימים, בתעריפים גבוהים יותר מהתעריפים שנקבעו בתעריפון לתאגידים גדולים, וזאת בניגוד לכללי הבנקאות כאמור.

התובע טוען כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 30 ביוני 2015. כן הוגשה תשובת התובע לתגובת הבנק. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 10 בספטמבר 2015, הגיש בנק ישראל את עמדתו ביום 15 בדצמבר 2015. ביום 16 בדצמבר 2015 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, בה הומלץ לצדדים להידבר ביניהם בניסיון לגבש הסכם פשרה, ביום 29 במרץ 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת. ביום 12 ביולי 2016, התקיים דיון הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2016 הוגשו סיכומים מטעם המבקש וביום 22 בינואר 2017, הגיש הבנק סיכומים מטעמו, הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקש וטרם נתקבלו החלטות.

(ח) בחודש מרץ 2015, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק, המנהל הכללי, חברי הדירקטוריון ובעלי שליטה בבנק, בגין נזקים שנגרמו לכאורה למבקש ולחברי הקבוצה כתוצאה מהפרה, כביכול, של חובת הגילוי של מידע מהותי לציבור המשקיעים.

לטענת המבקש, הנתבעים פעלו, כביכול, בניגוד לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שנמנעו מלפרסם בדוחות הכספיים של הבנק כי הופרשו סכומים בגין חקירה המתנהלת נגד הבנק בארצות הברית, מהות הפרשות ושיעורן, והעובדה שהמפקח על הבנקים דרש את ביצוען של הפרשות בדוחות הכספיים של הבנק בגין החשיפה לחקירת הרשויות בארצות הברית.

לטענת התובע, כתוצאה מדרישת המפקח על הבנקים, ביצע הבנק הפרשות של עשרות מיליוני שקלים חדשים בדוחות הכספיים ברבעונים השני והשלישי לשנת 2014, תחת הסיווג של "הוצאה אחרת".

לטענת התובע, בהסתמך על המידע בדוחות הכספיים כאמור לעיל, רכשו עשרות אלפי משקיעים מניות של הבנק, וזאת מבלי שהיה בידיהם מידע מהותי כאמור. כמו כן לטענתם, המחיר שבו רכשו חברי הקבוצה את מניות הבנק היה מחיר גבוה מהמחיר בו היו רוכשים את המניות, אילו היה מבוצע דיווח כנדרש.

בכתב התביעה לא ננקב סכום ספציפי. יחד עם זאת, התובע התייחס למנגנון חישוב הנזק לפיו, ביום שבו פורסם דבר ההטעה כביכול, סבלה מניית הבנק מתשואת חסר של 2.19% מול מדד מניות הבנקים (בניטרול בנק הפועלים ובנק מזרחי טפחות).

התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם "כל מי שרכש מניות בנק מזרחי טפחות בע"מ החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים של הרבעון השני לשנת 2014 (13 באוגוסט 2014) והחזיק במניות ביום 26 בפברואר 2015".

תגובת הבנק ויתר המשיבים הוגשה ביום 19 בנובמבר 2015, הליכים בקשר עם גילוי מסמכים הסתיימו. ביום 3 באוגוסט 2016, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים בדבר מחיקתם של בעלי השליטה בבנק מבקשת האישור. תשובת המבקש לתגובה של הבנק ויתר המשיבים לבקשה לאישור, הוגשה ביום 11 בספטמבר 2016 וביום 9 באוקטובר 2016, הגישו המשיבים בקשה למחיקת תשובת המבקשים, בין היתר, בשל הרחבת חזית. בנוסף, הגיש המבקש בקשה לזמן לעדות את מי שכיחן כמפקח על הבנקים בתקופה הרלוונטית לבקשת האישור. תשובה מטעם הבנק לבקשה לזימון עד הוגשה ביום 2 בנובמבר 2016.

ביום 3 בינואר 2017 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה הבנק והמשיבים האחרים יהיו רשאים להגיש תשובה לתגובת המבקש לתשובת המשיבים לבקשה לאישור. כן קבע בית המשפט כי למועד שייקבע לשמיעת הבקשה לאישור גופה, יוזמן מי שכיחן כמפקח על הבנקים במועדים הרלוונטיים.

ביום 1 במרץ 2017 הגישו הבנק והמשיבים האחרים תשובה לתגובת המבקש לתשובת המשיבים לבקשה לאישור. ביום 23 באפריל 2017 נקבעו דיוני הוכחות ליום 11 ביוני 2017, במסגרתם תשמע עדותו של מי שכיחן כמפקח על הבנקים במועדים הרלוונטיים.

ראה להלן גם סעיף 4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

(ט) בחודש דצמבר 2015 הוגשה כנגד בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בה נטען כי בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ גבה מלקוחות פרטיים (ועוסקים קטנים) עמלות בסכום ושיעור גבוה מהמתחרים - על פי תקרה הקבועה בתעריפון לעוסקים שאינם קטנים. התביעה אינה כוללת סכום תביעה מוערך.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(י) בחודש ינואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של כ- 697.5 מיליוני שקלים חדשים נגד הבנק, הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ובנק אגוד לישראל בע"מ (להלן - "המשיבים"). עניינה של התביעה, בהפליה, לכאורה, של האוכלוסייה הערבית בנגישות לשירותים בנקאיים, בכך שהמשיבים אינם מחזיקים סניפים בקרב האוכלוסייה הערבית ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו, ובכך מפרים לכאורה, את "חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000".

התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל אזרחי מדינת ישראל מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים של המשיבים, עקב אי נוכחות סניפי בנק של המשיבים במקומות יישובם.

התובעים העמידו את תביעתם כלפי כל הבנקים המשיבים על סך של כ-697.5 מיליוני שקלים חדשים תוך שהם מציינים כי חלקו של כל משיב בנזק הנגרם לחברי הקבוצה נגזר גם מנתח השוק שלו ובהתאם גם חלקו בפיצוי חברי הקבוצה. תגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 4 באוגוסט 2016 וביום 13 בנובמבר 2016 הוגשה תשובה מטעם המבקשים לתגובת הבנקים הנתבעים.

דיון קדם משפט התקיים ביום 19 בדצמבר 2016, במסגרתו המליץ בית המשפט לצדדים לסיים את התיק בפשרה. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים במשא ומתן. קדם משפט נוסף נקבע ליום 10 במאי 2017.

(יא) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושלא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המוזל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם.

תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. כמו כן ניתנה החלטה כי לאחר חלוף 30 יום, על הצדדים לעדכן את בית המשפט אם יש התכנות, לנסות לקדם את התיק בדרך שתייתר הכרעות שיפוטיות.

(יב) בחודש אוגוסט 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 9 בנקים נוספים, בגין גבייה ביתר ושלא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות שאינם מסווגים כיחידים או כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשות, הבנקים המשיבים, גובים ממי שאינו מסווג כיחיד או עסק קטן עמלות שאינן מנויות בתעריפון הסטטוטורי המחייב, בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, או בסכומים הגבוהים מהסכומים שנקבעו בו, וזאת, כביכול, בניגוד לדיון. לטענת המבקשות, אין בידן בשלב הגשת הבקשה, להראות מהו ההיקף המדויק של הקבוצה או הנזק. יחד עם זאת, הן מעמידות את הנזק הכללי לקבוצה, על דרך האומדנה, בסכום של כמיליארד שקלים חדשים לכל הפחות, נגד כל הבנקים המשיבים יחדיו.

ביום 19 במרץ 2017, הגישו הבנקים בקשה להורות למבקשת להפקיד ערובה וכן בקשה למתן ארכה להגשת תשובה לבקשת האישור. בשלב זה ניתנה ארכה להגשת תשובת הבנקים, עד להחלטה אחרת.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 2 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ- 68 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

3. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיות, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגין הפרשה.

א) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שווייץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרחי שווייץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרחי, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרחי בכלל ולבנק בפרט.

ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת ההליך דנן להצטרפות כצד להליך דנן ולעיכוב הדיון בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכח הוראות סעיף 198א' בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדיון בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.

ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתבי טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשים לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית.

יצוין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדיון לגוף הבקשה לגילוי יושהו בשלב זה עד לסיום איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור ימחק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותתקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשת הגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים - יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת - אם תוגש.

ביום 18 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדיון בתיק הבקשה לגילוי עד לסיום הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה.

ראה להלן גם סעיף 4 בדבר חקירת משרד המשפטים בארצות הברית הנוגעת לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

ב) בחודש דצמבר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז, בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים, בנק הבינלאומי, בנק לאומי ובנק דיסקונט, בגין גביית עמלות הקשורות לטיפול במטבע חוץ, שלא בהתאם להוראות התעריפון המלא, המפורט בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, ותוך הפרת סעיף 9 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981. לטענת המבקש, הבנקים המשיבים גובים בגין מגוון פעולות הקשורות למטבע חוץ עמלת מינימום במדרוג, בהתאם לסכומי עסקה שונים וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות התעריפון המלא, על פיהם, הבנקים המשיבים חייבים לפרט את העמלה שהם גובים בגין מגוון פעולות כ-"אחוז (מינימום, מכסימום)". עוד טוען המבקש כי, הבנקים המשיבים מפרים את חוק ההגבלים העסקיים בכך שהם מקיימים הסדר כובל.

המבקש מצוין כי, אין בידו את הנתונים הסופיים ואלה מצויים אצל המשיבים. יחד עם זאת, הוא מעריך את הנזק שנגרם ב-500 מיליון שקלים חדשים לפחות. תגובת הבנק הוגשה ביום 23 באפריל 2017 והתיק קבוע לדיון מקדמי ליום 23 במאי 2017.

ג) בחודש פברואר 2017 הוגשה כנגד בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("בנק יהב"), בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט מחוזי- מרכז כנגד בנק יהב. לטענת המבקש, כתוצאה ממעבר בנק יהב למערכת ליבה חדשה, נגרמו ללקוחותיו נזקים, זאת בשל פגיעה ברמת השירות באפיקי השירות השונים, אשר על פי הנתעון, הותירה את הלקוחות ללא אפשרות לפעול בחשבונותיהם. המבקש מעריך את הפיצוי לכל חבר בקבוצה בסך של לפחות 1,000 שקלים חדשים והעמיד את סכום התובענה על סך של 370 מיליון שקלים חדשים (על בסיס 370 אלפי לקוחות בנק יהב).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

4. בהמשך לאמור בסעיף (12) בביאור 26 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 ("הדוחות הכספיים"), נערכה בראשית חודש מאי 2017 פגישה נוספת עם נציגי משרד המשפטים בארצות הברית ובה הוצג סיכום של עיקרי הנתונים ופרטי המידע שהומצאו על ידי הבנק עד כה.

בשלב זה, עדיין לא החל משא ומתן עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לחקירה או להשלכותיה, הן בהיבט של הסדר כלשהו, והן בהיבט של ההשלכות הכספיות, ככל שתהיינה, להסדר כזה לכשיגובש, על קבוצת הבנק.

בהתאם לחוות דעתם של היועצים המשפטיים של הבנק, על בסיס נתונים שמצויים במאגר המידע הממוכן, אשר תיקופם הושלם, ובשים לב להסדרים שמשרד המשפטים בארצות הברית ערך עם בנקים אחרים בקשר לחקירות הנוגעות לחשבונות בלתי מוצהרים של נישומים אמריקאים, הרי שנתונים מסוימים במאגר עשויים להיות רלוונטים לחשיפה של קבוצת הבנק, וזאת אם עמדת הבנק ביחס אליהם לא תתקבל.

על יסוד חוות הדעת האמורה, עומד סכום ההפרשה בגין החקירה על 44.3 מיליון דולר ארה"ב (כ-161 מיליון שקלים חדשים). סכום זה חושב ביחס לנתונים אשר לגביהם חיוו היועצים המשפטיים של הבנק את דעתם, כי הם עשויים להיות רלוונטים וכן בהתאם לרכיבים שהם חיוו דעתם כי יש לקחת אותם בחשבון לצורך החישוב, לפי העניין: אמדן של סכום המס שהיו אמורים הלקוחות האמריקאים הקשורים באותם נתונים ("הלקוחות הרלוונטיים") לשלם לרשות המיסים בארצות הברית, ההכנסות שנצמחו לבנק מן הפעילות הבנקאית של הלקוחות הרלוונטיים ושיעור מן הנכסים הכספיים של הלקוחות הרלוונטיים. באשר לנתונים אשר קשורים לעסקי מזרחי שוויץ עם לקוחות אמריקאים, חושבה ההפרשה על בסיס חישוב הנסמך על הנחה תאורתית לפיה בנק מזרחי שוויץ נכלל בקטגוריה 2 בתוכנית השוויצרית.

יצוין, כי היועצים המשפטיים של הבנק חיוו את דעתם כי בשלב זה לא ניתן להעריך את ההפסד הפוטנציאלי שעלול להגרם לקבוצת הבנק בגין החקירה או את סכומי החשיפה של קבוצת הבנק המתייחסים לכך, או את טווח החשיפה. זאת, בין היתר, בשל כך שלפי ניסיונם המקצועי של עורכי הדין האמריקאים, לא ניתן להסיק מסקנות בנדון, אלא רק לאחר ניתוח מכלול המידע והנתונים שיימסרו, וכן בשל כך שכמפורט לעיל, הדיונים עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לגיבוש מתווה מתאים לקבוצת הבנק טרם החלו.

מאחר שכאמור לעיל, הדיונים עם משרד המשפטים בארצות הברית בכל הנוגע לגיבוש מתווה מתאים לקבוצת הבנק טרם החלו, הרי שיתכן שבעתיד יתברר שסכום ההפסד שיתממש יהיה גבוה משמעותית מסכום ההפרשה שנזקפה עד כה.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

ליום 31 במרץ 2017					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
1,632	-	-	-	-	1,632
חוזי forward					
18	-	-	-	18	-
חוזי אופציה אחרים:					
1,314	-	-	-	1,314	-
אופציות שנכתבו					
Swaps					
2,964	-	-	-	1,332	1,632
סך הכל					
1,314	-	-	-	1,314	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾					
101,964	31	-	95,638	200	6,095
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
390	-	40	350	-	-
אופציות שנכתבו					
386	-	40	346	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
11,859	-	-	11,859	-	-
אופציות שנכתבו					
11,051	-	49	11,002	-	-
אופציות שנקנו					
42,177	-	-	7,611	32,828	1,738
Swaps					
167,827	31	129	126,806	33,028	7,833
סך הכל					
20,894	-	-	-	19,268	1,626
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,125	-	-	1,125	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
22,416	6,828	8,008	7,580	-	-
אופציות שנכתבו					
22,416	6,828	8,008	7,580	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
100	-	50	-	50	-
אופציות שנכתבו					
164	-	41	-	123	-
אופציות שנקנו					
8,946	-	8,927	15	4	-
Swaps					
55,167	13,656	25,034	16,300	177	-
סך הכל					
4	-	-	-	4	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 במרץ 2017						
סך הכל	חוזי			חוזי ריבית		שקל - מדד אחר
	סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	מדד אחר	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
902	902	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
7,521	-	-	7,521	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
8,423	902	-	7,521	-	-	סך הכל
234,381	14,589	25,163	150,627	34,537	9,465	סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾						
27	-	-	-	9	18	שווי הוגן ברוטו חיובי
81	-	-	-	80	1	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾						
3,398	1	16	2,101	931	349	שווי הוגן ברוטו חיובי
3,590	1	-	2,193	1,206	190	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾						
527	-	411	115	1	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
471	-	374	97	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב						
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל						
3,956	5	427	2,216	941	367	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,956	5	427	2,216	941	367	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
1,575	4	202	1,016	170	183	
סך הכל						
4,143	2	374	2,290	1,286	191	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
4,143	2	374	2,290	1,286	191	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
2,309	1	364	1,615	283	46	

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 במרץ 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
1,851	-	-	-	-	1,851
חוזי forward					
56	-	-	-	56	-
חוזי אופציה אחרים:					
1,572	-	-	-	1,572	-
אופציות שנכתבו					
Swaps					
3,479	-	-	-	1,628	1,851
סך הכל					
1,572	-	-	-	1,572	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾					
98,470	28	-	90,796	1,000	6,646
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
2,207	-	85	2,122	-	-
אופציות שנכתבו					
911	-	85	826	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
12,146	-	-	12,146	-	-
אופציות שנכתבו					
11,946	-	-	11,946	-	-
אופציות שנקנו					
44,690	-	-	8,312	34,592	1,786
Swaps					
170,370	28	170	126,148	35,592	8,432
סך הכל					
20,964	-	-	-	19,447	1,517
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,527	-	-	1,527	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
20,022	-	14,963	5,059	-	-
אופציות שנכתבו					
20,022	-	14,963	5,059	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
1	-	1	-	-	-
אופציות שנכתבו					
1	-	1	-	-	-
אופציות שנקנו					
8,661	-	8,629	29	3	-
Swaps					
50,234	-	38,557	11,674	3	-
סך הכל					
3	-	-	-	3	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 במרץ 2016						
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית		
				שקל - מדד	אחר	
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט						
660	660	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב
15,082	-	-	15,082	-	-	חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
15,742	660	-	15,082	-	-	סך הכל
239,825	688	38,727	152,904	37,223	10,283	סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾						
54	-	-	-	-	54	שווי הוגן ברוטו חיובי
160	-	-	-	159	1	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾						
3,468	1	15	1,755	1,263	434	שווי הוגן ברוטו חיובי
4,162	1	-	2,343	1,599	219	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾						
400	-	323	77	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
554	-	488	66	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב						
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
סך הכל						
3,924	3	338	1,832	1,263	488	שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
3,924	3	338	1,832	1,263	488	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
1,279	3	257	642	223	154	
סך הכל						
4,878	3	488	2,409	1,758	220	שווי הוגן ברוטו שלילי
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
4,878	3	488	2,409	1,758	220	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
2,237	3	331	1,644	245	14	

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 2 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
2,196	-	-	-	-	2,196
חוזי forward					
חוזי אופציה אחרים:					
19	-	-	-	19	-
אופציות שנכתבו					
1,218	-	-	-	1,218	-
Swaps					
3,433	-	-	-	1,237	2,196
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
1,218	-	-	-	1,218	-
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾					
110,050	53	-	103,041	200	6,756
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
4	-	-	4	-	-
אופציות שנכתבו					
21	-	-	21	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
11,058	-	-	11,058	-	-
אופציות שנכתבו					
10,251	-	-	10,251	-	-
אופציות שנקנו					
41,972	-	-	8,256	31,906	1,810
Swaps					
173,356	53	-	132,631	32,106	8,566
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
19,536	-	-	-	17,889	1,647
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
1,148	-	-	1,148	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
20,786	2	14,194	6,590	-	-
אופציות שנכתבו					
20,786	2	14,194	6,590	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
41	-	41	-	-	-
אופציות שנכתבו					
227	-	27	-	200	-
אופציות שנקנו					
9,218	-	9,200	14	4	-
Swaps					
52,206	4	37,656	14,342	204	-
סך הכל					
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית					
4	-	-	-	4	-

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
882	882	-	-	-	-
4,024	-	-	4,024	-	-
4,906	882	-	4,024	-	-
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב					
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
סך הכל					
233,901	939	37,656	150,997	33,547	10,762
סך הכל סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים⁽¹⁾					
42	-	-	-	8	34
92	-	-	-	89	3
שווי הוגן ברוטו חיובי					
ב. נגזרים ALM⁽²⁾⁽¹⁾					
2,854	3	-	1,486	1,016	349
2,809	3	-	1,310	1,298	198
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
692	-	606	86	-	-
664	-	579	83	2	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
ד. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם הבנק מוטב					
4	4	-	-	-	-
1	1	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
שווי הוגן ברוטו שלילי					
סך הכל					
3,592	7	606	1,572	1,024	383
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
3,592	7	606	1,572	1,024	383
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
1,346	6	294	769	154	123
סך הכל					
3,566	4	579	1,393	1,389	201
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
3,566	4	579	1,393	1,389	201
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
1,705	3	564	894	231	13

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוברים בסך 8 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 31 במרץ 2017					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
3,956	1,225	17	7	2,523	184
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(1,709)	(45)	-	-	(1,664)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(592)	-	(12)	-	(580)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,655	1,180	5	7	279	184
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
2,937	1,418	-	209	1,021	289
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
(619)	(125)	-	-	(494)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
2,318	1,293	-	209	527	289
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
3,973	2,473	5	216	806	473
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
4,143	1,852	-	7	2,104	180
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(1,709)	(45)	-	-	(1,664)	-
מכשירים פיננסיים					
(262)	(11)	-	-	(251)	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,172	1,796	-	7	189	180
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ליום 31 במרץ 2016					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
3,924	1,057	-	30	2,671	166
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(2,191)	(64)	-	-	(2,127)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(241)	(32)	-	-	(209)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,492	961	-	30	335	166
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
2,709	1,157	-	146	1,406	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
(738)	(81)	-	-	(657)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
1,971	1,076	-	146	749	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
3,463	2,037	-	176	1,084	166
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
4,878	1,838	8	-	2,817	215
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(2,191)	(64)	-	-	(2,127)	-
מכשירים פיננסיים					
(516)	-	-	-	(516)	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,171	1,774	8	-	174	215
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(1) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 5 מיליוני שקלים חדשים.

(2) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים.

(3) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחשבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים		בנקים	בורסות
		דילרים/ ברוקרים			
3,592	1,099	-	14	2,264	215 ⁽¹⁾ יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
					סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,678)	(44)	-	-	(1,634)	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(538)	(38)	-	-	(500)	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,376	1,017	-	14	130	215 סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,615	965	-	152	1,353	145 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(681)	(134)	-	-	(547)	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,934	831	-	152	806	145 סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
3,310	1,848	-	166	936	360 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,566	1,193	29	14	2,115	215 יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,678)	(44)	-	-	(1,634)	מכשירים פיננסיים
(318)	-	(23)	-	(295)	בטחון במזומן ששועבד
1,570	1,149	6	14	186	215 סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) מתוך זה שוויו הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 8 מיליוני שקלים חדשים.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017 הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 4 מיליוני שקלים חדשים (בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2016 הוכרו הכנסות מקיטון הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 3 מיליוני שקלים חדשים, ובשנת 2016 הוכרו הכנסות מקיטון הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 14 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

ליום 31 במרץ 2017					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
					חוזי ריבית:
9,465	897	5,695	2,274	599	שקל - מדד
34,537	8,393	17,927	6,171	2,046	אחר
150,627	1,745	10,332	40,650	97,900	חוזי מטבע חוץ
25,163	-	95	7,240	17,828	חוזים בגין מניות
14,589	397	297	225	13,670	חוזי סחורות ואחרים
234,381	11,432	34,346	56,560	132,043	סך הכל
ליום 31 במרץ 2016					
					חוזי ריבית:
10,283	330	6,088	3,454	411	שקל - מדד
37,223	10,325	16,442	8,110	2,346	אחר
152,904	2,883	9,077	36,389	104,555	חוזי מטבע חוץ
38,727	-	10	5,470	33,247	חוזים בגין מניות
688	216	444	9	19	חוזי סחורות ואחרים
239,825	13,754	32,061	53,432	140,578	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016					
					חוזי ריבית:
10,762	866	6,458	1,386	2,052	שקל - מדד
33,547	8,534	17,150	5,055	2,808	אחר
150,997	2,186	9,704	46,200	92,907	חוזי מטבע חוץ
37,656	-	144	8,757	28,755	חוזים בגין מניות
939	422	243	229	45	חוזי סחורות ואחרים
233,901	12,008	33,699	61,627	126,567	סך הכל

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח. המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 12 לדוחות, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה". מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק). אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים – הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.
בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.
גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.
פעילות ניהול פיננסי אחרת – שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.
מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

חריגים לסיווג לקוחות עסקיים בהתאם למחזור פעילות

בהתאם לקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל מסווג הבנק לקוחות עסקיים למגזרי פעילות שלא על פי מחזור פעילותם במקרים הבאים:

- כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי וחבות הלקוח קטנה מ-80 אלפי שקלים חדשים, מסווג הלקוח למגזר הפעילות הפיקוחי המתאים לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק.

סיווג זה יעשה בהתאמה לקטגוריות מחזור ההכנסות לעיל כאשר סך הנכסים הפיננסיים יוכלו ב-10 לצורך סיווגים כאמור.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

- כאשר לדעת הבנק, מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף פעילותו וסך המאזן של הלקוח גדול מ-100 מיליוני שקלים חדשים, מסווג הבנק את הלקוח למגזר עסקים גדולים. סיווג באופן זה מבוצע למשל בענף הנדל"ן. כאשר סך המאזן נמוך מ-100 מיליוני שקלים חדשים ומחזור ההכנסות אינו מייצג כאמור, יסווג הלקוח, בדרך כלל, כדלקמן:
עסקים זעירים וקטנים - סך הנכסים במאזן הלקוח נמוך מ-50 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים בינוניים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-50 מיליוני שקלים וקטן מ-215 מיליוני שקלים חדשים.
עסקים גדולים - עסקים שסך הנכסים במאזן הלקוח גדול או שווה ל-215 מיליוני שקלים חדשים.

- המוצרים העיקריים המוצעים במסגרת מגזרי הפעילות השונים של הבנק הם:
 - **בנקאות ופיננסים** - מכלול השירותים הבנקאיים המוצעים ללקוחות פרטיים ולתאגידיים, לרבות ניהול חשבונות עובר-ושב וחח"ד, העמדת אשראי וערבויות לסוגיהם, קבלת פיקדונות, פעילות סחר חוץ (יבוא, יצוא, אשראי דוקומנטרי וכדומה), פעילות במכשירים נגזרים, לרבות מסחר במטבעות ובריבית ועוד.
 - **שוק ההון** - פעילות בניירות ערך עבור לקוחות בבורסות בארץ ובעולם, שירותי תפעול לקופות גמל והפצה של קרנות נאמנות (ניהול קופות גמל וקרנות נאמנות עד למכירתן), המשמשות אפיקי השקעה ללקוחות הבנק.
 - **כרטיסי אשראי** - מכלול המוצרים הפיננסיים והשירותים הבנקאיים הניתנים בקשר עם כרטיסי האשראי המונפקים ללקוחות הבנק על ידי חברות כרטיסי האשראי בארץ.
 - **משכנתאות** - הלוואות לדיור המובטחות במשכון דירת מגורים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות.
 - **בנייה ונדל"ן** - פעילות בנקאית מול חברות בתחום הנדל"ן, וכן שירותים בנקאיים ייחודיים בתחום הנדל"ן, לרבות מימון הקמת פרויקטים של נדל"ן בשיטת הליווי הסגור.

העקרונות על פיהן מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת הם כדלקמן:
הכנסות ריבית מאשראי והוצאות ריבית על פיקדונות מיוחסות ישירות ללקוח. בגין אשראי מיוחסת ללקוחות הוצאה בגובה עלות המקורות (מחיר המעבר), כנגד זיכוי בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. כל אחד מהמגזרים מחויב גם בפרמיה העודפת הגלומה בעלות גיוס מכשירי הון כשירים להלימות הון. זאת על פי ההון המיוחס לפעילותו. בגין פיקדונות מיוחסת ללקוחות הכנסה בגובה עלות המקורות, כנגד חיוב בין-מגזרי למגזר הניהול הפיננסי. מחירי המעבר לאשראי ופיקדונות דומים. כל אחד מהמגזרים מזוכה בגין ההון המיוחס לפעילותו, כנגד חיוב מגזר הניהול הפיננסי. צריכת ההון נמדדת על פי ההיקף הממוצע של נכסי הסיכון המנוהלים במגזר.
בחישוב נכסי הסיכון המיוחסים לכל מגזר, "מומרים" חשיפות אשראי חוץ מאזני לשווה ערך אשראי, לפי מקדמים שנקבעו בהוראות המדידה של הלימות הון.
בפעילות במכשירים נגזרים מיוחסת ללקוח רוחיות בגובה המרווח המגולם במחיר המכשיר הנגזר המצוטט ללקוח. רווחים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של הנגזרים מיוחסים לניהול הפיננסי.
רווחים והפסדים מהשקעות הבנק בניירות ערך ומפוזיציות אסטרטגיות מיוחסים לניהול הפיננסי.
הוצאות בגין הפסדי אשראי מיוחסות ישירות ללקוחות שבגינם היא בוצעה.
הכנסות מעמלות והכנסות אחרות משויכות ספציפית ללקוחות.
הוצאות שכר, אחזקת מבנים והוצאות אחרות המשויכות ספציפית לסניפי הבנק, מועמסות על לקוחות הסניף באמצעות מפתחות העמסה המביאים לידי ביטוי את נפח הפעילות של הלקוח ומספר הפעולות בחשבונו. בהמשך, מבוצעת התחשבות נוספת (בינמגזרית) במסגרתה מועמסות חלק מההוצאות הישירות של הסניף על הלקוחות ממגזרי הפעילות שאינם קמעונאיים.
ההתחשבות הבינמגזרית משקפת את העובדה שהסניף משרת גם לקוחות שאינם קמעונאיים. התחשבות זו מוצגת במסגרת ההוצאות/ההכנסות הבינמגזריות בביאור.
הוצאות השכר של עובדי המטה, הוצאות האחזקה וההוצאות האחרות שאינן מתייחסות ספציפית לסניפים, מועמסות על הלקוחות לפי בסיסי העמסה המביאים בחשבון את חלקה היחסי של הוצאה למגזר.
לעיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות למגזר פעילות ספציפי ועיתים ניתן לייחס הוצאות מטה מסוימות בהתאם להערכה קיימת על חלוקת המשאבים המוקצית לכל מגזר.
כאשר לא ניתן לייחס את הוצאת המטה, הן תועמסנה לפי שקלול של נפח ופעולות מחשב כאמור לעיל. במסגרת הזו, הוצאות המחשב הנוגעות באופן ישיר למגזרי פעילות ספציפיים מיוחסות לאותם המגזרים, והוצאות מחשב אחרות מועמסות על מגזרי הפעילות לפי מספר עובדים.
ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות יוחסה באופן יחסי ללקוחות לפי שיעור המס האפקטיבי, ובהתחשב בהשפעות מס המתייחסות למגזרים מסוימים ולא לכלל פעילות הבנק.
התשואה להון מחושבת כיחס שבין הרווח הנקי לבין ההון העצמי המיוחס. ההון העצמי מיוחס על בסיס נכסי הסיכון הממוצעים של הלקוחות.
יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שיוכו ספציפית ללקוחות.
הרכוש הקבוע מיוחס בהתאם למפתחות העמסה מתאימים.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות פיקוחיים
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		מזה:			הלוואות		
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר		
215	-	861	6	214	647	הכנסות ריבית מחיצוניים	
12	23	84	-	84	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
203	(23)	777	6	130	647	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
2	37	(178)	(1)	164	(342)	הכנסות ריבית, נטו בינגזרי	
205	14	599	5	294	305	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
80	2	171	34	134	37	סך עמלות והכנסות אחרות	
80	2	171	34	134	37	סך הכנסות שאינן מריבית	
285	16	770	39	428	342	סך הכנסות	
32	-	24	-	24	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
151	12	505	5	376	129	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(1)	-	1	-	1	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינגזרי	
150	12	506	5	377	129	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
103	4	240	34	27	213	רווח לפני מיסים	
38	1	88	12	10	78	הפרשה למיסים על הרווח	
65	3	152	22	17	135	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	
65	3	152	22	17	135	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(9)	-	(9)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
65	3	143	22	8	135	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
15,356	72	149,027	3,427	33,362	115,665	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
15,356	72	134,419	3,411	18,754	115,665	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
15,894	99	135,281	3,821	19,285	115,996	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
304	-	103	-	66	37	יתרת חובות פגומים	
38	-	925	-	25	900	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
17,022	11,080	76,204	3,427	76,204	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
17,022	11,072	71,924	-	71,924	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
17,288	11,211	72,500	-	72,500	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
14,164	33	80,655	1,647	16,971	63,684	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
14,365	43	81,170	1,680	17,049	64,121	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,716	2,347	46,114	-	39,408	6,706	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
184	-	496	5	199	297	מרווח מפעילות מתן אשראי	
18	14	93	-	93	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
3	-	10	-	2	8	אחר	
205	14	599	5	294	305	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
1,356	53	1,303	31	11	135	50
329	12	317	97	70	25	6
1,027	41	986	(66)	(59)	110	44
-	(3)	3	53	86	(1)	4
1,027	38	989	(13)	27	109	48
(1)	2	(3)	(3)	-	-	-
369	10	359	41	19	31	15
368	12	356	38	19	31	15
1,395	50	1,345	25	46	140	63
49	1	48	(1)	(2)	(2)	(3)
823	19	804	44	34	35	23
-	-	-	(1)	1	-	-
823	19	804	43	35	35	23
523	30	493	(17)	13	107	43
192	11	181	(6)	5	39	16
331	19	312	(11)	8	68	27
(1)	-	(1)	(1)	-	-	-
330	19	311	(12)	8	68	27
(9)	-	(9)	-	-	-	-
321	19	302	(12)	8	68	27
229,512	10,794	218,718	32,683	3,111	13,549	4,920
34	-	34	34	-	-	-
173,970	3,080	170,890	-	2,983	13,140	4,920
174,533	3,164	171,369	-	2,561	12,542	4,992
668	1	667	-	-	196	64
985	-	985	-	-	10	12
216,006	8,722	207,284	30,058	37,573	28,273	7,074
178,274	5,352	172,922	-	37,573	28,263	7,068
180,722	5,459	175,263	-	38,759	28,706	6,799
132,843	3,459	129,384	5,124	3,035	20,369	6,004
133,783	3,526	130,257	4,972	3,228	20,391	6,088
252,223	-	252,223	11,520	149,084	25,717	3,725
849	26	823	-	10	93	40
164	3	161	-	16	14	6
14	9	5	(13)	1	2	2
1,027	38	989	(13)	27	109	48

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות פיקוחיים
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		מזה:					
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר	הלוואות	
202	-	416	6	182	234	הכנסות ריבית מחיצוניים	
5	12	24	-	24	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
197	(12)	392	6	158	234	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
(8)	23	121	(1)	98	23	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
189	11	513	5	256	257	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
77	4	169	34	130	39	סך עמלות והכנסות אחרות	
77	4	169	34	130	39	סך הכנסות שאינן מריבית	
266	15	682	39	386	296	סך הכנסות	
24	-	3	-	12	(9)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
148	9	478	7	364	114	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(15)	2	(27)	(2)	(27)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
133	11	451	5	337	114	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
109	4	228	34	37	191	רווח לפני מיסים	
44	2	93	14	15	78	הפרשה למיסים על הרווח	
65	2	135	20	22	113	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות -	
65	2	135	20	22	113	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(8)	-	(8)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
65	2	127	20	14	113	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
14,469	223	138,845	3,222	31,876	106,969	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
14,469	66	124,177	3,222	17,208	106,969	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
14,577	61	125,305	3,248	17,278	108,027	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
282	-	106	-	79	27	יתרת חובות פגומים	
37	-	896	-	33	863	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
13,802	10,507	70,418	3,222	70,418	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
13,802	10,353	67,196	-	67,196	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
13,671	10,618	67,678	-	67,678	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
12,625	24	74,455	1,552	15,292	59,163	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
13,083	17	75,055	1,553	15,491	59,564	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
14,007	1,706	43,429	-	37,594	5,835	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
174	-	427	5	175	252	מרווח מפעילות מתן אשראי	
12	11	81	-	81	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
3	-	5	-	-	5	אחר	
189	11	513	5	256	257	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
868	43	825	24	11	124	48
108	8	100	2	32	22	3
760	35	725	22	(21)	102	45
-	(2)	2	(183)	47	4	(2)
760	33	727	(161)	26	106	43
67	5	62	62	-	-	-
454	8	446	⁽³⁾ 119	25	37	15
521	13	508	181	25	37	15
1,281	46	1,235	20	51	143	58
3	1	2	(1)	7	(29)	(2)
779	20	759	77	21	18	8
-	-	-	1	10	17	12
779	20	759	78	31	35	20
499	25	474	(57)	13	137	40
203	10	193	(23)	5	56	16
296	15	281	(34)	8	81	24
-	-	-	-	-	-	-
296	15	281	(34)	8	81	24
(8)	-	(8)	-	-	-	-
288	15	273	(34)	8	81	24
215,563	8,939	206,624	32,422	2,384	13,491	4,790
36	-	36	36	-	-	-
161,971	3,038	158,933	-	2,176	13,255	4,790
163,451	3,213	160,238	-	2,141	13,293	4,861
852	6	846	-	9	387	62
934	-	934	-	-	-	1
203,016	8,418	194,598	32,404	34,583	26,883	6,001
163,019	4,423	158,596	-	34,583	26,661	6,001
165,001	4,631	160,370	-	34,054	28,167	6,182
129,471	3,620	125,851	5,312	3,050	24,273	6,112
129,453	3,717	125,736	5,246	2,915	23,280	6,140
219,984	-	219,984	25	139,001	18,348	3,468
762	20	742	-	11	92	38
142	4	138	-	15	14	5
(144)	9	(153)	(161)	-	-	-
760	33	727	(161)	26	106	43

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות פיקוחיים
 לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל							
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית					
		מזה:					
		סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	לדיר	הלוואות	
817	1	3,482	23	806	2,676	הכנסות ריבית מחיצוניים	
45	101	378	-	378	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
772	(100)	3,104	23	428	2,676	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	
9	147	(920)	(5)	656	(1,576)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	
781	47	2,184	18	1,084	1,100	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
313	10	677	143	523	154	סך עמלות והכנסות אחרות	
313	10	677	143	523	154	סך הכנסות שאינן מריבית	
1,094	57	2,861	161	1,607	1,254	סך הכנסות	
114	1	104	1	91	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
611	40	1,957	28	1,492	465	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(44)	5	(77)	(8)	(77)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
567	45	1,880	20	1,415	465	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
413	11	877	140	101	776	רווח לפני מיסים	
161	4	341	54	39	302	הפרשה למיסים על הרווח	
252	7	536	86	62	474	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות -	
252	7	536	86	62	474	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
-	-	(42)	-	(42)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
252	7	494	86	20	474	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
14,772	113	143,277	3,537	32,665	110,612	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
14,772	73	128,573	3,537	17,961	110,612	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
15,387	82	133,831	3,731	19,140	114,691	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
312	-	97	-	70	27	יתרת חובות פגומים	
52	-	879	-	26	853	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
14,955	10,647	72,674	3,537	72,674	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
14,955	10,637	69,137	-	69,137	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
15,738	11,167	71,334	-	71,334	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	
13,345	20	76,785	1,642	15,935	60,850	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾	
13,962	24	80,139	1,615	16,892	63,247	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾	
13,224	2,074	45,268	-	39,164	6,104	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾	
פיצול הכנסות ריבית נטו:							
709	1	1,833	18	760	1,073	מרווח מפעילות מתן אשראי	
54	46	322	-	322	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
18	-	29	-	2	27	אחר	
781	47	2,184	18	1,084	1,100	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 92 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות ישראל				
5,311	195	5,116	64	53	499	200
1,533	36	1,497	507	308	133	25
3,778	159	3,619	(443)	(255)	366	175
-	(5)	5	317	362	78	12
3,778	154	3,624	(126)	107	444	187
295	4	291	291	-	-	-
1,567	31	1,536	⁽³⁾ 239	82	147	68
1,862	35	1,827	530	82	147	68
5,640	189	5,451	404	189	591	255
200	1	199	(1)	(1)	(29)	11
3,299	74	3,225	354	114	92	57
-	-	-	2	25	50	39
3,299	74	3,225	356	139	142	96
2,141	114	2,027	49	51	478	148
833	44	789	19	20	186	58
1,308	70	1,238	30	31	292	90
-	-	-	-	-	-	-
1,308	70	1,238	30	31	292	90
(42)	-	(42)	-	-	-	-
1,266	70	1,196	30	31	292	90
216,835	10,181	206,654	27,231	2,872	13,527	4,862
35	-	35	35	-	-	-
167,404	3,195	164,209	-	2,858	13,071	4,862
172,779	3,250	169,529	-	2,629	12,731	4,869
681	1	680	-	-	205	66
958	-	958	-	-	6	21
203,886	8,824	195,062	26,836	35,340	28,061	6,549
169,446	4,770	164,676	-	35,337	28,061	6,549
178,252	5,249	173,003	-	35,964	31,422	7,378
131,117	3,552	127,565	5,414	2,964	22,731	6,306
131,902	3,392	128,510	5,276	2,842	20,347	5,920
228,542	-	228,542	248	141,469	22,572	3,687
3,220	92	3,128	-	46	378	161
572	11	561	-	61	55	23
(14)	51	(65)	(126)	-	11	3
3,778	154	3,624	(126)	107	444	187

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר המפקח על הבנקים, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים לעיל.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים קטנים, המתאפיינים בהיקף חבות נמוך מ-6 מיליון שקלים חדשים, במחזור מכירות נמוך מ-30 מיליון שקלים חדשים וביתרת נכסים נזילים נמוכה מ-10 מיליון שקלים חדשים. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקף נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שישה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. לקוחות עסקיים משויכים לסקטור עסקים בעיקר על פי תבחינים הכוללים היקף חבות שבין 6 ל-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות בין 30 לבין 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בין 10 לבין 40 מיליון שקלים חדשים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. התבחינים שעל פיהם מתקבלת החלטה לשיוך לקוח לסקטור תאגידי כוללים היקף חבות הגבוה מ-25 מיליון שקלים חדשים, מחזור מכירות מעל 120 מיליון שקלים חדשים, או יתרת נכסים נזילים בהיקף של למעלה מ-40 מיליון שקלים חדשים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
1,027	(103)	148	39	145	(4)	593	209	מחיצונים
-	101	51	3	13	22	(331)	141	בינמגזרי
1,027	(2)	199	42	158	18	262	350	סך הכל הכנסות ריבית נטו
(1)	(8)	6	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
369	49	55	12	69	15	37	132	עמלות והכנסות אחרות
1,395	39	260	54	227	33	299	483	סך הכנסות
49	(1)	(4)	-	32	-	-	22	הוצאות בגין הפסדי אשראי
823	72	76	30	135	23	106	381	הוצאות תפעוליות ואחרות
523	(32)	188	24	60	10	193	80	רווח לפני מס
192	(12)	69	9	22	4	71	29	הפרשה למסים על הרווח
331	(20)	119	15	38	6	122	51	רווח לאחר מיסים
(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
330	(21)	119	15	38	6	122	51	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(9)	-	-	-	-	-	-	(9)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
321	(21)	119	15	38	6	122	42	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.4%	-	15.8%	12.4%	17.8%	37.3%	8.1%	10.6%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
172,839	-	23,013	4,544	10,724	865	110,936	22,757	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
178,274	10,068	56,445	6,195	17,992	9,046	-	78,528	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
229,512	48,934	28,850	4,595	10,819	1,546	111,211	23,557	יתרה ממוצעת של נכסים
132,843	5,793	31,447	4,993	8,963	719	61,345	19,583	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 2017).

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
 לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
760	9	156	42	146	6	195	206	מחיצוניים
-	(145)	20	-	-	12	20	93	בינמגזרי
760	(136)	176	42	146	18	215	299	סך הכל הכנסות ריבית נטו
67	62	3	-	-	-	-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
454	⁽³⁾ 122	65	13	64	15	37	138	עמלות והכנסות אחרות
1,281	48	244	55	210	33	252	439	סך הכנסות
3	(1)	(32)	4	28	1	(9)	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
779	104	76	27	123	21	89	339	הוצאות תפעוליות ואחרות
499	(55)	200	24	59	11	172	88	רווח לפני מס
203	(22)	81	10	24	4	70	36	הפרשה למסים על הרווח
296	(33)	119	14	35	7	102	52	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
296	(33)	119	14	35	7	102	52	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(8)	-	-	-	-	-	-	(8)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
288	(33)	119	14	35	7	102	44	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.0%	-	14.8%	13.3%	20.2%	31.1%	7.7%	11.7%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
160,520	-	21,599	4,539	9,998	1,041	102,485	20,858	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
164,546	12,518	50,683	5,538	14,109	8,210	-	73,489	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
215,563	49,054	26,051	4,664	10,182	1,875	102,833	20,904	יתרה ממוצעת של נכסים
129,471	5,161	35,931	4,914	7,481	888	57,001	18,095	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 78 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית משכנתאות פרטית	משקי בית אחרים	
הכנסות ריבית נטו:								
3,778	(669)	580	158	544	(5)	2,461	709	מחיצוניים
-	605	186	6	61	78	(1,518)	582	בינמגזרי
3,778	(64)	766	164	605	73	943	1,291	סך הכל הכנסות ריבית נטו
295	223	(16)	-	-	-	-	88	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,567	⁽³⁾ 250	257	49	259	60	149	543	עמלות והכנסות אחרות
5,640	409	1,007	213	864	133	1,092	1,922	סך הכנסות
200	(1)	(14)	5	120	(2)	11	81	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,299	443	321	118	516	95	384	1,422	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,141	(33)	700	90	228	40	697	419	רווח לפני מס
833	(13)	272	35	89	16	271	163	הפרשה למסים על הרווח
1,308	(20)	428	55	139	24	426	256	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
1,308	(20)	428	55	139	24	426	256	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(42)	-	-	-	-	-	-	(42)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,266	(20)	428	55	139	24	426	214	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
10.2%	0.0%	12.9%	11.6%	17.1%	30.2%	7.2%	10.4%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
171,341	-	21,587	4,612	10,749	820	109,878	23,695	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
169,469	10,283	54,370	5,665	15,139	8,429	-	75,583	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
216,835	43,228	27,569	4,613	10,446	1,765	106,421	22,793	יתרה ממוצעת של נכסים
131,117	5,408	34,446	4,964	8,181	820	58,656	18,642	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

- (1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
(3) כולל רווחי הון במסגרת ההכנסות האחרות של 92 מיליוני שקלים חדשים לפני מס, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ג. השפעת ייחוס הוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי על מגזרי הפעילות

אילו היו מיוחסות ההוצאות הנוגעות לחקירת משרד המשפטים האמריקאי למגזר בנקאות פרטית ולפעילות חוץ לארץ (ולא למגזר ניהול פיננסי, כפי שייחס הבנק), על פי הגישה הפיקוחית, תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון הראשון של שנת 2017 היו מסתכמות בהפסד של 56 מיליוני שקלים חדשים, ובהפסד של 7 מיליוני שקלים חדשים לרבעון הראשון של שנת 2016.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית על פי הגישה הפיקוחית לשנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 52 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי על פי הגישה הפיקוחית לרבעון הראשון של שנת 2017 היו מסתכמות ברווח של 47 מיליוני שקלים חדשים, ולרבעון הראשון של שנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 19 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי על פי הגישה הפיקוחית לשנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 89 מיליוני שקלים חדשים. תוצאות פעילות חוץ לארץ על פי הגישה הפיקוחית לרבעון הראשון של שנת 2017 היו ללא שינוי וברבעון הראשון של שנת 2016 היו מסתכמות ברווח 9 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות פעילות חוץ לארץ על פי הגישה הפיקוחית לשנת 2016 היו ללא שינוי.

בהתאם לגישת ההנהלה, תוצאות מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון הראשון של שנת 2017 היו מסתכמות בהפסד של 4 מיליוני שקלים חדשים, ובהפסד של 9 מיליוני שקלים חדשים לרבעון הראשון של שנת 2016.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית בהתאם לגישת ההנהלה לשנת 2016 היו מסתכמות בהפסד של 34 מיליוני שקלים חדשים.

תוצאות מגזר ניהול פיננסי בהתאם לגישת ההנהלה לרבעון הראשון של שנת 2017 היו מסתכמות בהפסד של 11 מיליוני שקלים חדשים ובהפסד של 17 מיליוני שקלים חדשים לרבעון הראשון של שנת 2016.

תוצאות מגזר בנקאות פרטית בהתאם לגישת ההנהלה לשנת 2016 היו מסתכמות ברווח של 63 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
724	615	208	1,547	2	1,549
26	-	24	50	(1)	49
(37)	(3)	(30)	(70)	-	(70)
17	-	14	31	-	31
(20)	(3)	(16)	(39)	-	(39)
730	612	216	1,558	1	1,559
85	-	8	93	-	93

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016					
700	614	192	1,506	3	1,509
-	(9)	13	4	(1)	3
(49)	(2)	(33)	(84)	-	(84)
22	-	16	38	-	38
(27)	(2)	(17)	(46)	-	(46)
673	603	188	1,464	2	1,466
78	-	8	86	-	86

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 במרץ 2017					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
29,964	36	553	30,553	3,087	33,640
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,754	116,304	17,922	143,980	-	143,980
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,053	115,650	-	116,703	-	116,703
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
39,718	(2)116,340	18,475	174,533	3,087	177,620
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
537	2	20	559	1	560
שנבדקו על בסיס פרטני					
108	610	188	906	-	906
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
5	610	-	615	-	615
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
645	612	208	1,465	1	1,466
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
31 במרץ 2016					
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
29,574	27	778	30,379	4,599	34,978
שנבדקו על בסיס פרטני					
(4)9,098	108,296	(4)15,678	133,072	-	133,072
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,130	107,716	-	108,846	-	108,846
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
38,672	(2)108,323	16,456	163,451	4,599	168,050
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
509	1	18	528	2	530
שנבדקו על בסיס פרטני					
(4)86	602	(4)162	850	-	850
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
4	602	-	606	-	606
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
595	603	180	1,378	2	1,380
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
31 בדצמבר 2016					
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
29,972	27	725	30,724	2,839	33,563
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,634	114,959	17,462	142,055	-	142,055
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,243	114,373	-	115,616	-	115,616
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
39,606	(2)114,986	18,187	172,779	2,839	175,618
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
518	2	7	527	2	529
שנבדקו על בסיס פרטני					
108	613	190	911	-	911
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
5	613	-	618	-	618
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
626	615	197	1,438	2	1,440
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 5,844 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 5,467, ליום 31 בדצמבר 2016 - 5,731 מיליוני שקלים חדשים).
 (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 406 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 376 ליום 31 בדצמבר 2016 - 401 מיליוני שקלים חדשים).
 (4) סוג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 במרץ 2017						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
23	13	10,537	92	43	10,402	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
6	-	1,998	70	7	1,921	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	2,953	17	309	2,627	שרותים פיננסיים
96	48	21,171	383	512	20,276	מסחרי - אחר
128	61	36,659	562	871	35,226	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 373	⁽⁷⁾ 900	115,996	36	⁽⁷⁾ 900	115,060	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
97	24	18,213	66	113	18,034	אנשים פרטיים - אחר
598	985	170,868	664	1,884	168,320	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	262	-	-	262	בנקים בישראל
-	-	1	-	-	1	ממשלת ישראל
598	985	171,131	664	1,884	168,583	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
-	-	1,584	1	-	1,583	בינוי ונדל"ן
1	-	1,475	3	-	1,472	מסחרי אחר
1	-	3,059	4	-	3,055	סך הכל מסחרי
-	-	606	-	-	606	אנשים פרטיים
1	-	3,665	4	-	3,661	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	2,513	-	-	2,513	בנקים בחוץ לארץ
-	-	311	-	-	311	ממשלות בחוץ לארץ
1	-	6,489	4	-	6,485	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
599	985	174,533	668	1,884	171,981	סך הכל ציבור
-	-	2,775	-	-	2,775	סך הכל בנקים
-	-	312	-	-	312	סך הכל ממשלות
599	985	177,620	668	1,884	175,068	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 38 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 126 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,374 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 במרץ 2016						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
24	8	8,840	87	71	8,682	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
51	-	2,197	125	3	2,069	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
261	1	3,639	20	11	3,608	שרותים פיננסיים
138	29	20,793	501	261	20,031 ⁽⁹⁾	מסחרי - אחר
474	38	35,469	733	346	34,390	סך הכל מסחרי
315 ⁽⁶⁾	877 ⁽⁷⁾	107,991	27	877 ⁽⁷⁾	107,087	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
89	19	16,120	79	106	15,935 ⁽⁹⁾	אנשים פרטיים - אחר
878	934	159,580	839	1,329	157,412	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	229	-	-	229	בנקים בישראל
-	-	1	-	-	1	ממשלת ישראל
878	934	159,810	839	1,329	157,642	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,704	4	-	1,700	בינוי ונדל"ן
8	-	1,502	9	2	1,491	מסחרי אחר
8	-	3,206	13	2	3,191	סך הכל מסחרי
-	-	665	-	-	665	אנשים פרטיים
8	-	3,871	13	2	3,856	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	4,047	-	-	4,047	בנקים בחוץ לארץ
-	-	322	-	-	322	ממשלות בחוץ לארץ
8	-	8,240	13	2	8,225	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
886	934	163,451	852	1,331	161,268	סך הכל ציבור
-	-	4,276	-	-	4,276	סך הכל בנקים
-	-	323	-	-	323	סך הכל ממשלות
886	934	168,050	852	1,331	165,867	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 34 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 161 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,374 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

1.א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
18	10	10,150	106	38	10,006	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
4	-	2,096	78	2	2,016	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	1	3,484	17	311	3,156	שרותים פיננסיים
74	68	20,596	379	490	19,727	מסחרי - אחר
102	79	36,326	580	841	34,905	סך הכל מסחרי
407 ⁽⁶⁾	853 ⁽⁷⁾	114,691	27	853 ⁽⁷⁾	113,811	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
64	26	17,913	70	115	17,728	אנשים פרטיים - אחר
573	958	168,930	677	1,809	166,444	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	275	-	-	275	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
573	958	169,205	672	1,809	166,719	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,654	1	-	1,653	בינוי ונדל"ן
-	-	1,626	3	-	1,623	מסחרי אחר
-	-	3,280	4	-	3,276	סך הכל מסחרי
-	-	569	-	-	569	אנשים פרטיים
-	-	3,849	4	-	3,845	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	2,234	-	-	2,234	בנקים בחוץ לארץ
-	-	330	-	-	330	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	6,413	4	-	6,409	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
573	958	172,779	681	1,809	170,289	סך הכל ציבור
-	-	2,509	-	-	2,509	סך הכל בנקים
-	-	330	-	-	330	סך הכל ממשלות
573	958	175,618	681	1,809	173,128	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשללו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.2.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 31 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 125 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,544 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

1. ב. איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן ממוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור פיגור.

הלוואות לדיור

מצב הפיגור של הלוואות לדיור מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני.

מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיור נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים.

להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

31 במרץ 2017						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	38,281	115,404	18,296	312	2,775	175,068
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	871	900	113	-	-	1,884
חובות פגומים	566	36	66	-	-	668
סך הכל	39,718	116,340	18,475	312	2,775	177,620

31 במרץ 2016						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	37,578 ⁽²⁾	107,419	16,271 ⁽²⁾	323	4,276	165,867
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	348	877	106	-	-	1,331
חובות פגומים	746	27	79	-	-	852
סך הכל	38,672	108,323	16,456	323	4,276	168,050

31 בדצמבר 2016						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים	38,181	114,106	18,002	330	2,509	173,128
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽¹⁾	841	853	115	-	-	1,809
חובות פגומים	584	27	70	-	-	681
סך הכל	39,606	114,986	18,187	330	2,509	175,618

(1) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרץ 2017					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
176	92	31	14	61	בינוי ונדל"ן - בינוי
237	70	18	-	52	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
35	17	8	6	9	שרותים פיננסיים
474	383	112	115	271	מסחרי - אחר
922	562	169	135	393	סך הכל מסחרי
36	36	20	2	16	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
69	66	45	13	21	אנשים פרטיים - אחר
1,027	664	234	150	430	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,027	664	234	150	430	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
1	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
3	3	-	-	3	מסחרי אחר
4	4	-	-	4	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
4	4	-	-	4	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
4	4	-	-	4	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,031	668	234	150	434	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,031	668	234	150	434	סך הכל
מזה:					
	589	188	150	401	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	149	28	10	121	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 במרץ 2016					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
194	87	18	14	69	בינוי ונדל"ן - בינוי
278	125	17	12	108	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
59	20	9	7	11	שרותים פיננסיים
557	501	104	94	397	מסחרי - אחר
1,088	733	148	127	585	סך הכל מסחרי
27	27	17	1	10	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
87	79	56	12	23	אנשים פרטיים - אחר
1,202	839	221	140	618	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,202	839	221	140	618	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
6	4	-	-	4	בינוי ונדל"ן
6	9	-	-	9	מסחרי אחר
12	13	-	-	13	סך הכל מסחרי
3	-	-	-	-	אנשים פרטיים
15	13	-	-	13	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
15	13	-	-	13	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,217	852	221	140	631	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,217	852	221	140	631	סך הכל
מזה:					
	696	163	134	533	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	217	63	19	154	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2016					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
185	106	45	14	61	בינוי ונדל"ן - בינוי
242	78	23	1	55	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
28	17	8	5	9	שרותים פיננסיים
485	379	110 ⁽⁴⁾	112	269 ⁽⁴⁾	מסחרי - אחר
940	580	186	132	394	סך הכל מסחרי
27	27	11	2	16	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
75	70	47	10	23	אנשים פרטיים - אחר
1,042	677	244	144	433	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,042	677	244	144	433	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
1	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
3	3	-	-	3	מסחרי אחר
4	4	-	-	4	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
4	4	-	-	4	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
4	4	-	-	4	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,046	681	244	144	437	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,046	681	244	144	437	סך הכל
מזה:					
	602	195	144	407	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	148	58	7	90	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.
 (4) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

31 במרץ 2016			31 במרץ 2017			
מזה:	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	1	85	-	-	99	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	125	-	-	74	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	18	-	-	17	שרותים פיננסיים
2	2	489	2	2	382	מסחרי - אחר
3	3	717	2	2	572	סך הכל מסחרי
-	-	26	-	-	32	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1	1	80	1	1	68	אנשים פרטיים - אחר
4	4	823	3	3	672	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4	4	823	3	3	672	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	5	-	-	1	בינוי ונדל"ן
-	-	9	-	-	3	מסחרי אחר
-	-	14	-	-	4	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	14	-	-	4	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	14	-	-	4	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
4	4	837	3	3	676	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4	4	837	3	3	676	סך הכל ⁽⁴⁾

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 16 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2016 - 16 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרץ 2017				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
13	-	-	-	13
				בינוי ונדל"ן - בינוי
49	-	1	-	48
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	-	-	3
				שרותים פיננסיים
37	6	-	-	31
				מסחרי - אחר
102	6	1	-	95
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
47	23	1	-	23
				אנשים פרטיים - אחר
149	29	2	-	118
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-
				בנקים בישראל
-	-	-	-	-
				ממשלת ישראל
149	29	2	-	118
				סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
				בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-
				מסחרי אחר
-	-	-	-	-
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים
-	-	-	-	-
				סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				סך הכל פעילות בחוץ לארץ
149	29	2	-	118
				סך הכל ציבור
-	-	-	-	-
				סך הכל בנקים
-	-	-	-	-
				סך הכל ממשלות
149	29	2	-	118
				סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 במרץ 2016					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית יותר	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
20	-	-	-	20	בינוי ונדל"ן - בינוי
102	1	-	-	101	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	1	-	-	3	שרותים פיננסיים
38	6	-	-	32	מסחרי - אחר
164	8	-	-	156	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
51	28	1	-	22	אנשים פרטיים - אחר
215	36	1	-	178	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
215	36	1	-	178	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
2	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
2	1	-	-	1	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
2	1	-	-	1	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
2	1	-	-	1	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
217	37	1	-	179	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
217	37	1	-	179	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש – המשך

31 בדצמבר 2016				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
13	-	-	-	13
				בינוי ונדל"ן - בינוי
51	1	-	-	50
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	-	-	3
				שרותים פיננסיים
34	2	-	-	32
				מסחרי - אחר
101	3	-	-	98
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
46	24	-	-	22
				אנשים פרטיים - אחר
147	27	-	-	120
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-
				בנקים בישראל
-	-	-	-	-
				ממשלת ישראל
147	27	-	-	120
				סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
1	1	-	-	-
				בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-
				מסחרי אחר
1	1	-	-	-
				סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-
				אנשים פרטיים
1	1	-	-	-
				סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-
				ממשלות בחוץ לארץ
1	1	-	-	-
				סך הכל פעילות בחוץ לארץ
148	28	-	-	120
				סך הכל ציבור
-	-	-	-	-
				סך הכל בנקים
-	-	-	-	-
				סך הכל ממשלות
148	28	-	-	120
				סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 במרץ 2017, לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾						
31 במרץ 2016			31 במרץ 2017			
יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מס' חוזים	
רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש		
1	1	5	1	1	9	פעילות לווים בישראל
-	-	2	-	-	2	ציבור - מסחרי
-	-	3	-	-	1	בינוי ונדל"ן - בינוי
4	4	30	4	4	42	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	5	40	5	5	54	שרותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
8	9	177	9	9	199	סך הכל מסחרי
13	14	217	14	14	253	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
13	14	217	14	14	253	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
13	14	217	14	14	253	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
13	14	217	14	14	253	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) נכלל בחובות פגומים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
31 במרץ 2016		31 במרץ 2017	
יתרת חוב רשומה			
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה מס' חוזים	מס' חוזים
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
-	3	-	5
-	-	-	-
-	-	-	-
2	26	-	8
2	29	-	13
-	-	-	-
2	65	1	36
4	94	1	49
-	-	-	-
-	-	-	-
4	94	1	49
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
4	94	1	49
-	-	-	-
-	-	-	-
4	94	1	49

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

מאוחד

31 במרץ 2017					
סיכון אשראי חוץ מאזני		יתרת הלוואות לדיור			
סך הכל	מזה:	מזה:	סך הכל		
	ריבית משתנה	בולט / בלון			
3,772	47,454	2,644	73,612	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,455	28,059	464	42,512	מעל 60%	
1,247	159	3	216		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
6,474	75,672	3,111	116,340		סך הכל
31 במרץ 2016					
4,243	44,294	2,249	67,082	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
2,217	28,021	441	41,126	מעל 60%	
1,483	89	2	115		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
7,943	72,404	2,692	108,323		סך הכל
31 בדצמבר 2016					
3,621	46,751	2,499	72,138	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
1,446	28,299	470	42,672	מעל 60%	
1,083	133	2	176		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
6,150	75,183	2,971	114,986		סך הכל

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. מידע בדבר מכירות ורכישות של חובות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016	
מסחרי	לדיור	אחר	סך הכל
90	-	128	218
161	730	-	891
-	-	-	-
-	-	-	503

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף השנה

31 במרץ		31 בדצמבר		31 במרץ	
2017	2016	2017	2016	2017	2016
יתרה ⁽¹⁾ הפרשה להפסדי אשראי					
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות					
17,922	17,045	16,688	20	29	26
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
12,318	12,361	12,461	8	6	7
- ערבויות לרוכשי דירות					
- התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי					
11,501	12,971	10,651	14	3	13
שאושר ועדיין לא ניתן					
- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי					
7,579	8,047	7,559	4	5	7
שלא נוצלו					
6,499	4,849	5,797	4	1	4
- התחייבויות להוצאת ערבויות					
5,153	4,559	4,869	23	15	22
- ערבויות והתחייבויות אחרות ⁽³⁾					
2,048	2,308	2,606	19	26	29
- ערבויות להבטחת אשראי					
389	488	384	1	1	1
- אשראי תעודות					

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
 (2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 59 מיליוני שקלים חדשים. (ב-31 במרץ 2016 וב-31 בדצמבר 2016 סך של 112 מיליוני שקלים חדשים ו-38 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה).
 לפרטים נוספים ראה ביאור 2.ג.2. וביאור 27.ב. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרץ 2017

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבעי ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
41,683	-	249	182	2,450	121	38,681	מזומנים ופיקדונות בבנקים
11,791	93	-	515	4,417	773	5,993	ניירות ערך
46	-	-	-	-	6	40	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
173,068	-	1,650	1,802	6,614	49,387	113,615	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
312	-	-	180	132	-	-	אשראי לממשלות
33	(2)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,550	1,550	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,951	-	38	93	389	348	3,083	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,550	45	16	15	66	405	1,003	נכסים אחרים
234,071	1,773	1,953	2,787	14,068	51,040	162,450	סך כל הנכסים
התחייבויות							
180,722	-	2,529	4,897	28,208	17,538	127,550	פיקדונות הציבור
1,474	-	25	63	1,118	17	251	פיקדונות מבנקים
56	-	-	-	27	3	26	פיקדונות הממשלה
26,924	-	-	-	-	21,234	5,690	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,143	-	29	140	487	159	3,328	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,118	167	40	11	254	1,013	5,633	התחייבויות אחרות
220,437	167	2,623	5,111	30,094	39,964	142,478	סך כל ההתחייבויות
13,634	1,606	(670)	(2,324)	(16,026)	11,076	19,972	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(1,612)	1,612	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	584	2,149	16,284	(2,436)	(16,581)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(40)	265	(247)	-	22	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	7	(94)	123	-	(36)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
13,634	1,606	(119)	(4)	134	7,028	4,989	סך הכל כללי
-	-	(27)	802	(304)	-	(471)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(33)	(442)	(655)	-	1,130	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 במרץ 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
38,193	-	244	288	3,856	120	33,685	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,013	100	0	940	2,370	130	5,473	ניירות ערך
							ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
151	-	-	-	-	73	78	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
162,073	-	1,800	2,009	7,319	51,054	99,891	אשראי לממשלות
323	-	-	166	157	-	-	השקעות בחברות כלולות
36	1	-	-	-	-	35	בניינים וציוד
1,546	1,546	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,922	-	81	173	291	325	3,052	נכסים אחרים
1,465	43	26	1	47	294	1,054	סך כל הנכסים
216,809	1,777	2,151	3,577	14,040	51,996	143,268	
התחייבויות							
165,001	-	2,597	6,019	27,318	16,996	112,071	פיקדונות הציבור
1,416	-	23	127	592	274	400	פיקדונות מבנקים
55	-	-	-	29	8	18	פיקדונות הממשלה
26,859	-	-	-	-	21,174	5,685	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,878	-	58	428	544	168	3,680	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,928	180	31	31	246	841	4,599	התחייבויות אחרות
204,137	180	2,709	6,605	28,729	39,461	126,453	סך כל ההתחייבויות
12,672	1,597	(558)	(3,028)	(14,689)	12,535	16,815	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(1,792)	1,792	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	358	3,114	13,883	(4,215)	(13,140)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	104	(33)	778	-	(849)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(2)	(35)	256	-	(219)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
12,672	1,597	(98)	18	228	6,528	4,399	סך הכל כללי
-	-	(92)	(308)	584	-	(184)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	21	(272)	369	-	(118)	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיס הצמדה השונים.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2016

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פריטים	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
	סך הכל	שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
41,725	-	280	331	1,865	121	39,128	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,262	100	20	499	3,516	146	5,981	ניירות ערך
9	-	-	-	-	-	9	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
171,341	-	1,572	1,862	7,394	49,369	111,144	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
330	-	-	191	139	-	-	אשראי לממשלות
34	(1)	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,585	1,585	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
87	87	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,584	-	23	146	1,051	333	2,031	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,498	44	13	1	68	383	989	נכסים אחרים
230,455	1,815	1,908	3,030	14,033	50,352	159,317	סך כל הנכסים
התחייבויות							
178,252	-	2,618	7,180	28,804	17,039	122,611	פיקדונות הציבור
1,537	-	18	195	899	265	160	פיקדונות מבנקים
50	-	-	-	27	3	20	פיקדונות הממשלה
27,034	-	-	-	-	21,378	5,656	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,566	-	20	160	1,105	168	2,113	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,692	155	36	9	255	1,030	5,207	התחייבויות אחרות
217,131	155	2,692	7,544	31,090	39,883	135,767	סך כל ההתחייבויות
13,324	1,660	(784)	(4,514)	(17,057)	10,469	23,550	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(2,159)	2,159	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	608	4,405	17,656	(3,431)	(19,238)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	28	208	(388)	-	152	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	19	(87)	(47)	-	115	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
13,324	1,660	(129)	12	164	4,879	6,738	סך הכל כללי
-	-	86	518	608	-	(1,212)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(70)	(615)	(638)	-	1,323	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(1) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
נכסים פיננסיים					
41,706	1,258	33,610	6,838	41,683	מזומנים ופיקדונות בבנקים
11,867	91	3,259	8,517	11,791	ניירות ערך ⁽³⁾
46	-	-	46	46	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
172,501	⁽⁵⁾ 161,778	10,323	400	173,068	אשראי לציבור, נטו
304	304	-	-	312	אשראי לממשלות
35	35	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
3,951	⁽²⁾ 1,031	2,646	274	3,951	נכסים בגין מכשירים נגזרים
470	349	-	121	470	נכסים פיננסיים אחרים
230,880	164,846	49,838	16,196	⁽⁴⁾231,356	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
182,701	137,633	44,668	400	180,722	פיקדונות הציבור
1,539	1,176	363	-	1,474	פיקדונות מבנקים
61	61	-	-	56	פיקדונות הממשלה
27,651	1,582	-	26,069	26,924	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,143	⁽²⁾ 1,437	2,446	260	4,143	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,339	836	3,995	508	5,339	התחייבויות פיננסיות אחרות
221,434	142,725	51,472	27,237	⁽⁴⁾218,658	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 61,862 מיליון שקלים חדשים ו-49,072 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב'ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 5 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
38,193	1,323	29,235	7,635	38,193
9,107	172	2,928	6,007	9,013
151	-	-	151	151
161,918	150,675 ⁽⁵⁾	10,840	403	162,073
323	323	-	-	323
35	35	-	-	35
3,922	1,929 ⁽²⁾	1,669	324	3,922
448	379	-	69	448
214,097	154,836	44,672	14,589	214,158⁽⁴⁾
התחייבויות פיננסיות				
167,242	125,135	41,704	403	165,001
1,424	985	439	-	1,416
62	62	-	-	55
27,784	1,459	-	26,325	26,859
4,878	2,569 ⁽²⁾	1,967	342	4,878
4,503	822	3,531	150	4,503
205,893	131,032	47,641	27,220	202,712⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 53,864 מיליון שקלים חדשים ו-46,907 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 2 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2016				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
41,711	1,203	33,804	6,704	41,725
10,337	98	2,434	7,805	10,262
9	-	-	9	9
170,765	⁽⁵⁾ 160,002	10,432	331	171,341
330	330	-	-	330
35	35	-	-	35
3,584	⁽²⁾ 1,717	1,524	343	3,584
380	380	-	-	380
227,151	163,765	48,194	15,192	⁽⁴⁾227,666
התחייבויות פיננסיות				
180,285	135,246	44,708	331	178,252
1,606	1,284	322	-	1,537
55	55	-	-	50
27,660	1,617	-	26,043	27,034
3,566	⁽²⁾ 1,838	1,385	343	3,566
5,018	1,098	3,715	205	5,019
218,190	141,138	50,130	26,922	⁽⁴⁾215,458

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 60,183 מיליון שקלים חדשים ו- 50,468 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 8 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)			
סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה			
איגרות חוב:			
6,585	-	3,223	3,362
1,625	-	-	1,625
18	-	18	-
18	-	18	-
2	-	-	2
ניירות ערך למסחר:			
202	-	-	202
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
367	114	253	-
941	25	916	-
2,216	646	1,474	96
422	241	3	178
5	5	-	-
5	5	-	-
12,406	1,036	5,905	5,465
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾			
חוזי ריבית:			
191	81	110	-
1,286	50	1,236	-
2,290	1,092	1,100	98
374	212	-	162
2	2	-	-
4,143	1,437	2,446	260
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3) שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה			
איגרות חוב:			
4,862	-	2,890	1,972
207	-	-	207
94	75	19	-
19	-	19	-
3	-	-	3
ניירות ערך למסחר:			
510	-	-	510
151	-	-	151
403	-	-	403
חוזי ריבית:			
488	277	211	-
1,263	637	626	-
1,832	917	832	83
336	95	-	241
3	3	-	-
69	-	-	69
2	2	-	-
10,242	2,006	4,597	3,639
התחייבויות			
403	-	-	403
חוזי ריבית:			
220	66	154	-
1,758	811	947	-
2,409	1,427	866	116
488	262	-	226
3	3	-	-
150	-	-	150
5,431	2,569	1,967	895

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)				
סך הכל	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב:				
5,002	-	2,396	2,606	של ממשלת ישראל
1,538	-	-	1,538	של ממשלות זרות
19	-	19	-	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
19	-	19	-	של אחרים זרים
2	-	-	2	מניות
-	-	-	-	
348	-	-	348	ניירות ערך למסחר: איגרות חוב של ממשלת ישראל
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾				
חוזי ריבית:				
383	205	178	-	שקל מדד
1,024	517	507	-	אחר
1,572	660	837	75	חוזי מטבע חוץ
598	328	2	268	חוזים בגין מניות
7	7	-	-	חוזי סחורות ואחרים
8	8	-	-	אחר
10,520	1,725	3,958	4,837	סך כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾				
חוזי ריבית:				
201	64	137	-	שקל מדד
1,389	669	720	-	אחר
1,393	790	528	75	חוזי מטבע חוץ
579	311	-	268	חוזים בגין מניות
4	4	-	-	חוזי סחורות ואחרים
3,566	1,838	1,385	343	סך כל ההתחייבויות

(1) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)		
רווחים (הפסדים)		שווי הוגן		
	סך הכל	רמה ⁽¹⁾ 3	רמה ⁽¹⁾ 2	רמה ⁽¹⁾ 1
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	-	79	-	-

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016		31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	(1)	150	117	33

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		31 בדצמבר 2016		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	19	79	79	-

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2017	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	העברות אל	רכישות סילוקים רמה 3	מכירות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾			שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017
					ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	רווח	
נכסים								
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
								שקל מדד
93	114	6	(42)	-	1	(56)	205	אחר
138	25	-	(6)	-	-	(486)	517	חוזי מטבע חוץ
483	646	-	(430)	-	342	74	660	חוזים בגין מניות
-	241	-	(62)	-	27	(52)	328	חוזי סחורות ואחרים
-	5	-	(2)	-	-	-	7	אחר
-	5	-	(3)	-	-	-	8	
714	1,036	6	(545)	-	370	(520)	1,725	סך כל הנכסים
התחייבויות								
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾⁽³⁾								
חוזי ריבית:								
								שקל מדד
(51)	81	47	-	-	1	(31)	64	אחר
240	50	-	(10)	-	-	(609)	669	חוזי מטבע חוץ
970	1,092	-	(315)	-	335	282	790	חוזים בגין מניות
-	212	-	(61)	-	19	(57)	311	חוזי סחורות ואחרים
1	2	-	(2)	-	-	-	4	אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	
1,160	1,437	47	(388)	-	355	(415)	1,838	סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016 (בלתי מבוקר)								
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2016	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2016	העברות אל	רכישות מכירות סילוקים רמה 3	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾			שווי הוגן ליום 1 בינואר 2016	
				ברוח כולל אחר והפסד בהון	בדוח רווח אחר והפסד בהון	בדוח רווח אחר והפסד בהון		
נכסים								
ניירות ערך זמינים למכירה								
איגרות חוב:								
(121)	75	-	-	-	-	-	(121)	196 של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾								
חוזי ריבית:								
221	277	109	(5)	-	-	-	48	125 שקל מדד
496	637	-	-	-	1	-	568	68 אחר
556	917	-	(359)	-	565	-	249	462 חוזי מטבע חוץ
-	95	-	(22)	-	33	-	15	69 חוזים בגין מניות
1	3	-	-	-	-	-	2	1 חוזי סחורות ואחרים
-	2	-	-	-	-	-	(1)	3 אחר
1,153	2,006	109	(386)	-	599	-	760	924 סך כל הנכסים
התחייבויות								
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾								
חוזי ריבית:								
62	66	41	-	-	1	-	6	18 שקל מדד
676	811	-	-	-	2	-	689	120 אחר
821	1,427	-	(141)	-	1,019	-	47	502 חוזי מטבע חוץ
-	262	-	(28)	-	36	-	76	178 חוזים בגין מניות
1	3	-	-	-	1	-	2	- חוזי סחורות ואחרים
1,560	2,569	41	(169)	-	1,059	-	820	818 סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	העברות אל 31 בדצמבר 2016	רכישות מכירות סילוקים רמה 3	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾			שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015		
				ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾		
נכסים									
ניירות ערך זמינים למכירה									
איגרות חוב:									
(196)	-	-	-	-	-	-	(196)	196	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾⁽²⁾
חוזי ריבית:									
235	205	141	(76)	-	-	-	15	125	שקל מדד
559	517	-	(14)	-	2	-	461	68	אחר
416	660	-	(1,361)	-	1,472	-	87	462	חוזי מטבע חוץ
-	328	-	(87)	-	185	-	161	69	חוזים בגין מניות
1	7	-	(2)	-	3	-	5	1	חוזי סחורות ואחרים
-	8	-	-	-	-	-	5	3	אחר
1,015	1,725	141	(1,540)	-	1,662	-	538	924	סך כל הנכסים
התחייבויות									
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾⁽²⁾									
חוזי ריבית:									
68	64	48	(7)	-	4	-	1	18	שקל מדד
799	669	-	(15)	-	4	-	560	120	אחר
802	790	-	(1,783)	-	1,930	-	141	502	חוזי מטבע חוץ
-	311	-	(270)	-	198	-	205	178	חוזים בגין מניות
1	4	-	(2)	-	4	-	2	-	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	(4)	-	1	-	3	-	אחר
1,670	1,838	48	(2,081)	-	2,141	-	912	818	סך כל ההתחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
- (3) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
(0.01%)	0.02% - 0.02%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	58	חוזי ריבית - שקל מדד
165.11%	165.11% - 165.11%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	5	חוזים בגין מניות
1.72%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	973	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
(0.01%)	0.02% - 0.02%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	59	חוזי ריבית - שקל מדד
1.92%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,378	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2016	
					ניירות ערך זמינים למכירה:
1.33%	0.64% - 1.387%	הסתברות לכשל	היוון תזרימי מזומנים	75	CLN
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.01%	(0.08%) - (0.09%)	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	136	חוזי ריבית - שקל מדד
119.00%	149.26% - 59.60%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	2	חוזים בגין מניות
1.93%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,793	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
1.48%	(0.08%) - (0.09%)	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	8	חוזי ריבית - שקל מדד
1.93%	3.10% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	2,561	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.53%	1.16% - 0.29%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	85	חוזי ריבית - שקל מדד
71.84%	71.84% - 71.84%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	2	חוזים בגין מניות
2.04%	3.30% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,638	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
0.47%	1.16% - 0.29%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	20	חוזי ריבית - שקל מדד
2.08%	3.30% - 0.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,818	אחר

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן
לא היו העברות מרמה 2 ורמה 3 לרמה 1 במהלך תקופת הדיווח.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כתוצאה מבחירה בחלופת השווי ההוגן, הבנק מטפל בהשקעות באגרות חוב מסוימות לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים לרווח והפסד ומסווג אותן לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בניסבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

לימים 31 במרץ 2017, 31 בדצמבר 2016 ו-31 במרץ 2016 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.

ביאור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 2 באפריל 2017, לאחר תאריך המאזן, הנפיקה מזרחי טפחות הנפקות איגרות חוב (סדרות 40 ו-41) בדרך של הרחבת סדרות נסחרות, בערך נקוב כולל של 2,579 מיליוני שקלים חדשים, תמורת כ-2,703 מיליוני שקלים חדשים.
- ביום 15 במאי 2017, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 96.3 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2017. סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 414.6% מההון המונפק, דהיינו 41.46 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו ב-4 ביוני 2017 ויום התשלום הינו ב-20 ביוני 2017. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק. בהתאם לכללים החשבונאיים, יגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון השני של שנת 2017.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

תוכן עניינים

181	ממשל תאגידי
181	הדירקטוריון וההנהלה
181	המבקרת הפנימית
181	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
182	חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
184	דירוג האשראי של הבנק
184	מגזרי פעילות

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 קיים דירקטוריון הבנק 7 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 22 ישיבות של ועדות הדירקטוריון והשתלמות דירקטורים אחת.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 2 בינואר 2017 הוחלט למנות את מר יוסף שחק כחבר בוועדה לניהול סיכונים.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

ברבעון הראשון של שנת 2017 לא חלו שינויים בחברי ההנהלה ובנושאי המשרה הבכירה של הבנק.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקרת נכללו בפרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוח השנתי לשנת 2016. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק.

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

European Market Infrastructure - The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act (EMIR) Regulation

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן-"רפורמת Dodd Frank"). מטרת הרפורמה היא, בין היתר, הפחתת סיכון אשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה.

במסגרת הרפורמה נקבע, בין היתר, כי העסקאות תסלקנה על ידי סולק מרכזי בו יסלקו בנקים גדולים ומרכזיים, אשר יערבו לעמידה בהתחייבויות של כל צד לעסקה, יקבעו נהלי בטחונות מחייבים, וכל עסקאות ה-Swap שבוצעו ידווחו למאגרי מידע מרכזיים, אשר ישמרו מידע זה ויאפשרו נגישות אליו לכל משתתפי השוק.

במקביל לרפורמת "Dodd Frank", פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure - Regulation (להלן-"EMIR").

רפורמת EMIR, בדומה לרפורמת Dodd Frank כוללת, בין היתר, דרישה של סליקה מרכזית, דרישות מחייבות לביטחונות ודיווח על עסקאות שבוצעו למאגרי מידע ייעודיים.

הכללים הקבועים ברפורמות Dodd Frank ו-EMIR חלים גם על גופים שאינם אמריקאים או שאינם אירופאים המבצעים עסקאות (בהיקפים מסוימים המוגדרים ברפורמות אלו) מול גופים אמריקאים או אירופאים. הבנק מיישם את ההוראות הרלוונטיות אליו, בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים ברפורמות.

רפורמת Dodd Frank ו-EMIR קובעות כללים חדשים ומחייבים גם בתחום הביטחונות (Margins - Variation Margin and Initial) הרגולטור הרלוונטי. הוראות בדבר Variation Margin נכנסו לתוקף לגבי גופים כדוגמת הבנק החל מיום 1 במרץ 2017. הבנק נערך ליישום הרגולציה ופועל להתאמת הסכמי הפעילות בנגזרים מול הגופים הזרים הרלוונטיים (הסכמי ISDA ונספח ה-CSA) לדרישות החקיקה.

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

לפרטים בדבר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל והשפעתו ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 16) - שינוי הגדרת בעל שליטה

במסגרת תיקוני חקיקה שמטרתם יישום הסכמים בינלאומיים לחילופי מידע והגברת השקיפות של ישויות משפטיות, שונתה הגדרת "בעל שליטה" בחוק איסור הלבנת הון התש"ס - 2000. ההגדרה החדשה נכנסה לתוקף ביום 4 בפברואר 2017 ועיקרה: "בעל שליטה" הינו יחיד, שלו יכולת לכוון את פעילות התאגיד (במישרין או בעקיפין) ו/או יחיד שמחזיק 25% ומעלה מסוג מסוים של אמצעי שליטה (גם הגדרת "אמצעי שליטה" הורחבה במסגרת תיקון זה). בהעדרם של יחידים כאמור נדרש להצהיר כ"בעל שליטה" על נושאי משרה בכירים: מנהל כללי ויושב ראש דירקטוריון בחברה, ונושאי משרה מקבילים בתאגידים אחרים. התיקון נעשה במטרה להתאים את ההגדרה הקבועה בחוק איסור הלבנת הון להגדרה הנדרשת על פי הסכם ה-FATCA.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו - 2016

החוק פורסם ביום 1 באוגוסט 2016 ומטרתו להסדיר בצורה כוללת את שוק האשראי החוץ-בנקאי, לייצר תחרות שקופה והוגנת בתחום זה שהיה אפור ופרוץ בחלקו, ולהקנות לצרכנים ביטחון בנותני אשראי שאינם בנקים. החוק יכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017.

"נותן שירות אשראי" יחויב ברישיון (שיותנה בדרישה להון מינימלי ובחינת יושר) ובהעדרו יהיה צפוי לעונשים. פטורים כמובן גופים פיננסיים שמחויבים ברישיון לפי חקיקה אחרת. הבנק יהיה רשאי לסרב לנהל חשבון למי שחלה עליו חובת רישיון לפי החוק, ואינו מציג רישיון. החוק יחול בין היתר על: שירותי מטבע ונכיון שיקים, הלוואות, העברות וניהול נכסים פיננסיים (מזומן/ מטבע וירטואלי/ שיקים/ שטרי חוב/ שטרי חליפין ועוד) ומטיל על נותני השירות חובות צרכניות. לצורך הפיקוח נקבע רגולטור חדש: המפקח על נותני שירותים פיננסיים (הממונה על שוק ההון במשרד האוצר).

ליישום החוק אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

תיקון מס' 19 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974

ביום 30 במרץ 2017 פורסם תיקון מס' 19 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974 אשר עוסק בשני נושאים:

1. פטור מוכר דירה מהמצאת בטוחה לרוכש בגין רכיב המע"מ בתשלום הרוכש, במקרה בו הבטוחה המונפקת לרוכש הנה ערבות חוק מכר או פוליסת חוק מכר:
טרם התיקון קבע החוק כי על מוכר דירה להמציא לרוכש דירה את אחת הבטוחות המנויות בחוק בגין מלוא התשלומים שמשלם הרוכש למוכר בקשר עם מחיר הדירה.
התיקון פטר את המוכר מהמצאת בטוחה בגין רכיב המע"מ שבתשלום הרוכש, במקרה בו הבטוחה הנמסרת הנה ערבות בנקאית או פוליסת ביטוח.
החוק קבע כי השבת רכיב המע"מ בתשלום הרוכש לידי הרוכש במקרה של כשל המוכר עפ"י אחת העילות המנויות בחוק, תובטח ותעשה באמצעות קרן אשר תוקם לצורך זה במשרד האוצר, אשר תהיה אחראית על השבת רכיב זה לרוכש במקרה של התקיימות העילות המנויות בחוק.
המועד הקובע לענין תחולת ההוראות האמור הינו 15 יום ממועד פרסום הודעה על הקמת הקרן ברשומות.
הודעה כאמור פורסמה ביום 30 באפריל 2017, ועל כן המועד הקובע הוא 15 במאי 2017.
2. הרחבת הגדרת תאגיד מלווה גם לחברות ביטוח:
טרם התיקון הוגדר הגורם המלווה על פי החוק כתאגיד בנקאי בלבד, ובהתאמה החובות שהוטלו במסגרת החוק על תאגיד מלווה חלו על בנקים בלבד.
במסגרת תיקון זה לחוק, הורחבה הגדרת התאגיד המלווה כך שהיא כוללת גם חברות ביטוח, ובהתאמה הוחלו החובות המוטלות בחוק על תאגיד בנקאי מלווה, גם על חברות ביטוח אשר מעמידות מימון לפרוייקטי בניה בשיטת ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק.
תחולה: החלק האמור בתיקון יחול על פרויקטי בניה שהסכמי המימון שלהם נחתמו ממועד פרסום החוק (30 במרץ 2017) ואילך.
ליישום התיקון לחוק אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

שינוי מבנה הבורסה

ביום 6 באפריל 2017 פורסם ברשומות חוק ניירות ערך (תיקון מספר 63) התשע"ז-2017, שעניינו שינוי מבנה הבורסה. החוק יוצר תשתית חוקית להפרדה בין הבעלות בבורסה בתל-אביב לבין הזכות של חברי הבורסה להשתמש בשירותיה, תוך הסרת המגבלה הקיימת על הבורסה כיום לחלק את רווחיה. כמו כן, קובע מגבלות לאחזקת מניות בבורסה, ובפרט דורש מחברי בורסה ותאגידים בנקאיים שאינם חברי בורסה למכור אמצעי שליטה המוחזקים בידם בשיעור העולה על 5%. בנוסף, קובע החוק הסדרים לתהליך הקצאת הון המניות של הבורסה בין חבריה ומכירת אחזקות העולות על 5%. בשלב הראשון נדרשת הבורסה בתל-אביב לגבש הצעה בנוגע לאופן הקצאת זכויות הון המניות בין חבריה ולהגיש לבית המשפט בקשה להורות על כינוס אספות לאישור ההצעה.
תחילתו של החוק שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות אך נקבעו הוראות מעבר בנוגע לחלק מדרישותיו.
ביום 11 במאי 2017 הוגשה עתירה לבג"ץ כנגד משיבים רבים, וביניהם הבנק, במטרה לבטל את החוק כולו או חלקו.
במסגרת העתירה נטען כנגד הקצאת מניות הבורסה לחברי הבורסה הנוכחיים, עליהם נמנה גם הבנק. הבנק לומד את העתירה ובוחן את השפעת החוק על הדוחות הכספיים.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח לציבור

הליכי גביית חובות

ביום 1 בפברואר 2017 פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין 450, בנושא הליכי גביית חובות, אשר נועדה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחות אשר אינם עומדים בתנאי הלוואתם ואינם פורעים אותה כסדרה ובעת הטיפול בגביית החובות, טרם ואגב נקיטת הליכים משפטיים. תחילתה של ההוראה שנה ממועד פרסומה. הבנק נערך ליישום ההוראה.

איסור הלבנת הון

ביום 6 במרץ 2017 פרסם בנק ישראל עדכון והרחבה להוראת ניהול בנקאי תקין 411, בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אשר משלבת חוזרים ומכתבים פיקוחיים בנושא אשר פורסמו ממועד התיקון המקיף האחרון להוראה. ההוראה הורחבה ונערכה כהוראת ניהול סיכונים כולל זיהוי והערכה וצעדים אופרטיביים להפחתה. תחילת התיקונים לפי חוזר זה הינם 1 בינואר 2018. הבנק נערך ליישום ההוראה.

התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016 התקבל מכתב המפקחת על הבנקים בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. על פי המכתב על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. על מנת לעודד את יישום התכנית, אישר הפיקוח הקלות בנושא הלימות ההון - פריסה של השפעת הקיטון בהון הפיקוחי על-פני חמש שנים.

לפרטים בדבר תכנית התייעלות שאישר דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2016.

ביום 9 באפריל 2017 שלח הפיקוח על הבנקים טיוטה של מכתב המשך בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל- ההתייעלות בתחום הנדל"ן".

במכתב מבהיר הפיקוח על הבנקים, כי בנוסף להקלה ההונית הנוגעת להתייעלות בהוצאות כוח האדם, תינתן גם הקלה הנוגעת לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות שינוי במיקום הגיאוגרפי.

הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות ההון בעקבות יישום תכנית התייעלות בנדל"ן בכפוף לכל התנאים הבאים:

- הצגת תכנית התייעלות אשר תכלול התייחסות, בין השאר, להיבטים הבאים:
 - מעבר של יחידות המטה וההנהלה של הבנק.
 - כדאיות כלכלית וחיסכון ארוך טווח.
 - התכנית נותנת מענה לצרכי התאגיד ובהתאם לתוכנית האסטרטגית של הבנק.
- מחויבות ממשית לביצוע תכנית התייעלות - למשל באמצעות הצגת התקשרויות מחייבות לביצוע המעבר של יחידות המטה וההנהלה.
- לוח זמנים מוגדר וסביר אשר כולל יעדי ביניים - לוח זמנים לקביעת מיקום חדש, מועדי מעבר ועוד.

ההקלה בהלימות ההון תחול על רווח ההון שנוצר במכירת נכס נדל"ן ועל סכום העלויות הישירות שנרשמו כתוצאה מיישום תכנית התייעלות (הנחייית הפיקוח לגבי מכירה וחכירה מחדש של מטה הבנק, הינה לדחות את הרווח).

השפעת ההקלה (בהתחשב בסכומים שהוכרו ברווח והפסד לאורך התכנית) תופחת על-פני תקופת הזמן של תכנית התייעלות.

תוקף המכתב מיום 12 בינואר 2016 הוארך בשנה וחצי נוספות עד ליום 30 ביוני 2018, כך שיתאפשר לבנקים לבצע התייעלות בתחום הנדל"ן ולהרחיב את תכנית התייעלות בתחום כוח האדם.

הבנק בוחן את השפעת אימוץ הטיטה על הדוחות הכספיים.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 4 בינואר 2017 אישרה Standard & poors Maalot (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "ציבה".

דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי טפחות הנפקות, משקף רמה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק, קרי בדירוג של ilAA+. כתבי התחייבות נדחים אלו כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III.

דירוג שטרי ההון הנדחים, אשר מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III הוא ilA+.

דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III הוא ilAA-.

ביום 30 ביוני 2015 אישרה חברת הדירוג Moody's את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 והעלתה את אופק הדירוג ל"ציב" מ"שילי".

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות השנתיים לשנת 2016.

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
ב-%			ב-%		
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
2.08	⁽⁷⁾ 805	156,053	3.05	⁽⁷⁾ 1,265	167,894
4.55	34	3,038	4.76	36	3,079
2.13	839	159,091	3.08	1,301	170,973
אשראי לממשלה					
2.49	1	162	2.17	1	186
-	-	160	6.15	2	133
1.25	1	322	3.82	3	319
פיקדונות בבנקים					
-	-	1,692	0.92	2	869
1.29	1	312	1.17	1	342
0.20	1	2,004	0.99	3	1,211
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.08	6	28,560	0.09	8	33,842
0.39	3	3,085	0.81	9	4,466
0.11	9	31,645	0.18	17	38,308
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	81	-	-	76
-	-	-	-	-	-
-	-	81	-	-	76
איגרות חוב מוחזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
0.60	12	7,976	1.15	27	9,440
1.48	4	1,084	1.49	4	1,080
0.71	16	9,060	1.18	31	10,520
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
2.12	2	381	1.64	1	246
-	-	-	-	-	-
2.12	2	381	1.64	1	246
1.72	868	202,584	2.47	1,356	221,653
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
		3,101			2,997
		9,878			4,862
		215,563			229,512
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
2.21	42	7,679	2.31	52	9,100

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			
שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה) ב-%	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
(0.17)	(3)	6,946	(0.04)	(2)	19,187	לפי דרישה
0.38	111	117,733	0.77	219	113,858	לזמן קצוב
		586			676	מחוץ לישראל
-	-	586	-	-	676	לפי דרישה
0.87	7	3,218	0.86	10	4,677	לזמן קצוב
0.36	115	128,483	0.66	227	138,398	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
		56			49	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
-	-	56	-	-	49	סך הכל
פיקדונות מבנקים						
0.26	1	1,563	0.78	3	1,543	בישראל
-	-	6	-	-	6	מחוץ לישראל
0.26	1	1,569	0.78	3	1,549	סך הכל
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
		-			-	בישראל
		-			-	מחוץ לישראל
		-			-	סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
(0.13)	(8)	24,217	1.46	98	26,970	בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
(0.13)	(8)	24,217	1.46	98	26,970	סך הכל
התחייבויות אחרות						
		108	3.35	1	121	בישראל
		-			-	מחוץ לישראל
		108	3.35	1	121	סך הכל
0.28	108	154,433	0.79	329	167,087	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		34,041			39,876	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,101			2,997	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		11,441			6,046	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		203,016			216,006	סך כל ההתחייבויות
		12,547			13,506	סך כל האמצעים ההוניים
		215,563			229,512	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.44			1.68			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
1.50	725	194,905	1.87	985	212,553	בישראל
1.84	35	7,679	1.86	42	9,100	מחוץ לישראל
1.51	760	202,584	1.87	1,027	221,653	סך הכל
0.74	7	3,810	0.75	10	5,359	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.64	853	130,422	2.63	982	150,790	סך נכסים נושאי ריבית
(0.59)	(141)	95,614	(0.61)	(159)	104,723	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.05			2.02			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
(0.76)	(99)	52,029	1.95	241	49,792	סך נכסים נושאי ריבית
1.01	92	36,264	(1.25)	(120)	38,605	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.25			0.70			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
2.33	72	12,454	2.73	81	11,971	סך נכסים נושאי ריבית
(1.11)	(52)	18,745	(0.87)	(40)	18,400	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.22			1.86			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
1.71	826	194,905	2.48	1,304	212,553	סך נכסים נושאי ריבית
(0.27)	(101)	150,623	(0.79)	(319)	161,728	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.44			1.69			פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			
לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016			
גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾			
שינוי נטו	מחיר	כמות	
נכסים נושאי ריבית			
אשראי לציבור			
460	371	89	בישראל
2	2	-	מחוץ לישראל
462	373	89	סך הכל
נכסים נושאי ריבית אחרים			
18	13	5	בישראל
8	4	4	מחוץ לישראל
26	17	9	סך הכל
488	390	98	סך כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית			
פיקדונות הציבור			
109	95	14	בישראל
3	-	3	מחוץ לישראל
112	95	17	סך הכל
התחייבויות נושאות ריבית אחרות			
109	99	10	בישראל
-	-	-	מחוץ לישראל
109	99	10	סך הכל
221	194	27	סך כל הוצאות הריבית

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016, נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (39) מיליוני שקלים ו-1 מיליוני שקלים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017 ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2016, נוכחה / נוספה היתרה הממוצעת של רווחים / הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך (1) מיליוני שקלים ובסך (10) מיליוני שקלים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 60 ו-78 מיליוני שקלים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2017 וביום 31.3.2016 בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים ומראה המקום שלהם:

1. מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל II.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
VAR	מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכוני שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
באזל II	מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה בגרסתה הסופית על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ב-2006.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
באזל III	מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה לראשונה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ב-2010.	דוח הדירקטוריון וההנהלה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצג העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
גישת השווי הכלכלי - EVE - Economic Value of Equity	גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווי ההון של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
הגישה הסטנדרטית	גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצג העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
הון פיקוחי (הון כולל)	ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: - הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. - הון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצג העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
יחס הון מזערי	היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
מבחני מצוקה (קיצון)	כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
מסמך הסיכונים	מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

מושג	הסבר	מראה מקום בדוחות הכספיים
נדבך 2	הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל II המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
נדבך 3	הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל II אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
נכסי סיכון	מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211.	המושג מופיע באופן מרובה
סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment	CVA הינו המרכיב בשווי הוגן של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערוך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההוגן של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
סיכון אשראי של צד נגדי	הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים. מושג הכולל בביאורים לדוחות הכספיים
פרופיל הסיכון	הערכת הסיכון המצרפי הגלום בחשיפות ובפעילות העסקית של הבנק לנקודת זמן.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
שיעור המימון (LTV)	היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים מושג הכולל בביאורים לדוחות הכספיים

2. מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

מושג	פירוש	פרק בדוח
OTC - Over the Counter	עסקה במכשירים פיננסיים אשר מבוצעת מעבר לדלפק, ולא בבורסה.	מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
בקרת אשראי	תהליך סקירה למטרת הערכת הביצועים של הצוות העוסק במתן אשראי ומצב תיק האשראי בכללותו. תהליך זה מבוצע בדיעבד על ידי יחידת בקרת אשראי בבנק, ובמסגרת הסקירה נבדקים בין היתר מהימנות הדירוג, ונאותות הסיווג וההפרשה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים
חוב בארגון מחדש	חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).	מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חוב נחות	חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חוב פגום	חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיר.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
חובות בעייתיים	חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
יחס כיסוי נזילות מזערי	היחס בין כרית הנזילות לבין תזרים יוצא חזוי נטו לתקופה של חודש קדימה, תחת תרחישים שונים.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
משך חיים ממוצע - מח"מ	אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עלייה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה. ת.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי, פרק סקירת הסיכונים

מושג	פירוש	פרק בדוח
נגזרים	מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתידי.	המושג מופיע באופן מרובה
ניהול נכסים והתחייבויות (ALM)	טכניקה המיושמת על ידי ארגונים על מנת להתאים בין מבנה הנכסים וההתחייבויות על מנת להבטיח את נאותות התשואה להון. כלומר, ניהול הסיכונים הנובעים מפערים בין מבנה הנכסים וההתחייבויות, ברמה העסקית. במסגרת זו נכללים תהליכים לניהול סיכוני שוק ונזילות, קביעת מחירי צל ועוד.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי מושג הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים
תיק סחיר	התיק הסחיר בבנק כולל את התיקים המנוהלים בחדר העסקאות כעושה שוק, וכן תיקי ניירות ערך למסחר ועסקאות נגזרים אשר בוצעו כחלק מאסטרטגיית שוק ספציפית, המנוהלת בניהול הפיננסי תחת מגבלות ספציפיות של חשיפה ורווחיות.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

3. מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

מושג	פירוש	פרק בדוח
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
LCR - Liquidity coverage ratio	יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.	דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק סקירת הסיכונים

4. מונחים אחרים

מושג	פירוש	פרק בדוח
ממשל תאגידי	מכלול הקשרים בין ההנהלה, הדירקטוריון, בעלי המניות ובעלי העניין אשר מרכיבים את המבנה אשר באמצעותו נקבעים יעדי הבנק והאמצעים להשגתם ולניטורם. כמו כן, הממשל התאגידי תומך בהגדרת חלוקת קווי הסמכות והאחריות ובאופן תהליך קבלת ההחלטות.	פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו